

Antifa **PEXESO**

nudná realita

03

dněšního
NEONACISMU

NS antikapitalismus 08

10 2010: Dosquatovali jsme **DEFINITIVNĚ?**

Anekdota v boji **PROTI fašismu** 23

36 Street **ART**

 AKCE!

Obsah

TÉMA ČÍSLA

- Velká nazi vykrádačka** 03
- NS antikapitalismus** 08

AKTUÁLNĚ

- 2010: Dosquatovali jsme definitivně?** 10
- Vdělání není zboží** 12
Studenti vysokých škol proti neoliberálnímu reformám
- Alerta** 13
Asociace pro sociální rozvoj Janova
- Anarchistický černý kříž** 14

ZE ZAHRANIČÍ

- Vancouver 2010** 15
Žádné ideály o olympijských hrách
- 0 událostech v Palestině** 16
S Evou Novákovou

HISTORIE

- Don't Pay The Poll Tax** 19
1989-1990: britský odpor proti dani z hlavy

ROZHOVOR

- Rozhovor pro srbskou Antifašistickou akci** 20

HUMOR

- Anekdota v boji proti fašismu** 23

KULTURA

- Guerilla – nekrolog z antiautoritářského nebe** 26

ANTI-KAPITALISMUS

- Pracovní podmínky v globálním oděvním průmyslu** 28

EKOLOGIE A PRÁVA ZVÍŘAT

- Ekofašismus** 30

REPORTY

- Reporty z regionů** 32

TIPY / TRIKY – STREET ART

- Street Art (Stencil)** 36
- DIY Banner** Jak na to? 38
- Antifa Street Art** (galerie) 40

DOPORUČUJEME

- (recenze knih a filmů) 41

ANTI-FAŠISTICKÁ AKCE

- Kdo jsme? Přidej se k nám!** 43

EDITORIAL Vítáme vás u obnoveného časopisu **AKCE!** pro všechny radikální a revoluční antifašisty a antifašistky. Proč byla mezi posledním a tímto novým číslem taková pauza? Až donedávna jsme měli pocit, že nemá význam vydávat tiskové médium (tedy kromě nárazového informačního bulletinu **Antifa News – AN**), protože všechny informace, které aktivisté a aktivistky potřebují, lze najít na internetu. I když dnes internet používá v ČR podle odhadů 69 % lidí, myslíme si, že znovu nazrála doba, kdy je vhodné mít i tištěný časopis. Hlavním informačním (a často aktualizovaným) výstupem Antifašistické akce ovšem i nadále zůstane nově zpracovaný internetový portál **antifa.cz**. **AKCE!** by měla být jeho zdatným doplněním a rozšířením. **AKCE!** je časopis. Časopis můžete vzít všude s sebou. Nevadí mu delší texty, může být víc nadčasový a navíc – z papíru se pořád čte lépe než z monitoru. Cílem **AKCE!** je bavit, informovat, inspirovat a předávat potřebný praktický i ideový potenciál pro vaše aktivity. Doufáme, že po všech stránkách navazujeme na to nejlepší z předchozích čísel a že toto číslo nezůstane osamoceno – že brzy přijdou další. To je úkol i pro vás – čtenáře a čtenářky. **AKCE!** může být **náš** společný projekt – **spolupodílejte se na její tvorbě!!!** redakce AKCE!

casopis.akce@antifa.cz

kritika, názory, připomínky, podněty, nápady, tvorba, realizace

WEB ANTI-FAŠISTICKÉ AKCE V NOVÉM KABÁTU

The screenshot shows the website interface with a navigation bar, a main article titled 'MAYDAY' with a large image, and several sidebars containing news, a gallery, and contact information. The main article text is partially visible, discussing the May Day 2010 event.

AKCE! – Časopis Antifašistické akce

číslo 13, vychází v květnu 2010, rozsah: 44 str., cena: 35 Kč / 1,5 € kontakt: (e-mail na redakci) casopis.akce@antifa.cz

www.antifa.cz

TIRÁŽ

foto: antiifa.cz

Čermák (AN Lhotka) a Babka (AN Pizeňsko) v Plzni, březen 2009

Velká NAZI vykrádačka

O bčas můžeme slyšet hlasy, které si stěžují, že dnes už není nic jisté jako dřív. Lidé, kteří z dálky pozorují neonacistickou scénu, by pak přesně v duchu tohoto tvrzení mohli přemýšlet, jestli shromáždění lidé v černém oblečení jsou antifašisté, nebo naopak náckové, jestli na demonstraci proti kapitalismu nenarazí na brožurky o tom, že holocaust se neuskutečnil, nebo jestli když půjdou na koncert hip-hopových kapel, neuslyší sborové zdravení Vůdce. Neonacista už zkrátka nemůže být ztotožňován pouze s obrazem nazi-skinheada v těžkých botách a s půllitrem piva v ruce. Scéna sdružující vyznavače nacionálního socialismu totiž během posledních let prodělala výrazné vnější změny.

Odkud vítr vane?

Po skončení druhé světové války v Německu proběhla řada válečných soudů s nacistickými zločinci symbolizující snahu o komplexní denacifikaci německé společnosti. Denacifikace, původně v rukou USA, byla v roce 1946 Spojenci předána německým úřadům, které se rozhodly za německou minulostí udělat tlustou čáru a amnestovaly statisíce činovníků třetí říše. Podle odhadů z roku 1949 bývalí nacisté zastávali 30 % vysokých postů ve vládě, zatímco ve vězeních jich za válečné zločiny zůstaly umístěny jen stovky. Dalším nacistům se díky podzemní organizaci ODESSA podařilo uniknout do Jižní Ameriky, jiní našli azyl ve frankistickém Španělsku. Novou neonacistickou politiku vytvářejí tito bývalí nacisté, veteráni války, kteří si k sobě přitahují mladé stoupence, a ti pak dále ovlivňují mládež.

Také jste zaznamenali posun některých neonacistů od skinheadské vizáže k imagi anarchistů či antifašistů? Ať už ano či ne, přinášíme rozbor současné strategie části neonacistického hnutí.

Minulost bývalých Hitlerových stoupenců je mimo jiné zastíněna začátkem studené války, pro kterou se do svých služeb také obě strany snaží bývalé nacisty verbovat. Někteří bývalí nacisté, kteří zůstávají v Německu, místo toho, aby své názory změnili na „demokratické“, konstituují nové nacistické politické síly a vychovávají nové generace myšlenkových přívrženců. Velmi významnou roli v tomto procesu sehrál bývalý tělesný strážce Adolfa Hitlera Otto Ernst Remer (k jeho odkazu se hlásí i český Národní odpor), který se ujal vedení v neonacistické politické straně SRP (Sozialistische Reichspartei Deutschlands), po jejímž boku pak v polovině šedesátých let vyrůstá NPD (Nationaldemokratische Partei Deutschlands), která po zákazu SRP přebírá její roli. Jedním z Remerových svěřenců je i Michael Kühnen, který v roce 1977 založil Akční frontu národních socialistů (Aktionsfront Nationaler Sozialisten/Nationale Aktivisten). Do neonacistické politiky znovu přivádí militantní prvek a snaží se proniknout

do subkultury skinheads, což se mu také poměrně úspěšně podařilo. Na okraj není bez zajímavosti, že se Kühnen v roce 1986 veřejně přihlásil k homosexualitě. Přesto byl, až do své smrti na AIDS v roce 1991, přední postavou německého neonacistického hnutí. Němečtí neonacisté dosahují značného vlivu po pádu Berlínské zdi, kdy sílí útoky na národnostní menšiny, které vrcholí útokem zápalnými lahvemi na ubytovnu v Rostocku.

Tam, kde není kreativita

Pojení neonacistů a hnutí skinheads, které bylo po dlouhá léta úspěšné, narazí koncem 90. let na své meze a postupně se stává anachronismem a přítěží. Co dříve působilo militantně, se postupem času stává čím dál více směšným a neonacistický skinhead v bomberu a vysokých botách s bílými tkaničkami se ve společenském chápání mění na prototyp opilce a primitiva. Ve své snaze o modernizaci se pak neonacisté neinspiro-

jí nikde jinde než u anarchistické, autonomní a antifašistické scény. Možná že inspirace je slabé slovo, protože většinou přebírají celé symboly a metody takřka beze změny. To by ještě nebylo tolik zážející, kdyby se jednalo o kopírování jedné taktiky nebo hesla, ale náckové začínají vykrádat autonomní scénu kompletně. Ať už se jedná o praktické postupy při sebeorganizaci nebo ideové náplně protestu – vše se může stát beze studu výbavou hrdého národovce. Co je k tomu vede? Hned několik věcí zároveň:

- > *Neonacisté trpí nedostatkem kreativních osob uvnitř vlastního hnutí.*
- > *Neonacisté potřebují své názory, pro většinu lidí nepřijatelné, dát do libivějšího obalu.*
- > *Pro neonacisty nejsou ani tak důležité vlastní postoje, program nebo koherentní ideje, jako získávání politického vlivu, moci a především jakákoli, ve své podstatě i naprosto samoučelná akce.*
- > *Neonacisté chtějí zmást veřejnost a snížit schopnost běžného člověka rozlišit, kdo je kdo.*
- > *Neonacisté se dostali do situace, kdy jakákoli změna je lepší než žádná.*

Vznik Antifašistické akce (AFA)

Vznik Antifašistické akce se datuje rokem 1923. Tehdy vzniká jako součást Rotfrontkämpferbund, jejímž cílem byl aktivní boj s nacisty, který se vedl doslova o každou dělnickou hospodu, továrnu a ulici. Cílem bylo nedat nacistům žádný prostor pro jejich mítinky a verbování nových stoupenců. Již v té době používali antifašisté logo dvou vlajek v kruhu.

Původní a modifikované logo AFA

Po nástupu nacistů k moci jsou antifašisté vražděni, končí v koncentračních táborech nebo zakládají ilegální spolky a organizace.

I po skončení druhé světové války existuje v Německu několik antifašistických skupin, ovšem boom nastává v 80. letech, kdy ze squatterského a autonomistického hnutí vzniká několik akčních a koordinovaných organizací. Vzniká i množství regionálních skupin, které se daří propagovat a poprvé se také objevuje taktika Black Bloc coby militantního čela demonstrací. Náckové se v této době stále nacházejí v naziskinheadské subkultuře.

Antifa Black Bloc original

V devadesátých letech se principy a model AFA rozšiřují také do zahraničí. Autonomní antifašistické skupiny si uvědomují, že bez jasných pravidel není možné úspěšně pracovat, a zároveň se mírně otevírají veřejnosti. Organizují nejen demonstrace a přímé akce, ale i kulturní akce, přednášky, vzdělávací semináře, výstavy a koncerty. Razí heslo, že politická práce by neměla být závislá na osobních kontaktech a sympatiích, ale na politických cílech a ideích. Usilují o vytvoření jak pevné struktury a získávání nových lidí do vlastních řad, tak o vznik vlastních organizací nezápojených, ale spolupracujících jednotlivců a kolektivů.

Zpět k plagiátům: první velká vykrádačka

Za první nazi vykrádačku lze s úspěchem považovat vliv nácků a fašistů v subkultuře skinheads, která vznikla jako nepřímý pokračovatel britské subkultury mods s vlivem jamajských přistěhovalců rude boys na konci 60. let v Británii. Hlavní složku této subkultury tvoří černošská i bělošská dělnická mládež, která se dělnickými atributy vymezuje vůči většinové společnosti. Ideologicky podbarvenou rasistickou a neonacistickou politikou do této subkultury přináší až Ian Stuart Donaldson s kapelou Skrewdriver. Stuart otevřeně podporuje britskou National Front, která zpětně podporuje Skrewdriver, aby tak mohla získávat mladé příznivce.

Později vzniká ve skinheadských kruzích potřeba na neonacistickou krádež skinheadské subkultury rázně odpovědět. Na konci 80. let tak vznikají v USA Skinheads proti rasovým předsudkům – SHARP (SkinHeads Against Racial Prejudices) a levicovější RASH (Red and Anarchist SkinHeads). Vedle nich dále existují tradiční skinheads, kteří politiku odmítají řešit a drží se tradičního pojmu skinheads ze 60. let.

Nesporné je, že se neonacistům v infilrování skinheadské subkultury podařilo uspět a v mnoha zemích prezenovat celou subkulturu jako synonymum pro neonacistické hnutí. Úspěšné vykradení skinheads, které přineslo neonacistům dočasně spoustu příznivců, se však později ukázalo jako omezující pro další šíření neonacistických názorů, což vedlo k současněmu hromadnému upouštění od této subkultury. Nicméně model „vykradení“ této subkultury i tak slouží jako dobrý příklad strategií neonacistů.

Situace v Čechách

V Československu se silné rasistické hnutí rozjždí začátkem 90. let především díky kapele Orlik, která rasismem dokázala naočkovat „rozkoukávající se mládež“. Orlik se prodává v mainstreamových obchodech a umísťuje se na čelních příčkách hitparád. Kapela svou činnost ukončuje po dvou albech a český gajdovský fašismus a orlíkovský vynález „kališnictví“, které neuměle odkazovalo k husitům, nahrazuje čitelnější a atraktivnější neonacismus.

Čestí rasisté, fašisté a neonacisté používají jako své symboly především konfedační vlajku symbolizující rasistický „rebelický“ americký Jih, přivlastňují si keltský kříž a také „tři sedmičky“, někdy uspořádané do tvaru trojramenné svastiky – znak Afrikánského hnutí odporu (Afrikaner Weerstandsbeweging) v Jihoafrické republice.

V té době v Československu však zároveň vzniká radikální antifašistické a anarchistické hnutí. Antifašisté se tehdy drží klasického autonomního, anarchistického a subkulturního stylu, taktiky boje a politiky D. I. Y. (Do it yourself).

Skinheadská vizáž budí u veřejnosti zprvu respekt a strach, postupem času však spíše posměch a odpor. Po patnácti letech se tak neonacisté dostávají na pomyslnou křižovatku. Buď budou dále pokračovat ve svém skinheadství, nebo se k němu otočí zády a vymyslí něco nového. Někteří z nich si velmi dobře uvědomují, že antifašistická a anarchistická scéna přichází s něčím novým, zatímco jim kouká neustále hákovitý kříž z kapsy bombru. Léta běží, ale nikdo z „elity národa“ nedokáže vymyslet nic, co by zabralo. Neonacisté narážejí na svoje maximum a dál nejsou schopni jít.

První vlašťovky snahy o změnu image přicházejí na přelomu tisíciletí v pokusech aktivistů kolem Národní aliance. Nošení bílých košil s krátkým rukávem a kravat z tatinčkovy skříně je ale záhy odsouzeno k záhubě (totéž kolem roku 2007 zkoušejí s podobným výsledkem i Národní korporativisté kolem bývalého naziskinheada Jiřího Petřivalského, dnes představitele Dělnické strany). O něco úspěšnější byla strategie zavedená zejména částí aktivistů kolem Národního odporu, kteří kombinovali skinheadskou image s drahými sportovními značkami.

Obrat nazi image

V Německu neonacistická scéna v polovině 90. let čelí podobným problémům a neví, co si se svým omezeným dosahem počít. Kromě toho, že se v této době na politické scéně etabloje NPD, která vytváří pro neonacisty zastřešující politickou platformu (podobně jako u nás na přelomu let 2007 a 2008 Vandasova Dělnická strana), hledají náckové prostředek, jak zaujmout mladé lidi. Neonacisté se v této době

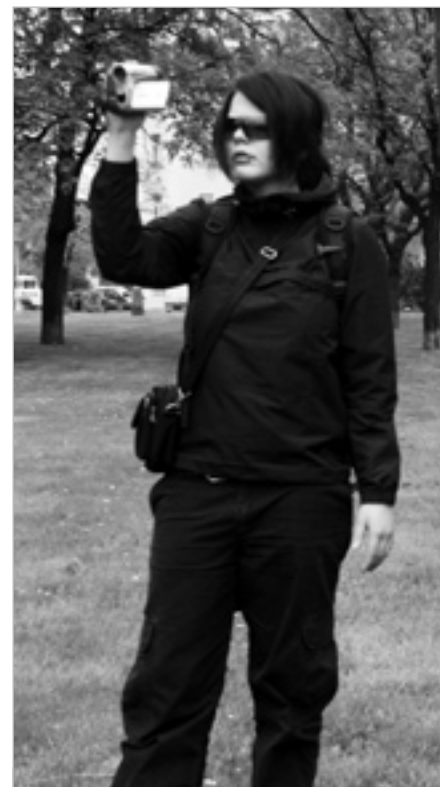
začínají ohlížet po svých názorových odpůrcích – autonomních antifašistech – a začínají přebírat jejich styl. Vznikají první organizace tzv. „autonomních nacionalistů“, které přináší pro neonacistickou pouliční politiku zcela nový prvek. Začíná éra plagiátorství, která trvá dodnes i za cenu sporu mezi skinheadskými neonacistickými tradicionalisty a těmi, kteří vidí v kopírování cestu z ghetta. Něco se ale změnilo: většina neonacistických skupin v Německu převzala koncepci autonomního nacionalismu. Názvy těchto skupin jsou různorodé, existují Kamaradschafty, Svobodní nacionalisté, Autonomní nacionalisté apod. Od anarchistické a autonomní scény přebírají její taktiku na demonstracích (mediálně vděčný Black Bloc) a také přeměňují svoji strukturu hierarchických skupin podle staršího neonacistického vzoru tzv. Leaderless resistance, což má být odpor bez vůdce, který ovšem v jejich praxi znamená, že regionální skupiny mají své „malé vůdce“, které opět jen slepě následují.

V těsném závěsu

Do ČR zkouší první vlašťovky nového stylu importovat již na přelomu tisíciletí Filip Vávra. Konzervativci v Národním odporu ale nechťejí o žádné změně ani slyšet. V České republice tak vzniká, jako první v tomto stylu, organizace Autonomních nacionalistů Kladno až v roce 2005 – jako nesmělý pokus zorganizovat místní neonacisty, kteří se projevovali doposud spíše jen povalováním po hospodách. Začínají také propagovat vlastní pojetí Black Bloc(ku), ve kterém však nacházejí novou módu, nikoli funkční taktický prvek. Snaží se také akcentovat nová témata jako ekologii, antikapitalismus, odpor proti multikulturalismu, globalizaci nebo ochranu práv zvířat. Částečně se jim daří proniknout do techno subkultury, a to skrze Filipa „DJ Beaxe“ Pošvu.

Také si něco vyrobíme aneb Neonacismus jako životní styl?

S novou vizáží neonacisté z počátku dosahují úspěchů. Jak už jsme řekli, nacházeli se ve stavu, kdy jakákoli změna byla lepší než žádná. Předchází dekáda jejich sebezpřetence se nesla ve znamení nenávisti a negace, ale nyní přicházejí s myšlenkou nacionálního socialismu jako něčeho, co se může promítnout do života jejich stoupenců ne až po převzetí moci, ale tady a teď. Nacionální socialismus může být snad všechno – od jízdy na kole, stříkaní sprejem až po bojkot asijských prodejů potravin. V rámci této strategie neonacisté nabízejí lidem způsoby života, díky kterým mohou přispět k vytvoření bílé Evropy.

Anne-Marie Doberenz v Praze

Steffen Pohl s motivy hardcore kapely Walls of Jericho na NS demonstraci

Celoevropskou vlajkovou lodí neonacistického life-stylismu je „politicko-kulturní webový projekt Zentropa, který se zaměřuje na uměleckou reflexi evropské tradice a evropské kultury“. Web přináší obsáhlé informace o pořádání nejrůznějších akcí, ať už to jsou výstavy, móda či koncerty. Za německou odnoží Zentropy s názvem Syndikat-Z stojí Anne-Marie Doberenz, femme fatale významného německého nazi aktivisty Steffena Pohla z Duisburgu, kterého na podzim 2008 přivedla k pokusu o sebevraždu a do psychiatrické léčebny.

Steffen Pohl s motivy hardcore kapely Agnostic Front na NS demonstraci

Na světlo také po několikáté vylézá zakladatel Národního odporu Filip Vávra se svou další one man show a snaží se v neonacistických kruzích propagovat myšlenku vegetariánství, avšak naráží spíše na výsměch svých spolubojovníků. Snaží se tak najít zástitu u šéfký organizace Ochránci hospodářských zvířat (OHZ), která mu překvapivě poskytuje na webových stránkách organizace prostor pro jeho antisemitsky podbarvenou petici proti košer a halal zabíjení zvířat. Vávrovým úspěchem je, že se od OHZ odvárcí většina lidí, kteří je do té doby podporovali. Ani on sám dlouho ve své aktivitě nevytrvá a svou veganskou životní kapitolu (po několika, ostatními neonacisty prokázaných porušeních veganské diety) potichu uzavírá

Hnědý politický marketing

Kromě svojí slupky ale neonacisté také potřebovali zásadním způsobem upravit politickou agendu, když už i jim bylo jasné, že s apelem na pokrevní nacionalismus, využíváním rasismu a opěvováním třetí říše si nevystačí pro získání větší vlivu. Charakteristický pro jejich hnutí je nedostatek vlastních seriózních politických teorií a myslitelů, který se projevuje v názorové nekonzistenci a zmateném přebíhání mezi teoriemi židovského spiknutí a odkazy na sociální darwinisty z 19. století,

odmítáním kapitalismu i jeho adorací či odmítáním islámu a současně podporou islámského fundamentalismu. Výrazným proudem všech fašizujících pravičáků a neonacistů však zůstává historický revizionismus, který se zaměřuje na zpochybňování historických faktů o holocaustu či příčin druhé světové války.

Tradiční neonacismus se začíná rozpadat a nachází společnou řeč s apologety neofašismu. Významným zdrojem pro současné neonacistické a neofašistické hnutí je myšlenkový proud označovaný jako Nová pravice, který se začal objevovat po roce 1968. U nás je jeho nejznámějším představitelem A. Benoist, který stál u zrodu nacionalistického think tanku GRECE (Výzkumná a studijní skupina evropské civilizace). Nezastává primitivní rasistické teorie, ale kritizuje multikulturalismus a akcentuje „krizi evropské identity“. Benoist je také známý svým odporem k americkému imperialismu a kapitalismu a silně se začíná přibližovat k autoritářské levici, což ústí ve výroky typu „lépe je mít na hlavě helmu rudoarmějce než žít v Brooklynu a živit se hamburgery“. Zajímavý je rovněž jeho postoj k fašistické Le Penové Národní frontě, kterou doslova odsuzuje za neschopnost porozumět složitosti světa, slepou nenávist, lhostejnost k sociálním problémům a intelektuální lenost.

Z této oblasti pochází i nový hudebně-politický směr RIF (Rock identitaire français). Ten poskytuje novou kulturní platformu pro šíření neonacistických a neofašistických názorů bez zjevného přihlášení se k A. Hitlerovi či B. Mussolinimu. Identitáři zároveň vytvářejí projekty, které byly do nedávna rysem anarchistické a autonomní scény – jakási info-centra a komunitní domy, které nazývají „domy identity“. Samotný myšlenkový směr „identitářství“ se vyvíjí tezí o rasách a pracuje s pojmem identita, který se snaží spojovat s národním a kulturním uvědoměním.

Zbytek názorového vakua vyplňují neonacisté jak jinak než kopírováním svých odpůrců. Již v 80. letech se neonacisté v Německu snaží pronikat do strany Zelených a projevují povrchní zájem o ekologii, i když je jasné, že proklamací jejich zájem končí a vlastní aktivita je prakticky nulová. Stejně jako ostatní témata směřuje i využívání ekologie pouze k rekrutování nových příznivců než ke snaze o opravdové řešení problémů.

Dalším tématem, které v poslední době nabírá u části nácků na popularitu, je antikapitalismus. Jejich kritika ovšem většinou končí na libivých transparetech nebo u klíše o konzumní společnosti. Sami neonacisté v debatách přiznávají, že vlastně proti kapitalismu jako takovému nejsou a tržní hospodářství je jim sympatické, ale pouze ve své čisté formě – kde se, podle některých z nich, přibližuje „spravedlivému přírodnímu výběru“, který tolik obdivují. Když neonacisté mluví o kapitalismu, je jejich kritika radikálnější verzí rétoriky levicových parlamentních stran. Neonacisté totiž nechtějí zrušit kapitalistické vykořisťování, ale pouze převzít kontrolu, moc tradiční buržoazie nahradit svou vlastní a vliv kapitálu nechat nedotčen.

Další paradoxy můžeme nalézt v antisystémové rétorice, kterou neonacisté začínají hojně používat. Poté, co objevili v Janově kouzlo pouličních nepokojů, už spokojeně nepochodují v policejních kordonech a neděkují policii za dobře odvedenou práci v rozehnání anti-fašistů (tedy s výjimkou loňské demonstrace v Ústí, kde si opět nechali policii prosekát obušky cestu přes místní anti-fašisty). Kde jsou časy, kdy národovci pořádali děkovně demonstrace policii – jako na 1. máje 2007, kde se vyskytovala hesla typu „Hoši, děkujem“, nebo NACAB (Not All Cops Are Bastards – Ne všichni policajti jsou bastardi). Teď bojují proti systému a jeho pokřiveným zákonům, jak se dozvíme v každém jejich vystupu, ale jen do té doby, než jsou konfrontováni anti-fašisty nebo jim je odepřen přístup na některou z anti-fašistických kulturních akcí. Po tom, co byl 31. 5. 2008 napaden celostátní sjezd Autonomních nacionalistů, se v článku na serveru nacionaliste.com objevila výzva k hromadnému podávání trestních oznámení na anti-fašisty.

Odpor vůči systému vzal v tu chvíli nohy na ramena, asi jako o několik měsíců později Filip Vávra poté, co byl vyhozen od vstupu na koncert hardcore kapely Terror.

Vávra, který na fóru hooligans.cz vyzýval k ozbrojenému odporu a rasové válce, tak po koncertě otáčí a dožaduje se svého vstupu na základě práva a píše: Zákony se do-držovat budou. Přesně podle definice „nacismus je žádná ideologie, ale samá akce“.

Kromě vizáže, taktik a politických témat se neonacismu zalíbila také anarchistická hesla a pojmy. Ústřední téma anarchismu – svoboda – se začíná stávat špatným evergreenem neonacistických pokřiků a transparentů. Národní odpor se tak vmžiku může přejmenovat na Svobodný odpor, demonstrace se mohou pořádat za svobodu slova nejlépe s účastníky v tričkách Svoboda je cool a „palestínách“ – Žid je přece největší nepřítel a účel světi prostředky. Bez velkých polemik nad slovem svoboda můžeme nastínit kontroverze pojetí svobody ze strany neonacistů. Je možné sloučit pojem svoboda s obrazem třetí říše, plným pracovních táborů, věz-

1. máj 2009 Brno: nejdřív odpor proti globalizaci, poté hambáč od Meka

nic, plynových komor, rozvinutého policejního aparátu a snahy absolutně kolonizovat společnost státem? Neplatí náhodou takto chápaná svoboda jen pro samotné (neo)nacisty, když se pod hrozbou násilí ocitá každý, kdo s nimi nesouhlasí? Jak je možné sloučit svobodu a touhu po silné hierarchické a autoritářské společnosti? Na tyto otázky se prostě nedá odpovědět a neonacisté musejí přijmout fakt, že se jedná o další prázdné heslo, které má sloužit POUZE mocenským účelům.

Zajímavé může být i zamyšlení se nad používáním slova autonomie ze strany neonacistů, se kterým se také v poslední době roztrhl pytel. O jaké autonomii neonacisté mluví? O silně hierarchizovaném a sexistickém prostředí jejich scény, které má k autonomii hodně daleko, nebo o ideologii, která touží po pořádku ve stylu vojenského řádu? Možná mají na mysli autonomii skupin sdružených v Autonomních nacionalistech, které byly až do nedávna závislé na všem, co vypočetl ústřední výbor AN Jiří Bunda + Michal Glas za přítomnosti webmastera Barona Žáka. Usměvnou tečkou může být příklad vykradení pokřiků „alerta, alerta – antifascista“, který neonacisté předělali po svém na „alerta, alerta – nacionalista“. Žádného národovce nejspíš netíží, že předělávají písničku španělské anarchistické kapely Sin Dios, hlavně že to dobře zní. Stejně tak jim patrně nevádí, že heslo A. C. A. B. (All Cops Are Bastards), které i oni občas křičí, když jim policie činí příkoří, zpívala již v 80. letech anarchistická kapela Slime. Předělání hitu od Los Fastidios Antifa Hooligans kapelou Ironguard na Anti AFA Hooligans už snad ani není třeba komentovat.

Ukázky neonacistického plagiátorství

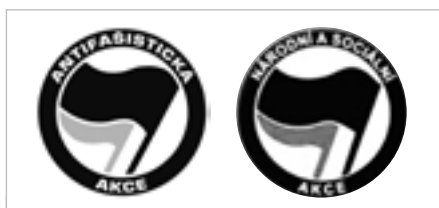
Pojďme se tedy konkrétně podívat, co všechno neonacisté dokáží vykrást, aniž by je jejich hrdinské svědomí tížilo.

Antifašistická akce (AFA) a další motivy

Logo od 30. let používali antifašisté ve svém boji proti NSDAP, Freikorps a Hitlerjugend. Antifas ho modifikovali a používají dodnes.

Staré logo AFA Německo

Nové loga AFA Česko a plagiát českých náčků

POSTAVU S MOLOTOVEM nakreslil anarchistický grafik Clifford Harper už nějaký ten „pátek“ zpátky

Logo POSTAVY S PRAKEM vzniklo v Británii v 80. letech

Španělsko 1936

V době „občanské války“ ve Španělsku proti fašismu a Frankovi vznikl i náborový plakát, který dnešní náčkové přetvořili k obrazu svému.

Kampaň KEIN BOCK AUF NAZIS je antifašistická kampaň pro školy a kulturní akce

Black Bloc

Taktika a styl oblčení do černého (kapuce, brýle, kšiltovka, bunda) byla praktikována především squatterry, radikálními ekology a antifašisty již v 70. letech minulého století. Některým neonacistům se tato image zalíbila, ale

protože Autonomní nacionalisté nemají k dispozici žádnou reprezentativní fotku z neonacistické akce, klidně použijí na svou propagaci fotografii anarchistického black blocu z demonstrace proti zasedání G8 v Hamburku.

Straight Edge (sXe)

Myšlenka drogové abstinence v rámci punkové subkultury se poprvé objevila na přelomu 70. a 80. let ve Washingtonu, D. C., kdy tamější scéna reagovala na stále rostoucí agresivitu, stupidní násilí a celkově destruktivní cestu, kterou se do té doby punkové hnutí ubíralo. Ti, kteří si tento negativní stav začali uvědomovat, reagovali novou koncepcí přístupu k vlastnímu ži-

votu nejen v rámci subkultury. Prestali jíst maso, opovrhovali promiskuitním sexem, odmítali drogy, nekořouli a nepili alkohol. Název Straight Edge (sXe) dostal celý myšlenkový směr podle stejnojmenné skladby od legendární skupiny Minor Threat. Text napsal její zpěvák Ian McKaye, který se také několikrát velice jasně a otevřeně vyjádřil ke svému odporu k rasistickým a neonacistickým myšlenkám nejen ve své hudební tvorbě.

Neonacisté objevují Straight Edge (sXe) s dvacetiletým zpožděním jako další povrchní možnost, jak se někam vloudit. Je s podivem, že náčkům opět nevadí, že se hlásí k myšlence, která vznikla v kontextu punkové subkultury, a že její pionýři se od počátku proti rasismu a neonacismu ostře vymezovali. U neonacistů padá na úrodnou půdu deklarativní odpor k drogám, který je ale provázen svojí karikaturou – reálnou situací v jejich hnutí, kde je mohutná konzumace alkoholu a cigaret standardem, o požívání anabolik po hrstech a kontaktech neonacistů na mafiánské kruhy kšeftující s drogami nemluvě. Nicméně ani sXe se v neonacistických kruzích nechytá a zůstává jen na samolepkách a v kapsách prodejců neonacistických módních doplňků. Neznamená to ale, že tím pokusy náčků o infiltraci skončily.

Originál a plagiát – GNWP vs. GNLS

Good Night White Pride (GNWP)

Současně se neonacisté snaží infiltrovat hardcore subkulturu, která na jejich pokusy odpovídá kampaní Good Night White Pride. Logo GNWP se šíří na mnoho plakátů zvoucích na koncerty nejen HC scény a dává náčkům jasně najevo, že na takových koncertech nejsou vítáni. Brzy se

také GNWP kampaň dostává do dalších subkultur a podporují ji kapely, interpreti a kluby všech možných žánrů, o čemž se neonacistům jen sní. Neonacisté tedy alespoň kopírují logo celé kampaně. Ironií je, že vychází z fotografie černého antifašisty bolestivě konfrontujícího neonacistu.

Co je vlastně GNWP? GNWP je nejnámější antifašistická kampaň, která původně vznikla v punk a hardcore scéně (odtud heslo: „Hardcore is more than music“), ale dnes již překonala hranice těchto subkultur a rází si cestu napříč všemi žánry. První logo kampaně GNWP vzniklo v 90. letech minulého století a bylo inspirováno známou fotkou zachycující antirasistického aktivistu, který dává najevo, co si myslí o chlapíkovi s tzv. „keltským křížem“ na tričku při antirasistické demonstraci v kanadském Montrealu. Postupem času logo GNWP získalo a získává další mutace, které můžete znát ze současnosti.

Let's Fight White Pride (LFWP)

Je pokračování kampaně Good Night White Pride z Německa, která má za cíl budovat scénu, jež bude jasně vyhraněná proti pronikání nacionalistů a rasistů do hudebních směrů a kultury.

Originál a plagiát – LFWP vs. LFLS

Hatecore

Když se náckům nepodařilo proniknout do hardcore scény, usmysleli si, že to zkusí s hatecore, který má být neonacistickou podobou hardcore hudby s náckovskými texty. Ale ani hatecore nemá s neonacisty nic společného. Tento výraz pro hudebně i obsahově tvrdší hardcore byl ustaven radikální newyorskou skupinou SFA pro jejich směr společenské kritiky v hardcore, která se zaměřovala na poměry v USA koncem 80. let. Hatecore měl být vyjádřením vzteku nad společenskou situací a chutí ji změnit.

Neonacisty byl pojem hatecore ukraden a v souladu s jejich ideologií omezen pouze na hate (nenávisť) a podložen rasistickými a diskriminačními texty. Vlastní rasistický a fašistický pohled na svět byl podložen odpovídajícím merchandisingem a užíváním termínů jako „White Power“ a opět ukradeným a pozměněným sloganem „Good Night Left Side“.

Toho se chytila například kapela Abolition s jejich Good Night Left Side. Z nacistického pojetí hatecore se dokonce stal lukrativní byznys, a to ve formě pražského Hatecore shopu, který donedávna provozoval Martin Franěk z Národního odporu Praha. Dnes je tento shop přestěhovaný do pražských Letňan a jeho formální majitelkou je Lada Hartmanová, bývalá přítelkyně předních aktivistů Národního odporu Jiřího Tůmy a Tomáše Kebzy. Do povědomí nácků se dostal několika opravdu originálními motivy triček. Např. na tričku Anti-antifa je vyobrazen „kopáč“. Překvapí někoho, že tento motiv byl původně plakát, který burcoval v kataláňštině antifašisty, aby se přihlásili jako dobrovolní pracovníci v době války proti fašistickému diktátorovi Frankovi, kterého vehementně podporoval Adolf Hitler?

Animal Liberation Front (ALF)

Jedná se o militantní ochránářskou anarchistickou organizaci s pobočkami po celém světě, která zachraňuje zvířata z pokusných laboratoří a chovů a všemi prostředky, s výjimkou útoku proti živým tvorům, vystupuje proti používání zvířat coby zboží. Její etické a myšlenkové základy jsou založeny na principu nejen mezirasové, ale i mezidruhové rovnosti

všech bytostí. Tvrdí, že rozdíly mezi člověkem a zvířaty nejsou důvodem k lidské nadřazenosti. Jistě by se divila, kdyby viděla jednu ze svých neznámějších grafik na propagačním materiálu Autonomních nacionalistů, jejichž ideologie je založena na nerovnosti a nadřazenosti mezi lidmi.

Informační zpravodaj Autonom

V 90. letech vycházel v Česku anarchistický informační zpravodaj Autonom. Hádejte, kde vzal jeho bývalý provozovatel a později policejní práškač Milan „Vydra“ Šimeček inspiraci pro svoje politicky čitelné internetové Radio Autonom?

Refugees Welcome. Bring your family

Motiv s utíkající rodinou s nápisem „Uprchlíci, vítajte. Vezměte své rodiny“ neváhali náckové použít pro svém.

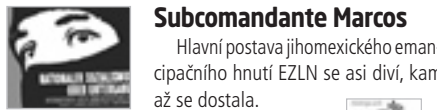
Block action

Dalším vykradeným motivem je postava z loga německých pořadatelů kulturních akcí Block action, kteří pořádají koncerty pro radikální antifašistické kapely.

Disorder Berlin

Známy antifašistický on-line shop také neušel pozornosti neonacistických umělců.

Subcomandante Marcos

Hlavní postava jihomexického emancipačního hnutí EZLN se asi diví, kam až se dostala.

Food not bombs

Zentropa nelení, a tak vykradla i logo FNB, které je pozitivní formou protestu proti rozporu, kdy na jedné straně kapitalismus vydává miliardy na zbrojení, ale na druhé straně lidé hladoví. Co s tím má společného Zentropa a neonacistický fetiš války a zbrojení, je otázkou.

Demo zakuklenci

Občas používaný motiv dvou zakuklenců je vytvořen z fotky z antifašistické demonstrace v Praze v roce 2003.

Antifa ultra

Motiv Antifa ultra se stal obětí neonacistů (nejen) z Kladna.

Skateboard a bike

Doslova a do písmene prapodivný a směšný je pokus neonacistů proniknout do subkultury skaterů a bikerů. Na své šablony a samolepky dávají lidem s koly a skaty, kteří útočí na „multi-kulti“ nebo antifašisty. Lidé z těchto subkultur přitom měli možnost se mnohokrát přesvědčit, jak si neonacisté chtějí uzurpovat prostor ve městech a neváhají je při tom napadnout. Nemluví o neonacisty demolovaných skateparcích.

Kapitalismus zabíjí

Novým tématem pro neonacisty se stal i antikapitalismus, který však v jejich podobě neznamená odstranění moci kapitálu a hierarchického uspořádání společnosti, ukončení vykořisťování lidí, týrání zvířat a ničení přírody, ale pouhý boj o moc, v němž chtějí u koryt vystřídat dnešní politiky a šéfy.

Závěr?

Zřejmě je zbytečné cokoli dodávat výše řečenému a ukázanému. Snad jen, že název článku není tak přesný – neonacisté totiž nejsou jako velký uličník, který krade malým dětem na pískovišti jejich hračky, ale spíš jako osamělý děčko, které se zoufale snaží okoukat, s jakými hračkami si hrájí ostatní, aby se mohlo přidat. Bavilo by vás to? Odpor se stává odporem, jen když s sebou nese jak formu, tak obsah. Povrchní plagiáty nechme náckům a budujme vlastní kritický, politický, autonomní a radikální odpor v našich ulicích, městech, školách, pracovištích a regionech. Nechme se svázat nacionalismem, kontrolovat státem, systémem a rozdělit rasami. Originál je vždy jen jeden.

text a foto: AKCE!

Historické paralely

Nejlepší živnou půdou pro politické extrémě je krize. Toto tvrzení vás jistě na první pohled trochu zarazí. Vždyť v situaci, kdy termín „extremista“ bývá často doprovázen varovně vztyčeným prstem a důvěrně známým zápachem státní represe, není nejspíš radno házet jej takto lehkomyšlně do „pléna“. I tak nám ale může výše uvedené tvrzení posloužit jako určitý odrazový můstek. Dějiny, promiňte ten patos, ukázaly, že deziluze, hlad, krize morálních hodnot a sociální nouze naléhavě zvyšují poptávku po čemkoliv, co nabízí nejrychlejší a zkratkovitou cestu ven z problémů. Krizové podmínky jsou živnou půdou pro šíření sebeabsurdnějších ideologií. S rostoucí krizí nabývají totalitní ideologie na síle a působnosti – například ve schopnosti určit jednoznačného viníka, na kterého lze více či méně oprávněně snést rychle odpovědnost. Složitost je v tomto ohledu kontraproduktivní, důsledné hledání příčin jednotlivých i systémových problémů pomalé a k ničemu. Navíc hrozí to, že byste našli příčiny tam, kde zrovna nechcete, například v sobě, a museli byste se tak zahrnout spíše do problému než do jeho řešení. Totalitní ideologie potřebují obětivého beránka – obvinít, pod-

foto: widestand.info

„Zaútoč na kapitalismus“ – „Mladí rozhodují o tom, co bude zítra“

NS antikapitalismus

Jarmila Dušková

Neonacistická scéna představuje mnoho paradoxů. Zvláštním úkazem, který lze v nedávné době pozorovat i u českých neonacistů, je rostoucí popularita antikapitalistické rétoriky. Tato jednoznačná reakce na hospodářskou krizi začíná sklízet ovoce. V následujícím textu se pokusíme odhalit skutečná východiska NS antikapitalismu.

říznout a hotovo! Mezi další výhody patří chytlavý příslib blízké, lákavé budoucnosti – „teď trochu zapracujete a za pár let bude bezky“ – a bezesporu i kartáč na ego. Dosud „bezvýznamný“ jedinec se má konečně kam zařadit, ideologie se stává novým náboženstvím, přičemž nachází své poslání v spolutvorbě „nové společnosti“.

Jak je to tedy s totalitními ideologiemi dnes? Pokud zrovna nežíjete na opuštěném ostrově, určitě jste se alespoň doslechli o globální hospodářské krizi. Dnes to již vypadá, že tato krize nemusí mít až tak fatální dopad, jak mnozí dříve prorokovali (takže ohňostroje a hektolitry alkoholu/sodovky k oslavě pádu kapitalismu musíme prozatím schovat ve sklepě). I přesto ale měla a má hospodářská krize dalekosáhlé důsledky – mnoho lidí přišlo o práci a majetek a lidé po celém světě klesají na pomyslném barometru mnohem blížeji k hranici chudoby. Ti chudí se kvůli krizi z chudoby jen tak nedostanou. Musí se šetřit – hlavně na sociálním systému, protože přeci za krizi musíme platit všichni, že? Jako bychom ji všichni rovným dílem způsobili – i bankéři, i bezdomovci.

Recepty na krizi se liší. Kromě anarchistů s nimi snad přišli všichni. Liší se pouze míra populismu. Zatímco bolševikům po předchozí 40leté zkušenosti už skočil na špek málokdok, neonacismu a fašismu se otevřel zcela nový prostor. Pro mladou generaci již konfrontace s neonacismem ztratila svůj původní náboj (ovšem zde bychom mohli mluvit i o určité formě všeobecné apatie). Stále dokola opakující se dokumenty o zvěrstvech holocaustu a školní zájezdy ke kamenným pomníkům totiž mladým připomínají pouze hrůzy minulosti. To, že i dnes existuje organizované hnutí (neo)nacistů, které usiluje o opětovné nastolení hitlerovského či jiného národního socialismu, však pálí jen málo lidí. Učitel zde nepomůže – učí historii, aktuální problémy se přeci probírají v ZSV. Antifašismus byl přehlušen primitivním antikomunismem,

ktejř mj. slouží jako jedna ze silných a chytlavých stránek neonacistické rétoriky. Primitivnější, a pro nácky proto ještě chytlavější je snad už jen anticiganismus.

Nyní zpět ke krizím. Nemusíte být zrovna fanoušci radikálního teoretika Herberta Marcuseho, abyste uvěřili, že svět, ve kterém žijeme, můžeme označit za šílený. Do obecného povědomí vchází čím dál tím častěji výrazy typu: odosobnění, anonymita, krize modernity, konzumní společnost. Člověk se buď moderní společnosti přizpůsobí a buduje kariéru i přes mrtvoly, nebo odpadne a přežívá na periferii systému a v sociálním vyloučení, anebo se snaží od moderní společnosti uniknout a hledá různá východiska. Od nákladných rychlokurzů východních náboženství (aneb indickým guru snadno a rychle) pro ty bohatší až například pro náboženské sekty nebo nacionalismus. Krize modernity a konzumní společnosti, ve které není místo pro svěprávného člověka, důsledky současné hospodářské krize i dlouhodobého působení kapitalistického systému i mj. zapominání evropské zkušenosti s nacismem a fašismem vytvořily ideální podmínky pro vzestup neonacistického hnutí. Neonacismus v těchto podmínkách nabízí dobou znechucenému člověku 3 v 1 – označení viníka krize, kolektivní identitu v odosobněné společnosti a příslib lákavé iluzorní budoucnosti – to vše zabalené do nacionalistické rétoriky poslušně pracujících Čechů. Neonacisté se začali ohánět „antikapitalismem“.

Od Bzence cesta dlouhá

„Antikapitalismus“ se tak zařadil v nedávné době do rétoriky současné neonacistické scény. NS (nacionálně-socialistický) antikapitalismus však ve skutečnosti není „převratným“ objevem, ale zčásti pouze oprášením starších myšlenek. Proč se tedy vynořil zrovna teď a jak jej můžeme blíže specifikovat?

Kdybyste v roce 1992 na legendárním „skinheadsském“ koncertě v Bzenci prohlásili něco o antikapitalismu, velmi

pravděpodobně by se vám dostalo ze strany návštěvníků posměchu, případně by vás šéf skinů přetáhnul fetězem. Teď neonacisté svolávají antikapitalistické demonstrace a vykřikují do megafonů protikapitalistická hesla. Co to? Že by se jim dostalo třídního uvědomění nebo se dali do pečlivého studia (Žida) Marxe? Ani jedno. Mezi neonacisty se v tomto ohledu moc nezměnilo. Tisíckrát ohraná hesla už nikoho příliš nezvrušují, a tak se (ostatně jako vždy) jejich pohled zaměřil k neonacistům německým. Kromě změny vnější image (viz *Velká nazi vykrádačka* v tomto čísle) přišla z Německa i změna vnitřní, myšlenková. Postupem času se ale i to ukazuje spíše jako doplněk celkového „NS outlooku“. Antikapitalismus v době, kdy v důsledku vzniklé hospodářské krize dochází mj. ke snižování mezd a propouštění ze zaměstnání, dokáže skutečně oslovit. V očích neonacistického uvažování však propouštění neznamená nic jiného než propouštění bílých Čechů (respektive u těch pokrokovějších – bílých Evropanů) ve prospěch násilného importování levné cizí (rozuměj neevropské) pracovní síly. Zahraniční korporace jsou tedy jakýmsi přímými tvůrci nezáviděné ideologie multikulturalismu. Kromě „dovážení“ příslušníků cizích etnik zároveň také dochází k degradaci „pochtivě chlapské“ práce, kdy bývá manuální činnost přímo řízena z téměř neviditelné slonovinové věže a adekvátně k tomuto faktu i odměňována. Co naplat, že krizi v českém prostoru odnášejí zejména gastarbeiteři z východních zemí, kteří jsou dokonce posíláni domů ve prospěch práce pro bílé Čechy. Logiku nácka není snadné pochopit.

Druhým opěrným bodem se stala kritika konzumerismu. Konzumerismus a touha po vlastnictví degradují obyčejného (opět rozuměj bílého) člověka. Ničí a otupují určité ideové a morální hodnoty, které by měly být podle představ NS antikapitalistů tomuto jedinci vlastní. Mají na mysli například vztah k národu, přírodě a „základní morální hodnoty“ jako třeba čest, rodina či pevné přátelství. „Mit“ se stává, jak už kdysi psal intelektuál z líných frankfurtské školy – Erich Fromm, ekvivalentem pro „být“. „Zlý kapitalista“ nejenže snižuje cenu obyčejného slušného a poctivého člověka, ale snaží se jej zároveň zotročit televizí, hamburgery a bezcennými cetkami, a tím ho zbavit svobody a posledních duchovních hodnot. Pochopitelně jako u všech neonacistických myšlenek (včetně těch,

keré neobratně přebírali) i zde můžeme najít jakési náznaky konspiračních teorií a věčného hledání nitek, které logicky vedou směrem k Mrtvému moři. Žid za oponou tedy figuruje i v tomto případě (podobně jako u židozdnářského humanismu, parlamentní demokracie a ostatně i židobolševického marxismu). Zkráceně řečeno, kapitalismus je pouze dalším nástrojem k ovládnutí světa a jeho konečného pádu do područí úzké vládnoucí židovské elity. Účinným prostředkem kapitalismu – a zároveň jedním z hlavních bodů NS antikapitalistické propagandy – se staly války, respektive odpor vůči válkám a militarismu, které rozvedeme v následujícím odstavci.

No more brother's war!

Rozebrání postojů neonacistů k moderním válečným konfliktům by nám nejspíš vystačilo na samostatný článek. I přesto se jej ale pokusíme (v souvislosti s významnou návazností na NS antikapitalismus) v krátkosti vyloužit. Rada badatelů teorie mezinárodních vztahů (známá je např. Theda Skockpol) přichází s teoriemi poukazujícími na zásadní změny charakteru válečných konfliktů posledních několika let. Příčiny konfliktů již nelze redukovat pouze na mocenské či územní nároky, očividným a velmi lukrativním cílem se ukazuje i vedení války jako takové. Další změny zaznamenáváme i v pátrání po skutečných aktérech válečných sporů, přičemž se už dávno nemůžeme pohybovat pouze v rámci jednotlivých (národních) států.

Válka se stala nepopiratelným byznysem, ve kterém se točí až astronomické částky. Zbrojařské firmy potřebují, jak velí volný trh a maximalizace zisku, odbytiště svých výrobků – tedy války. Válečný konflikt představuje především obrovský kšeft se zbraněmi a ropou, a umožňuje tak enormní výdělek. Další lukrativní zakázkou je i obnova válekou zrušených oblastí. Tam, kde byl v důsledku konfliktu zničen místní průmysl, se pro zahraniční firmy otevírá nový trh, na kterém není problém získat monopolní postavení.

Pakty mezi státní mocí a velkými (nejen) zbrojařskými společnostmi dávají vzniknout dokonalé symbióze. Ozbrojené složky jednotlivých států namísto praktické úderné síly vůči (většinou imaginárnímu) nepříteli představují bezprostřední importéry (globálního) kapitálu. Sladká odměna pak přichází ve formě výhodných státních půjček, financování předvolebních kampaní či jiného sponzoringu představitelů státní moci.

Válečné konflikty s sebou nikdy nenesly negativní důsledky jen pro poražené, určité problémy spadají i na stranu vítěze. Jedním z těchto negativních průvodních jevů je i problém nucené migrace obyvatelstva. Uprchlíci totiž (ne však z vlastní vůle) poohrnují umělý závoj bezpečí západních států, a kromě nepříjemného pachu bída a smrti sebou přináší i hluboké prohlédnutí do reality. Uprchlíci se stávají nechtěným doprovodným „artiklem“ – živými pomníky války, kterým však rozhodně nikdo piedestal nechystá.

Nyní se konečně dostáváme k nacionálně-socialistickému antikapitalismu. Prakticky celou problematiku NS antikapitalismu je velmi chybné chápat jako zcela stejnorodou směs názorů. Mezi samotnými neonacisty se tak setkáváme jak s přívrženci válečných konfliktů (v nedávné době přinesl web antifia.cz podrobné informace o nasazení předního českého neonacisty Martina Hraha ve válečné misi v Iráku – nadále není důvod domnívat se, že by se jednalo pouze o ojedinělý případ), tak i s jejich extrémními odpůrci. Stejně tak můžeme válečný konflikt rozdělit do několika rovin, které jsou chápány odlišnými způsoby: První úroveň (zároveň mezi neonacisty nejčastěji nenáviděná a obávaná) je spor (označení válka se příliš nehodí) mezi bílými/evropskými národy - tzv. „Brother's war“ / bratrovražedné války. Takovou optikou jsou nahlíženy prakticky všechny šovinistické/národnostní konflikty a drobné výboje (např. Maďarsko-Slovensko), ale i historické katastrofy, jakou byla např. 2. sv. válka. I zde vystupuje jednoznačný viník, který má za úkol co nejvíce roztříštit (oslabit) sílu a koncentraci jednotlivých bílých národů ve válečném běsnění – často jím je, jak jinak, Žid. Žid tak (nutno přiznat, že se mezi neonacisty nejedná o obecný náhled) paradoxně zapříčinil i rozpoutání událostí, které zasáhly celý svět v letech 1939-45. Dalším – velmi spe-

cifickým případem – se stal dlouhotrvající konflikt mezi zeměmi Blízkého východu – tedy Izraelem a okolními muslimskými státy. Jednoznačného obdivu a často i nepokryté podpory na neonacistických demonstracích se tak dostává například iránskému prezidentu Ahmedinežádovi (a jeho obecně známým výroky o "vymazání Izraele z mapy"). Irán je tak nácky blahorečen i přesto, že je velmi konzervativním a kontroverzním státem muslimů – tedy těch, které náckově tak nenávidí. Tato „menší“ nesrovnalost předtím aktivistům Národního odporu nebránila v tom, aby v roce 2006 podali oficiální žádost prezidentu Klausovi o umožnění zapojení se v ozbrojeném konfliktu mezi Izraelem a Libanonem (Hizballáhem) – samozřejmě na straně Hizballáhu. Zcela podle logiky: „nepřítel mého nepřítele je můj přítel“.

Volně se dostáváme k notoricky známým válečným tažením – Irák a Afghánistán. Jak naznačujeme výše, i mezi samotnými českými neonacisty lze najít přímé účastníky těchto konfliktů. Za tímto krokem bychom však měli hledat spíše čirý pragmatismus („práce jako práce“) či někdy až chorobný vztah k militarismu. I tento druh války, tedy války, které neprobíhají „na našem hřišti“, však některé fundovanější neonacisty odmítají (alespoň dle verbálních projevů) – zejména pak právě kvůli přenášení problému přistěhovalectví (přistěhovalci nejsou v tomto případě „nosiči“ strachu, ale importéry cizí kultury) do agendy bílých agresorů a nesmyslnému soustředění se na zbytečné konflikty. Součástí NS antikapitalistické propagandy (zejména té německé) je však i jisté odmítnutí upřednostňování peněz nad lidskými životy (bez ohledu na etnickou příslušnost), a ve smyslu toho, co jsme výše nastínil, i zpochybnění legitimacy současných válečných konfliktů. Kriticky myslícímu člověku to sice může znít pouťavě, ale to je tak vše. Čistí si výjevy nácků o hodnotě lidského života působí dost směšně, zejména vzhledem k odkazu třetí říše, ke kterému se v mnohých případech hlásí.

Odmítá antikapitalista kapitalismus?

Marxfobii by se dala bez přehánění nazvat jedna z největších obav, která mezi neonacisty panuje. Neonacisté se štítí Marxe jako čert kříže. Marxismus dle jejich přesvědčení zcela zapadá do kontextu globálního „židovského“ spiknutí. Nejenže hlásá „vědecky“ vyvrácenou rovnost všech lidí a ras a „chce zbavit lidi soukromého majetku“, ale rovněž „cíleně usiluje o zničení národů a ztotročení povitých dělníků ve prospěch židovských komunistických zločinců“. Národní socialismus tedy nemá mít s prohnílym marxismem nic společného. Viz následující citaci z neonacistického webu odpor.org: „JE ZÁKLADNÍM OMYLEM ztotožňovat marxismus se socialismem!“ Možná vám tato věta vyčarovala na tváři úsměv. Paradoxem zůstává, že právě marxistická kritika kapitalismu, ve více či méně zmatené formě, tvoří hlavní páteř sofistikovanějších článků a projevů (tedy těch, kde má autor alespoň elementární znalosti o principech kapitalismu). Jedním z hlavních rozdílů mezi NS antikapitalismem a antikapitalismem neautoritářské levice tedy zůstává odmítání marxistické dialektiky tříd a každodennosti třídního

Jedna z mnoha NS antikapitalistických demonstrací v Německu s dobře viditelným modifikovaným AFA logem (rok 2008)

boje. Tento aspekt se nám níže ukáže klíčovým. Pro nácky se namísto třídy stává základní jednotkou národ – dělení na internacionální třídu námezdně pracujících a třídu vlastník výrobních prostředků nahrazuje opozice národa vůči cizímu/nenárodním (židovskému) kapitalistovi. Samozřejmě že lze poměrně lehce mezi projevy samotných neonacistů najít i skvosty, kdy v jedné chvíli dokážou zapáleně mluvit o národu a zároveň i třídním boji. Třída však pro ně víceméně znamená ekvivalent národa.

Kapitalistický systém prochází od svého vzniku značnými proměnami. Jedná se o proměnu konkurenčního kapitalismu 19. století (kapitál byl roztroušen a existovala volná konkurence na trhu) v postupnou tvorbu monopolů ve 20. století (kapitál je stále více centralizován, kapitalista „vylasťuje“ kapitalistu, řada malých továren a společností se stává součástí jedné velké společnosti) či o proměny toho, jakými prostředky je zajištěna akumulace kapitálu a zvyšující se míra zisku (např. automatizace, vznik nových výrobních odvětví, nová, propracovanější propagace výrobků, přesun výroby do chudších zemí, oslabování sil odborů, lobbying u státních institucí atd.). V současné době můžeme mluvit o tzv. globálním kapitalismu, který charakterizuje právě monopolizace kapitalistické produkce a od 80. let minulého století i neoliberalní restrukturační. Celý globální systém řídí de facto pouze několik málo center. Ve snaze o snížení nákladů (a tím logicky zvýšení zisku) se původní lokální výroba přetvořila v globální dělbnu práce. Díky vyspělým informačním a dopravním technologiím bylo umožněno přesouvat výrobu na druhý konec světa – tedy tam, kde se náklady na ni co nejvíce minimalizují. Tato situace má dalekosáhlé důsledky pro miliardy lidí. V tomto smyslu jsou neonacistické protikapitalistické postoje pochopitelné. Přeci jen, jedná se až na výjimky o řadové zaměstnance, popř. malé živnostníky, kteří tyto důsledky nejvíce pociťují. Problém však nastává ve chvíli, kdy se k antikapitalismu přidávají podivné konspirační a rasistické teorie či krajně nedemokratické postoje. Základní chybou (nejenom) neonacistů se jeví to, že nahlížejí na kapitalismus pouze skrze jeho důsledky a namísto skutečného hledání příčin si vystačí s několika povrchními, dobře znějícími, ale veskrze zcela mylnými pseudoteoriemi.

Zde se opět dostáváme ke vztahu zlý kapitalista (Žid) – národ. „Kapitalista“ je chápán pouze jako někdo, kdo „nepatří do národa“ (tím pádem a priori špatný) a kdo nahrazuje ty nejdůležitější hodnoty – „národní identitu, přirozené bratrství stejné krve...“ – světem spekulací, burzovních machinací a peněz. Vlastník továrny/společnosti, kterého můžeme považovat za součást národa, už však za kapitalistu označován není. Něco tady ale nesedí. Představme si třeba neonacisty proklamovaný korporativismus (= zjednodušený princip státní a společenské organizace. „Korporace“ jsou uskupení zaměstnavatelů a zaměstnanců na profesním či třídním základě s povinným nebo polopovinným členstvím). Existence korporací dokáže vytvořit zcela bezkonkurenční prostředí, avšak vztah mezi majitelem továrny a námezdním pracovníkem zůstává pořád stejný: továrník vlastní výrobní haly, sklady, stroje, nerostné suroviny, chemikálie... Patří mu i finální výrobky, které mu námezdni pracovníci z Jeho surovin a v Jeho továrně vyrábí a které následně prodá a na nichž vydělá. To, že dá zaměstnanci („bílému bratrovi“) například o stokorunu vyšší plat, zdaléka neznamená, že přestane být „kapitalistou“ a že zaměstnanec přestane být vykořisťován. Kapitalismus tedy není zničen a nahrazen něčím jiným, jen dostává jinou (pouze třeba pro někoho příznivěji vypadající) podobu. Někteří zuřiví zastánci národního socialismu by třeba ještě namítli, že kapitalismus mohou zničit tím, že by se továrny, rafinerie či doly, vlastněné „zlými kapitalisty“, staly majetkem státu. Tuto strategii ale (avšak ne pod hlavičkou národního socialismu) všichni důvěrně známe...

Tím se dostáváme k samotnému závěru. Ukázali jsme, že antikapitalismus v neonacistickém podání ve skutečnosti představuje pouze odpor vůči globálnímu kapitalismu, nikoli však vůči kapitalismu jako takovému. Krásný sen o konci kapitalismu je maximálně snem o navrácení jeho dřívějších podob, nebo ještě hůře, obdoby socialistického státu.

Milada bude za chvíli vyklizena...

Idea squattingu, upozaděná po marném pokusu obsadit usedlost Šafránka v roce 2002, se u nás začala intenzivněji připomínat koncem roku 2008. V tomto případě sice nemůžeme mluvit o vzniku squatterského hnutí, ale lze říci, že několik squatterských akcí v té době inspirovalo řadu běžných lidí. Dá se to přisuzovat absenci alternativních prostorů či hledání možností komunitního života a také místa pro radikální aktivity namířené proti současným společenským trendům. Snad tedy přišla další generace squatterů, dlužno dodat, generace bez návaznosti na tu předchozí.

sob života, který nenabízel mnoho ostatním. Rozdělení na obyvatele a ty ostatní si tehdejší nejnámější český squat nemohli dovolit, přesto tomu tak bylo. Snaha otevřít se nebyla dost intenzivní a opravdová.

Milada byla lidmi kolem ní brána jako jakási jistota, i když všichni věděli, že vyklizení dříve nebo později přijde. Když majitel, Ústav pro informace ve vzdělávání, nechal úspěšně Miladu znovu zapsat do katastru a následně pomocí neonacistů z Prague security group násilně vyklidit, nebyl nikdo příliš překvapený, ale jako celek jsme byli nepřipravení a slabí. Během vyklizení Milady se sice na podporu pohotově sešly asi tři stovky lidí, ale na úspěšnou protiakci to nestačilo. Náckové a další zaměstnanci zmíněné bezpečnostní agentury squatterů násilím sundali ze střechy, několikrát je z ní skoro shodili a policie jim mezitím kryla záda před davem venku.

2010: Dosquatovali jsme DEFINITIVNĚ?

Olga Zaťatá

Jdi a daruj život všem mrtvým domům

Týdenní squat Emilka v červnu 2007 byl, stejně jako další, ambiciózním pokusem bez širší podpory hnutí a bez technického zázemí, iniciovaný mladými squatterey bez zkušeností. Nápad vytvořit kulturní a sociální centrum v údolí Tiché Šárky byl entuziastický krok, který postrádal reálnou představu o tom, co je pro obsazení a udržení domu potřeba, jak komunikovat se sousedy a jak dát o squatu vědět těm, kteří by ho mohli podpořit. Přestože Emilka byla týden squatována „potichu“ a následně stejně potichu vyklizena, pomohl tento pokus, a s ním spojené aktivity, dostat squatting do povědomí mnoha lidí jako možnost do budoucna.

Subkultura jménem squat

Po tomto nepovedeném pokusu byla „přesquatována“ vila Milada, která už jako squat fungovala, ale

s kvalitativními výkyvy podle toho, kdo ji zrovna obýval. Milada, i přes nesourodý kolektiv obyvatel, znovu začala fungovat, začalo se zde pořádat mnoho veřejných akcí, prováděly se stavební úpravy a začala se vytvářet širší skupina lidí, kteří na Miladu chodili a zapojovali se do fungování squatu. Ačkoli se Milada potýkala se špatnou pověstí z minulosti i s neshodami mezi obyvateli, přestávala působit dojmem špinavého doupeře. Začali sem chodit noví lidé, nejen z různých subkultur, ale i alternativní umělci nebo nijak nevyprofilovaní návštěvníci. Squateři se pokoušeli navázat dobré vztahy se sousedy, především studenty z přilehlých kolejí, a vymánit se z dogmatického rámce crust punku a tekna. Ale byla to snaha jen nesmělá a plná kompromisů.

Největším problémem se ukázalo to, že squatting ve skutečnosti nebyl prostředek, ale cíl. Stal se z něj způ-

Příliš mnoho ideálů versus utahování obojků

V celoevropském kontextu omezování práv a zvyšujícího se ohrožení svobodných prostorů vznikla v roce 2008 iniciativa na obranu squatů a autonomních prostorů. V dubnu se pochod s tímto zaměřením konal i v Praze. Večer po průvodu centrem města se v pražských Košířích na statku Cibulka konal úspěšný squattek.

Na mnoha místech se konaly kulturní akce, tematicky zaměřené na squatting: promítání, happeningy, koncerty, diskuse. Za zmínku stojí i kulturní squattek v Mostě, který sice předčasně ukončila policie, ale i tak stačil básník Ticho před prázdným domem improvizovaně přednést své básně.

Neslavně dopadl po Emilce i další projekt, squat Viktorie u Českého Těšína, který skončil po první veřejné akci a majitelé už ho pro jistotu nechali zbourat.

Také zmiňovaný statek Cibulka má kromě několikaleté architektonické historie i dlouhou historii autonomního prostoru. V devadesátých letech tu byl hudeb-

ní klub, po letech nevyužívání a chátrání se zde konaly squatteky, po tom posledním na jaře 2008 proběhla dohoda s vlastníkem a usedlost začala být využívána dlouhodobě. Prostor byl vyklizen od neuvěřitelného množství odpadků a zkulturnován. Půl roku nato do objektu vtrhla policie, a přestože svou záminku pro zásah, hledání pachatele trestného činu, dodatečně nepotvrdila, hned poté se squatterům ozvali zástupci vlastnické firmy s požadavkem na okamžité vystěhování. Stojí za pozornost, že se tak stalo krátce po uvedení Cibulky jako squatu a nedlouho po tom, co byly dokončeny úklidové práce.

Ani politika magistrátu není žádným alternativám přístupná. Primátor Bém deklaroval, že v Praze žádný squat tolerovat nebude. Tyto tendence vycházejí samozřejmě z celoevropského trendu. Vzpomeňme vyklízení squatů např. v Německu, Dánsku nebo prakticky ve všech ostatních západoevropských zemích a opakované pokusy konzervativní vlády v Holandsku o kriminalizaci squattingu. Přičteme také nové protiteroristické zákony, uplatňované na aktivisty, omezování občanských svobod, kontrolu obyvatel a oklešťování veřejného prostoru zájmy byznysu.

Squatting jako senzace

Součástí pozitivních aktivit byla i snaha obhájit legitimitu squattingu před veřejností. Putovní výstava o squattech a autonomních centrech přibližovala českou historii i současné příklady zahraničních fungujících squatů, které v česko-slovenském prostředí chybějí.

Byla vytvořena Squatterská realitka, která poskytuje tipy na prázdné domy a také poradenský servis. Zároveň zveřejněním chátrajících domů v internetovém katalogu medializuje absurditu nedotknutelnosti soukromého vlastnictví ve chvíli jeho zneužívání.

Mimo to fungují internetové stránky squatu Milada a stránky praha.squat.net. Články a informace se objevují i na dalších spřízněných webech a v tištěné podobě začal vycházet zpravodaj squatterské a autonomní scény Info-Usurpa.

Na řadu přišla i spolupráce s masmédií, částečně kvůli absenci alternativních médií u nás. „Dobrý mediální obraz“ sice částečně zafungoval a squatting se stal té-

Squattek

Squattek ve stručnosti znamená krátkodobé obsazení nevyužívaného objektu pro účely kulturní akce, původně především pro freeteko party. Zde má také původ název, který je dnes ovšem používán v širším smyslu pro akce spojující kulturu a politické vymezení. Tzv. kulturní squattek jednak podporuje svobodnou kulturu, jednak myšlenky squattingu.

matem, nicméně to samo o sobě nestačí. Možnosti práce s masmédií jsou omezené a bez dalších reálných akcí a fungujících příkladů není posun dál možný. Informování a společenská diskuse jsou důležité, ale ne samospásné. Musíme také brát v potaz, že masmédiá obvykle využívají squatting a další témata pouze jako senzaci. Squatteré i přesto používali k upozornění na problematiku jako jeden z informačních kanálů právě média dostupná většinové společnosti – jakožto prakticky jediný společensky přijatelný zdroj informací.

Hlavou proti stěně

Pokusit se osquatovat na podzim 2009 v Praze nový dům bylo naplánováno již před vyklizením Milady, ale kvůli událostem, k nimž došlo, dostala celá věc nový rozměr a jinou formu. Nakonec se akce přidala k Týdnu nepřizpůsobivosti, který se snažil jako kampaň kritizovat společenské tendence z širší perspektivy. Veřejně propagované obsazení 12. září sice skutečně skončilo obsazením obrovského objektu bývalých lázní Na Šlupi, který chátral už více než deset let, ale obsazením jen krátkodobým a za cenu stovky zadržených. Demonstrativní účel sice jednodenní osquatování splnilo, více než třiceti pěti lidem se podařilo

lo dostat dovnitř, nový stabilní svobodný prostor ale nevznikl. Ačkoli byla akce od začátku prezentována jako nenásilná, policie za použití výbušek rozehnala podpůrnou demonstraci pod domem, v podvečer hromadně zadržela 70 lidí a druhý den v šest hodin ráno zatkla dvacet šest lidí ze samotného objektu. Až po několika dnech strávených v cele předběžného zadržení byli squatteré a squatteřky odsouzeny podle paragrafu 249 trestního zákona k obecně prospěšným pracem nebo roční podmínce za „neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo nebytového prostoru“. Proti verdiktu se squatteré odvolali, na líčení odvolacího soudu se stále čeká.

Problémem této akce bylo přílišné zakonspirování, které vycházelo ze zaměření policie. Tě se nepodařilo zjistit, který dům konkrétně bude obsazen, a tak se rozhodla preventivně hlídat několik desítek prázdných domů. Když si k tomu přičteme zhruba půlmilionové náklady na zásah a další komplikace spojené s hájením posvátného vlastnického práva spekulantů, kteří záměrně nechávají chátrat kulturní památky, otlejší z nás se musí pousmát. Druhým paradoxem je, že i když tento vybraný dům na Albertově policie hlídala, nedokázala squatterům zabránit ve vstupu, dokonce ani později vůbec nezvládla část z nich identifikovat.

Dalším zásadním problémem akce byla kombinace strategie dopředu oznámeného veřejného obsazení velkou skupinou lidí, demonstrativního charakteru a pasivní defenzivní lidí na střeše. Nejednotná taktika, nereálné cíle a požadavky bez alternativních možností, nedostatečná organizovanost, nezkušenost a mnoho dalších negativ může charakterizovat obsazení domu Na Šlupi. Přesto to rozhodně nebyla akce marná. Vyvolala mediální zájem, byl dočasný, a jeví se na rozdíl od jiných akcí pozitivněji jasnou kritikou destrukce památek spekulanty. Uvidíme, jestli také otevřela dveře novým squaterským podnikům a zdali takové přijdou.

Nemít squat? Nevadí! Nemít koncepci? Jo, to vadí!

Po vyklizení posledního squatu v Čechách se širší kolektiv Milady po dlouhých diskusích rozhodl, že přijme nabídku dočasného poskytnutí prostoru v Truhlářské 11, který nabídl soukromý podnikatel na intervenci ministra Kocába. V rámci širšího kolektivu bylo ale stanoveno několik podmínek, z nichž nejdůležitější byla ta, že dům v Truhlářské je jen dočasné útočiště a bude sloužit jako zázemí pro osquatování nového domu. Vytvořit nový prostor se zatím nepodařilo, bývalí squatteré ale alespoň ukázali, že jsou schopni vyjít se sousedy

a poskytnout místo pro zajímavé kulturní akce. Zatím jsou však závislí na libovůli pana podnikatele. Je možné snažit se získat prostory od města (tedy o oficiální cestu), je možné i tuto cestu rovnou zavrhnout a snažit se nadále o ilegální obsazení chátrajících domů. Alespoň v Praze bude ta druhá cesta schůdná velmi těžko. Squatting zůstává doménou spíše jednotlivců než celého hnutí, chybí mu širší podpora. Velkým problémem se také ukazuje subkulturní styl squatů, tedy to, jak

Squatterská realitka

Realitka na svém webovém katalogu nabízí zhruba stovku prázdných domů v Praze, Karlových Varech a Brně. Mimo to také aktivisté a aktivistky této neziskové realitní agentury v několika vlnách vyvěšili na prázdné domy transparenty kritizující jejich chátrání. Pokud se někdo rozhodne vyřešit takové chátrání a zároveň svou bytovou situaci osquatováním nějakého objektu, může se pro rady a pomoc obrátit na email: realitka@squat.net.

<http://realitka.squat.net>

působí i jak fungují. Squaty nemohou být místem bez funkční komunity, ale ani místem, kde se pouze pořádají koncerty a teknoparty. Lépe řečeno, takové squaty samozřejmě mohou být, ale v situaci, kdy se ve městě/zeemi nachází více squatů a kdy se prezentují různé možnosti pojmání squattingu. Pokud je model subkulturního squatu na koncerty a párty uplatňován v prostředí, které jiný přístup ke squattingu nezná, není se pročit divit, že okolí i většina veřejnosti zaujmou k celé ideji squattingu negativní postoj.

Na druhou stranu, subkultury i hnutí potřebují mít pro společné setkávání a poznávání „své“ prostory, jakési ostrůvky svobody. Pokud to nebude squat, bude to něco jiného. I nově fungující squat Palác Sofia v Žilině působí zároveň sympatickým, ale i nezrálým dojmem. S jistotou však dokazuje, že squatterské pokusy jsou stále živé. Nemusíme si tedy stěžovat nebo resignovat kvůli neúspěchům squattingu. Do budoucna je třeba zlepšit fungování jednotlivých skupin, které by chtěly squatovat, jejich kooperaci s těmi, kteří squatting podporují, a v neposlední řadě i snahu o větší otevřenost a srozumitelnost našich myšlenek veřejnosti. Squatting bude vždy o zákonech a policejních manévrech, ale ve skutečnosti ještě více o konkrétních kolektivech lidí, kteří se rozhodnou žít uvnitř chátrajících domů, a jejich sousedech.

Pohled na skupinu sympatizantů squattingu z obsazeného domu bývalých lázní na pražském Albertově

Vzdělání **není ZBOŽÍ!**

Studenti vysokých škol proti neoliberálním reformám

Vzdělání není zboží! Je podtitul studentských protestů proti komodifikaci školství a oslavám výročí 10 let Boloňského procesu, jehož ztělesnění v českých podmínkách představuje kontroverzní Bílá kniha terciárního vzdělání. Zároveň je to i název studentské iniciativy, která vznikla na základě inspirace studentskými nepokoji v Rakousku.

Vzdělání není zboží

Vzdělání není zboží, říkají studenti

Iniciativa provozuje informační web, uspořádala několik veřejných akcí a diskusí a také uspořádala demonstraci pod názvem „Pochod produktů“. Při pochodu byli účastníci a účastnice symbolicky označeni čárovými kódy. Čárové kódy byly rovněž během průvodu vylepovány na dveře několika budov vysokých škol. Průvod začal proslavem u Přírodovědné fakulty a skončil happeningem (symbolickým „prodejem“ studentů) na náměstí Jana Palacha.

Bologna – krátký proces se svobodným prostorem na akademické půdě

Cílem Boloňského procesu, který byl formulován v Boloňské deklaraci z června 1999, je vytvoření jednotného evropského prostoru vysokého školství a přizpůsobení se podmínkám na globálním trhu vysokoškolského vzdělávání. Boloňská deklarace vyjadřuje do budoucna ekonomickou (atraktivnost, dynamičnost, adaptabilita a především konkurenceschopnost) a politickou (sjednocení Evropy) roli vzdělávání v Evropě.

Nejzřejmějšími znaky Boloňského procesu je třístupňové sjednocení vysokoškolských titulů na bakalářský, magisterský a doktorský a zavedení kreditového systému hodnocení. Značný důraz je v Boloňské deklaraci položen na „spolupráci vysokých škol a odběratelské sféry“, rozumné budoucích zaměstnavatelů, celoživotní vzdělávání a mobilitu studentů i akademického personálu.

Kontroverznost reform, které Boloňský proces představuje, tkví v radikální změně obsahu vzdělávání: jeho rozmělnění na všeobecné základní minimum a na následné formy celoživotního vzdělávání. Cílem je produkovat absolventy bez obecného rozhledu, ale se schopností se rychle přeškolit podle požadavků trhu práce. Trend je zaměřen hlavně na praktické uplatnění bez solidního teoretického základu. Základní principy Boloňského procesu nejsou zřetelné a jasně formulovány, takže nabízí široké pole k různým výkladům, což samozřejmě přináší velká rizika. Jedním z nich je například omeze-

ní autonomie univerzit většími pravomocemi správních rad, ve kterých mají nově zasedat lidé mimo veřejnou sféru – tzn. třeba absolventi, ale především zástupci firem. Aplikace tržních principů znamená i „manažerské řízení univerzit“, tedy řízení univerzit v první řadě s ohledem na „produktivitu“ fakult.

Boloňský proces byl důvodem protestu španělských studentů v listopadu 2008 a od října 2009 protestů v Rakousku, Německu i jinde. Kritika se týkala komodifikace terciárního vzdělání, zavádění školného, ztráty autonomie univerzit, důrazu na okamžitou ekonomickou efektivitu před kvalitou a dlouhodobějšími cíli vzdělávání. Mimo kontext Boloňského procesu probíhají podobně motivované protesty ve Spojených státech.

Co Boloňskému procesu tedy dominuje? Zkrátka změna přístupu ke vzdělání založená na tržních principech, kde univerzity plní funkci tovarů na tituly a nikoliv míst svobodného poznávání, zkoumání a diskuze. Boloňský proces plní také politickou roli a figuruje vlastně jako instituce Evropské unie pro dozor nad terciárním školstvím. Je centralizovanou, jednostranně zaměřenou a příliš ambiciózní reformou, která má unifikovat vzdělávání v evropském prostoru vzhledem k výše naznačeným cílům a udělat z kvalitního vzdělání a širokého rozhledu velmi exkluzivní záležitost.

Bílá kniha, černá budoucnost

Základní principy Boloňského procesu zahrnuje i kontroverzní Bílá kniha terciárního vzdělávání. Její obsah je inspirován současnými (neoliberálními) evropskými trendy, které se její tvůrci snaží naroubovat do českých poměrů. Studentské iniciativy a akademické kruhy na Bílé knize kritizovaly její nejasnost a nekonkrétnost včetně nevyjasněných způsobů dosažení stanovených cílů. Kritici poukázali také na zneužití strategie Bílé knihy politickými a ekonomickými subjekty k okleštění autonomie univerzit (např. členství zástupců soukromých firem ve správní radě školy) a preferování přímého ekonomického profitu před investicemi do rozvoje vědy a vzdělanosti. Dalším velkým pro-

blémem je omezení veřejného financování vysokých škol a nahrazení chybějících financí penězi ze soukromého sektoru – například ze školného, které se může stát sociální bariérou přístupu ke studiu a značně ztížit a znevýhodnit situaci absolventů zadlužených studijními půjčkami.

V roce 2008 proběhla rozsáhlá diskuse o Bílé knize, během které byla (nejen) akademiky vznesena řada důležitých připomínek. Navzdory zdánlivé demokratičnosti tohoto procesu nebyly mnohé námítky vůbec vzaty v potaz. Celá diskuse tak získala podobu frašky určené pro média. V březnu 2009 však došlo k personálním změnám na Ministerstvu školství a Bílá kniha byla (zdánlivě) poslána k ledu. Nyní se ale znovu navrací na scénu a může se stát, že se znovu stane velmi aktuálním tématem.

Podobné snahy o arogantní strukturální reformu se týkají i vědy a výzkumu. S redukcí společenského přínosu vědy a výzkumu na průmyslové inovace a ekonomický zisk se pojí razantní snížení financování pro veřejné výzkumné instituce (především Akademií věd) a přesun těchto prostředků na financování vývoje a inovací v soukromých podnicích, extrémní důraz na projektové (tzn. nejisté) financování a zásadní nedostatek veřejné vykazatelnosti procesů vytváření vědní politiky (nepřehledné jmenování a působení Rady pro výzkum, vývoj a inovace).

Je nejvyšší čas říct, co si myslíme. Zmíněné reformy jsou nebo brzy budou připravovány k aplikaci. Přesto není pozdě se proti jejich principům ohradit a požadovat reformy vysokých škol podle potřeb studentů a akademických pracovníků, ne podnikatelů a firem. „Jisté, vysoké školy nemohou být izolovanými ostrůvky akademické svobody, kde vznikají jen v praxi nepoužitelné teorie. Je třeba, aby byly vysoké školy otevřené společnosti, aby reagovaly na to, co společnost potřebuje, ale také aby společnost ovlivňovaly. Peníze nejsou tím hlavním, co by mělo určovat směr vývoje univerzit a výzkumných institucí. Pokud se tím hlavním stanou, bude to konec možnosti celistvého vzdělání, konec možnosti rozvoje kritického přemýšlení. Staneme se dobře ovladatelnými, čile vydělávajícími ekonomickými jednotkami,“ říká jedna z iniciátorek Vzdělání není zboží!

Z prohlášení iniciativy Vzdělání není zboží!

Poslání vysokoškolského vzdělávání chápeme jako osobní, kulturní a společenský rozvoj. Vzdělání je důležité pro pochopení, sdílení a rozvoj kultury, ve které se pohybujeme, a také těch, které nás obklopují. Chceme univerzity otevřené nikoli zájmům byznysu, ale celé společnosti. Takové univerzity, které by byly schopné rozvíjet znalostní potenciál společnosti a figurovat i v řešení lokálních sociálních či environmentálních problémů.

text a foto: vzdeleninenizbozi.cz

Ohrazuje se především proti:

- > Podřízení obsahu vzdělávání zájmům firem
- > Podfinancování školství, které nelze řešit dalším snížením veřejného financování a jeho nahrazením financemi ze soukromého sektoru
- > Hrozcímú poklesu úrovně vzdělávání – místo rozvoje kritického myšlení „vyřábění“ loajálních zaměstnanců firem
- > Zavádění školného, které by vytvořilo další sociální bariéry
- > Manažerskému vedení a oklešťování autonomie univerzit
- > Důrazu na „produktivitu“ a „efektivitu“ vzdělávacího procesu (tržní přístup ke vzdělávání)

V lednu 2009 vznikla v severních Čechách asociace pro sociální rozvoj Janova – Alerta. Vznik této regionální skupiny byl reakcí na velkou koncentrací problémů na litvínovském sídlišti Janov a snahou prosazovat jejich řešení. Mezi tyto problémy patří především sociální vyloučení, zneužívání drog, lichva, mafiánské struktury, nízká úroveň vzdělání, nedostatek smysluplného využití pro děti a mládež, rasismus a xenofobie atd. Mimo jiné Alerta také reaguje na snahu neonacistických a nacionalistických organizací zneužívat situaci na sídlišti k nárůstu vlivu rasistické a xenofobní politiky.

Smyslem asociace Alerta je působit motivačně a podpůrně ve snahách janovského obyvatelstva v co nejširší míře rozhodovat o životě a rozvoji místa, kde žije. Bez potřeby použití jakýchkoliv ideologických nálepek Alerta v praxi uplatňuje přímou akci a lidovou angažovanost jako alternativu k pasivitě a slepé důvěře v zastupitelskou demokracii. Pro stavbu organizační struktury si Alerta zvolila rovnostářské principy a vymezení se vůči jakékoliv hierarchické, stranické či náboženské politice. Odmítá také závislost na prostředcích fondů EU či státních institucí jakéhokoliv druhu. Svou činnost organizuje svépomocí či za podpory sympatizantské sítě. Veškeré aktivity organizace jsou dobrovolnou, neplacenou a volnočasovou činností, vnímanou jako sociální práce a jako úsilí o hlubší společenské změny, než jsou pouhé kosmetické úpravy stávajícího ekonomicko-politického systému.

Programové a ideové pozice

Alerta v rámci své činnosti striktně odmítá podporovat segregaci menšin od většinové společnosti, kterou vnímá jako akt sociálního vyloučení vedoucího k eskalaci současných problémů a vzniku nových. Odmítá také přístup (nejen) nevládních organizací usilujících o tzv. integraci. Místo toho preferuje koexistenci rozdílných kulturních a etnických skupin a jejich prolínání ve společných hodnotách a zájmech. S tím souvisí také obhajoba práva na sebeurčení, právo odlišnosti a nepřizpůsobivosti vůči nelegitimním normám majority.

Alerta dále odmítá nacionalismus jakéhokoliv druhu a místo něj apeluje na vytváření mezinárodní jednoty pracujících, studentstva a nezaměstnaných. Důležitost přikládá spíše sociálnímu a ekonomickému postavení jedinců ve stávající hierarchizované společnosti a snahám tuto hierarchii překonat – místo nesmyslného stavění bariér mezi lidmi na základě místa jejich narození, jejich kulturní identity, genetických znaků nebo na základě jejich genderu či sexuality.

Alerta se také staví proti státní monopolizaci obrany. Striktně odmítá spolupráci s represivními složkami státu, jako je policie či armáda. Místo toho prosazuje právo na obranu zdola organizovanou samotným obyvatelstvem a právo užít násilných prostředků v případě nutnosti. Jednou z programových pozic asociace Aler-

Dětský den na litvínovském sídlišti Janov

ALERTA

Asociace pro sociální rozvoj Janova

ta je také odmítání zastupitelské demokracie a prosazování nestrannické sebeorganizace a samosprávy v ekonomické, politické a sociální úrovni.

Praktická činnost

Praktická stránka asociace Alerta se týká především rozvoje programů a projektů zaměřených na volnočasové aktivity pro děti a mládež. Dále organizování akcí souvisejících s ochranou životního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu jak k veřejnému prostoru, tak i k sobě navzájem. Další činnost je zaměřena na navrácení života do veřejného prostoru, jeho využívání ke kulturním a organizačním účelům, jako je promítání filmů, street party, sousedská setkání atd. V neposlední řadě Alerta zaměřuje svou pozornost na preventivní a publikační činnost. Provozuje webovou stránku alerta.s.cz a tiskne informační tiskoviny přinášející rady, jak svépomocí organizovat obranu před neonacistickými pogromy či antisociálními sousedy.

Podporována je také spolupráce s jedinci, kteří v terénu Janova získávají podklady pro své studentské práce. Tato spolupráce pomáhá v analyzování problémů na sídlišti a také v navazování nových vazeb s lidmi žijícími v Janově a následně spolupráci s nimi.

Alerta jako základ toho, jak přiblížit rozhodování o janovské lokalitě přímo lidem, kteří v ní žijí, vidí v kladení důrazu na to, aby hybatelem projektů a aktivit bylo přímo místní obyvatelstvo. Asociace se proto snaží hrát spíše roli inspirátora, který rozhybává dialog, než samozvané vůdčí skupiny organizující vše za ostatní bez toho, aby byl zohledňován jejich pohled nebo možnost plnohodnotně participovat.

Alerta se v neposlední řadě také snaží být sama inspirací pro jiné lokality a samosprávné projekty. Přivítá proto jakékoliv sdílení zkušeností, výměnu názorů nebo spolupráci. Kontaktovat asociaci Alerta lze na: alerta@safe-mail.net.

text a foto: alerta.s.cz

Albertov – těsně před policejním zásahem

Anarchistický černý KŘÍŽ

Anarchistický černý kříž (ABC) je iniciativa, jež pomáhá neautoritářsky smýšlejícím lidem, kteří se dostanou do konfliktu se státním aparátem.

Jsou vězňeni, je proti nim veden soudní proces či jsou v jiné podobně svízelné situaci. Jedním z hlavních cílů aktivity ABC je tedy zajišťovat finance a následnou právní pomoc. Mezi jeho další činnosti patří shromažďování informací o kauzách u nás i ve světě, rozšiřování těchto informací, navštěvování vězňů, psychická i materiální podpora. Dále pak posílání protestních e-mailů, dopisů a pořádání solidárních akcí a demonstrací.

Náklady na obhajobu obviněných aktivistů a aktivitek jsou značně vysoké. ABC je anarchistická iniciativa, nepřijímá tedy žádné peníze z grantů nebo od nevládních organizací. Hlavní zdroj peněz jsme my sami.

Je důležité si uvědomit, že pomoc ABC budeš možná zítra potřebovat i ty! Naši zbraní je solidarita! Více informací o celém projektu, možnostech zapojení, podpory a aktuální zprávy nalezneš na webových stránkách anarchistblackcross.cz

Jednotlivé organizace mají pro své potřeby vlastní fondy. Cítili jsme ale, že tu chybí nějaká veřejná a transparentní skupina ABC, která bude poskytovat podporu všem lidem bez rozdílu. Bude zaštiťovat celé hnutí, bude spolupracovat se zahraničím.

Pro brutálním vyklizení posledního pražského squatu – vily Milada (konec léta 2009), které pod ochranou policie prováděla bezpečnostní agentura slo-

žená převážně z neonacistů, jsme se rozhodli jednat. Cítili jsme potřebu sjednotit se a zabezpečit sebe a své blízké.

Další impulz, který ucelil projekt celorepublikového ABC, byly události na pražském Albertově v září 2009. Policie nekompromisně rozehnala klidnou demonstraci, jež vyjadřovala podporu lidem, kteří přímou akcí poukázali na nelogičnost bytové politiky města. Několik desítek lidí, z celkem

stovky zadržených, urgentně potřebovalo nejen právní pomoc, kterou v tu chvíli nebyl nikdo schopen efektivně zajistit, ale i materiální pomoc a psychickou podporu. Do budoucna bychom se chtěli podobným situacím vyhnout a doufáme, že se nám je díky ABC podaří omezovat.

ABC je aktivistický projekt fungující na anarchistických principech. Finance pro právní a jinou pomoc získáváme především z benefičních sbírek, koncertů a příspěvků od jednotlivých kolektivů a jedinců. Způsobů, jak se zapojit a podpořit ABC, je mnoho, kreativně se meze nekladou. Předně bychom uvítali propagaci – šíření materiálů, inzerování na internetu, informování o benefičních akcích atd. Samostatnost se cení, pokud máš možnost ve svém okolí uspořádat jakoukoliv benefiční akci, udělej to! Kromě „standardní agendy“ kolektivů ABC bychom se v budoucnu chtěli věnovat například i tematické přednáškové činnosti, tvoření dokumentů o kauzách, pořádání výstav...

Projekt ABC je složitý a vyžaduje zodpovědnost. Stojí na lokální aktivitě, je na nás všech, jak bude fungovat. Podoba pomoci, stejně jako její cílová skupina, je rozmanitá. Od politického aktivismu přes angažované umění až po práci s migranty. Aktivismus, sociální spravedlnost, ekologie, rovnoprávnost žen a mužů, antifašismus, práva zvířat, squatting... Všechno je to jeden boj. Pokud se dozvíš o nějakém případu, který si zaslouží naši pozornost, nebo se ocitneš v těžké situaci, napiš nám e-mail, situaci vyhodnotíme a domluvíme se na případném dalším postupu.

S postupující fašizací společnosti jistě ABC najde své cenné a nezbytné místo při podpoře politických vězňů. Je to výzva a jsme na ni připraveni reagovat!

text a foto: anarchistblackcross.cz

ANARCHIST BLACK CROSS.CZ

Vancouver 2010

Žádné ideály o olympijských hrách

Zimní olympijské hry ve Vancouveru byly bezesporu jednou z největších sportovních událostí letošního roku.

Jarmila Dušková

Navzdory mediální popularitě a úctyhodným výkonům sportovkyň a sportovců nesmíme zapomenout i na jejich odvrácenou tvář.

Ve dnech 12. – 28. února se kanadský Vancouver a nedaleký Whistler staly hostiteli 21. Zimních olympijských her. Místní aktivisté svolali v opozici vůči hrám anti-olympijský sjezd. Vzniklá kampaň měla za cíl upozornit na reálnou podstatu této sportovní události a především na negativní sociální a ekologické dopady.

Milionové město Vancouver je situováno v kanadské provincii Britská Kolumbie, na původním území domorodých obyvatel z kmene Sališů (Coast Salish). Tato oblast nebyla k Britské Kolumbii nikdy legálně připojena a mezi původními obyvateli a kanadskou vládou dodnes neexistuje žádná oficiální smlouva, která by schvalovala podstoupení území kolonizátorům. I přes

tento fakt kanadská vláda připouští další osidlování v této oblasti, rozvoj těžařského průmyslu, výstavbu rozsáhlých lyžařských středisek či prodej půdy, která jí fakticky nenáleží. Z těchto důvodů se stalo hlavním požadavkem zastánců práv domorodých obyvatel heslo „No Olympics on Stolen Native Land“ („Žádnou olympiádu na ukradeném území“).

Hostující město olympijských her – Vancouver má na svém účtu i řadu dalších negativních environmentálních a společenských počínů. Zatímco na stavby související s olympiádou byly investovány miliardy dolarů, docházelo k redukci financování sociálně prospěšných programů či výstavby nových obytných domů. Na objednávkou měs-

ta probíhaly akce na „vyklizení ulic“, nevylučuje represe namířené proti žebrákům a bezdomovcům. Sociální důsledky spojené s olympijskými hrami paradoxně opět nejvíce pocítili původní obyvatelé, kteří se často ocitají pod hranicí chudoby, potýkají se s nezaměstnaností, nemocemi a policejním násilím.

Značná pozornost se zaměřila na celkovou ekologickou image 21. Zimních her jakožto „zelené olympiády“. Ekologové a kritici her naopak mluví o desítkách tisíc vykáčených stromů, rekordním počtu mrtvých medvědů kolem Sea-to-Sky Highway či milionech uhynulých lososů v řece Fraser. Nutno připomenout, že kácení lesů a dolování zůstávají nejsilnějšími odvětvími v provincii a země je nadále ničena rozšiřováním průmyslové infrastruktury. Mezi velké znečišťovatele životního prostředí patří i většina hlavních sponzorů vancouverských olympijských her (McDonald's, Coca-Cola, Petro-Canada, TransCanada, Dow, Teck Cominco atd.). Tyto společnosti jsou rovněž spojovány s porušováním lidských práv, o sponzoringu zbrojním průmyslem (General Motors, General Electric) už raději ani nemluvě.

První den olympijských her zachvátily Vancouver masové protesty. Podle údajů médií počet demonstrantů kolísal mezi 1500 – 2000 účastníky. Vše podstatně se odehrálo v pátek – tedy v den úvodního ceremoniálu olympijských her na B. C. Place Stadium ve Vancouveru, kterému přihlíželo 60 000 diváků přímo na místě a miliony dalších u televizních obrazovek. Již od rána probíhaly úspěšně přímé akce, kdy se zhruba dvěma stovkám demonstrantů podařilo obsazením ulice přinutit pořadatele k rychlé změně trasy běhu s olympijskou pochodní.

Na 15. hodinu byl naplánován protestní pochod, jenž začínal několik bloků od vancouverské Galerie umění, tradičního startovního místa demonstrací. Sami pořadatelé označili akci jako nenásilnou. V dlouhém průvodu bylo k vidění mnoho skupin a skupinek vystupujících proti olympijským hrám – od původních obyvatel Britské Kolumbie až po anarchisty. Pochod směřoval k hlavnímu olympijskému stadionu, policisté však vytvořili okolo místa konání úvodní ceremonie bezpečnostní zónu o šíři 200 m. Protestující se tak nejdále dostali na roh ulic Robson a Beatty, kde již čekala dvojí formace policistů/strážníků, doplněná jízdní policií a těžkoooděnci. Podle údajů policie začaly drobné nepokoje pokusem o proražení kordonu skupinkou demonstrantů za pomoci vyztuženého transparentu. Po následné bitce (při které měli demonstranti stříkat strážníkům do očí ocet a házet po nich klacky) byli zraněni dva policisté (jeden s bodným poraněním na ruce) a zadržen jeden demonstrant, kterému hrozí obvinění z útoku na veřejného činitele. Po nepokojích se větší část demonstrantů začala vracet zpět na místo srazu, a tím prakticky skončil celý pochod.

Šéf vancouverské policie Jim Chu řekl, že demonstranti měli právo na protest a policie byla na místě pouze od toho, aby zajistila klidný průběh otevíracího ceremoniálu OH. Podle jeho slov protesty nijak významně narušily běh s olympijskou pochodní. Podle vyjádření organizátorů demonstrace byl pochod už od začátku úspěšný tím, že přinutil lidi debatovat o problematice olympijských her a jejich negativních stránkách.

A co říci závěrem? Myšlenka olympijských her je komplex plný ideálů, počínaje dokonalou rovnováhou těla a duše, přes zásadu fair play až po snilkovské ideály rovnosti, míru a světové solidarity. Tyto ideály, o kterých sní možná tak ještě zasloužili členové olympijských výborů, představují libivou pohádku, která však těžko najde své naplnění. Skutečnou realitou olympijských her je spíše manifestace moci a národní hrdosti (Berlín 1936, Peking 2008) a především pořádný byznys. Olympijské hry ve Vancouveru, byly manifestací koloniální nadvlády bílého muže, odehrávaly se na území, které bylo domovem původních obyvatel, dnes vytlačенých do chudých čtvrtí a na okraj společnosti. Stačí jen dodat, že se indiánské motivy dobře vyjímalý na reklamních předmětech a ne jeden návštěvník si domů přivezl plyšového maskota – mytického medvídky „Miga“.

O událostech v Palestině

s Evou Novákovou

Richard Kocourek

Na začátku letošního roku byla na území Palestiny zadržena a následně vyhoštěna česká anarchistická aktivistka Eva Nováková, která v Palestině podporovala hnutí nenásilného odporu. S Evou jsme již zveřejnili rozhovor na našich webových stránkách antifa.cz, ale protože se do rozhovoru pro web nevešly všechny otázky a odpovědi, přinášíme vám rozšířenou verzi, ve které se mimo jiné dočtete o tom, zdali je boj Palestinců nacionalistický, jaká je pozice zahraničních aktivistů v Palestině nebo jak se bojuje na zahraniční půdě proti okupaci přímými akcemi.

> Co bylo prvotním impulsem k tvému rozhodnutí vydat se do Palestiny a působit tam jako aktivistka? Proč myslíš, že je důležité angažovat se zrovna tam?

K odjezdu do Palestiny jsem se rozhodla před rokem, když Izrael napadl Gazu. Tou dobou jsem zrovna pobývala v Londýně, kde se každý den konaly demonstrace před izraelskou ambasádou. Chodily na ně stovky, o víkendech i tisíce lidí. Na druhou stranu jsem viděla, že oproti demonstrantům většinu lidí tento hrůzný útok nijak zvlášť nezajímá. Třeba když jsem přišla první den po Vánocích do práce, myslela jsem, že moji kolegové budou touto událostí zděšeni podobně jako já. Očekávala jsem, že o tom budou všichni hovořit a zajímat se, ale místo toho se mi jen divili, proč se podobnými věcmi vůbec zabývám. Pravděpodobně svoji roli sehrála média, která o situaci podávala až neuvěřitelně zkreslená fakta. Je smutnou pravdou, že (hlavně v Česku) neexistují pravdivé a objek-

tivní informace o tom, co se v Palestině skutečně děje, že jsou tam soustavně a systematicky porušována lidská práva. Média i společnost se dostala do stádia, kdy jsou vůči zprávám o bezpráví páchaném na Palestincích naprosto imunní. Přitom se podobným událostem (třeba i v menším měřítku), které se stanou kdekoli jinde na světě, věnuje mnohem více pozornosti. To byly asi hlavní důvody, proč by se měl člověk o situaci v Palestině zajímat.

> Do Palestiny jsi jela s organizací International Solidarity Movement (ISM). Mohla bys přiblížit našim čtenářům, co to vlastně ISM je, jak funguje a jaké si stanovuje cíle?

ISM, český Mezinárodní hnutí solidarity, je celosvětové hnutí, které podporuje nenásilný boj Palestinců proti okupaci. Angažuje se v nenásilných přímých akcích a aktuálně informuje o událostech v Palestině. ISM je založeno

na antiautoritářských principech. Víceméně to je sdružení aktivistů podporujících odpor Palestinců vůči okupaci. Uvědomujeme si, že o vedení nenásilného boje proti okupaci vědí nejvíce samotní Palestinci. Nesnažíme se je poučovat, co je podle nás efektivní a co ne, importovat jim nějaké návody. Mezinárodní podpora Palestinců, stejně jako podpora od izraelských aktivistů, kteří se staví proti porušování lidských práv, si klade za cíl dodávat utlačovaným naději, že na ně celý svět nezapomněl a že je jejich boj za ukončení okupace důležitý a legitimní.

> Všimla sis při svém pobytu v Palestině, do jaké míry je zkreslené vnímání izraelsko-palestinského konfliktu, tak jak ho prezentují massmédiá?

Zprv, když se podíváme na tu otázku, hodně lidí hovoří o konfliktu. Slovo konflikt ve mně vyvolává pocit, že se jedná o spor mezi dvěma rovnými stranami. Když tam ale člověk přijede, tak vidí, že se nejedná o konflikt, ale o okupaci. Palestinci mají cizí armádu na svém území, to je brutální okupace a nedá se to nazvat jinými slovy – jako třeba

Izraelští vojáci a ozbrojení osadníci pozorují demonstraci ISM a Palestinců

ba konflikt nebo válka. Mezinárodní právo uznává, že se jedná o okupaci. Mluví se o cyklu násilí – jedna strana začne a ta druhá to oplátí. V médiích se většinou objevuje, že to jsou právě Palestinci, kdo začínají násilí. Ale naopak, v několika posledních letech se rozvíjí trend nenásilného odporu. Demonstrace většinou začínají nenásilně, ať už se jedná o demonstrace v Jeruzalémě, či ve vesnicích (jako je například Bilin nebo Naklán), které protestují proti stavbě zdi. Izraelská armáda tam většinou rychle zasáhne, začíná střílet slzný plyn do davu a podobně. Následně se třeba stane, že mladí Palestinci odpovídají na útok házením kamenů. Ale není to tak, že by izraelská armáda musela primárně zasahovat vůči palestinskému násilí, naopak ho sama začíná. Nestřílí jenom bomby se slzným plynem, ale i gumové projektily, které mohou dokonce zabít. Jeden americký aktivista byl zasažen gumovým projektillem do čela a je už přes deset měsíců v nemocnici, jiný palestinský aktivista byl zabit, když ho projektil zasáhl do srdce. Občas se střílí i ostrými náboji, které už na demonstracích zabily několik lidí. Tuším, že od roku 2003 se jedná o 19 lidí, kteří byli zastřeleni na demonstracích proti zdi.

> Říkala jsi, že tvůj pobyt v Palestině byl někdy náročný kvůli stresu. Jaké období bylo vůbec nejhorší?

Když přijedete, čeká vás ze začátku dvoudenní trénink. Hned poté putujete do Jeruzaléma k rodinám, které mají být vystěhovány. Bylo to docela zvláštní, v těch domech nebylo nic, jen pár matrací a spousta lidí. Všechno ostatní si vystěhovali. Vidíte, jak situace narušuje rodinám normální život. Někteří to berou lépe, jiní se z toho zhroutili. Bylo to dost depresivní. Takto jsme tam žili čtyři měsíce. Ze začátku jsme si mysleli, že každou noc přijdou. Každou noc jsme si cvičili, kde bude rodina, kdo ji bude chránit, kdo se bude

Osadníci se schovávají za zády vojáků, poté co zaútočili na Palestince ve vesnici Sheikh Jarrah, 24. 2. 2010.

připoutávat ke dveřím a podobně. Mohli přijít kdykoli a člověk se bál odejít třeba jenom na dvě hodiny. A také u soudů se vždy stalo něco, co jsme vůbec neočekávali. Například jsme se domnívali, že soud odloží jednání, ale namísto toho jsme se dozvěděli, že pokud se rodina neodstěhuje do tří týdnů, bude muset zaplatit pokutu 50 000 dolarů a otec půjde do vězení. Něco takového nikdo nečekal. Dobře, chtějí dům, ale na co chtějí ještě jeho ve vězení?

> Během své přednášky v Praze jsi mluvila o násilném vystěhování Palestinců z jejich domovů. Mohou se nějakým způsobem tyto lidé proti vystěhování bránit, ať už právní cestou, nebo občanskou neposlušností?

Všichni Palestinci, na jejichž dům se vztahuje demoliční výměr nebo rozhodnutí o vystěhování, samozřejmě bojují soudní cestou. Problémem ale je, že je to velmi finančně náročné a naděje na spravedlivý rozsudek je mizivá. Zákony jsou vůči Palestincům diskriminační a otevřeně nahrávají zájmům ilegálních osadníků, kterým umožňují zabírat stále více území.

To dokazuje i případ palestinských rodin v Sheikh Jarrah, kde je ISM aktivní již přes rok víceméně 24 hodin denně. Případ se vleče u soudů už od roku 1972, kdy si krátce po tom, co Izrael zabral východní Jeruzalém, začali izraelští osadníci nárokovat půdu,

kde stojí domy 27 rodin palestinských uprchlíků. Právníkovi, který palestinské rodiny zastupuje, se podařilo prokázat, že dokumenty, na základě kterých osadníci a jejich organizace nárok uplatňují, jsou falešné. Izraelský soud (jediná možnost, kde se Palestinci mohou o svá práva soudit) jim nicméně nárok na půdu přiznal. To jen ukazuje, že u izraelských soudů má Palestince s pravými dokumenty méně práv než osadníci s dokumenty falešnými.

Dvě rodiny tak byly násilím vystěhovány 2. srpna 2009, když v pět hodin ráno obsadily oblast izraelské ozbrojené složky v síle několika stovek mužů a žen. V jejich domech teď bydlí izraelští osadníci, kteří tak postupně přebírají kontrolu nad celým územím. Mají od státu přidělenou ozbrojenou ochranu na 24 hodin denně a navíc jsou sami ozbrojeni. Místní Palestince často napadají, včetně dětí.

Případy, jako je ten v Sheikh Jarrah, vyvolávají odsouzení ze strany amerických a evropských politiků a celé mezinárodní komunity. Jedná se o porušování mezinárodního práva. Tyto reakce však nemají na politiku Izraele, který má v plánu vystěhování dalších rodin a budování nových ilegálních osad, žádný efekt.

Jediný způsob, jakým se Palestinci mohou bránit, je cesta nenásilného odporu proti této politice a informování světové veřejnosti. Cílem je poukázat na počínání Izraele a rovněž na rozhodnost Palestinců bojovat za svá práva. Ve čtvrtích východního Jeruzaléma, které jsou nejvíce ohroženy, vyrůstají protestní stany, kde Palestinci pořádají tiskové konference, výstavy a demonstrace. Rodiny, které byly násilně vystěhovány, bydlí a spí ve stanech postavených na dohled od jejich bývalých domovů. Chtějí tak zviditelnit svůj boj a zároveň zamezit osadníkům, aby změnili charakter místa a zakryli všechny známky toho, že se jedná o původně palestinskou oblast východního Jeruzaléma. Zasažené rodiny prakticky nemají kam jít. I přesto, že je jejich soukromý a pracovní život vystaven velkému tlaku (například děti nemají odpovídající zájem pro studium), jsou stále rozhodnutí v boji pokračovat.

> Setkala ses při svém pobytu v Palestině i s bohatými Palestinci, kteří nestrádají jako většina lidí?

Život v Palestině by byl bez okupace stejný jako všude jinde. I dnes jde navzdory všemu dál. Je tedy jasné, že jako v každé společnosti jsou v Palestině chudí i bohatí. Okupace na jednu stranu ovlivňuje možnosti lidí obstarat živobytí (má neblahý dopad na ekonomiku a zaměstnanost), na druhou stranu si však své oběti podle majetku nevybírá, neřekla bych proto, že bohatí nestrádají. I oni se mohou stát obětí útoku ze strany izraelské armády, i oni jsou denně šikanováni na kontrolních stanovištích, je omezována jejich svoboda pohybu a i oni mohou být uvězněni nebo ze dne na den ztratit střechu nad hlavou. Pro palestinskou společnost je navíc typická solidarita, hlavně v rámci rodiny i mimo ni, ti bohatí proto často pomáhají těm, co jsou na tom finančně hůře.

Izraelská armáda pomocí těžkých strojů, které dodávají firmy Hyundai, Volvo a Caterpillar, ničí zásobárnu vody v al Baqa 3. 9. 2009. V tomto případě se izraelské úřady ani nesnažily o zdání legality pomoci „demoličního výměru“.

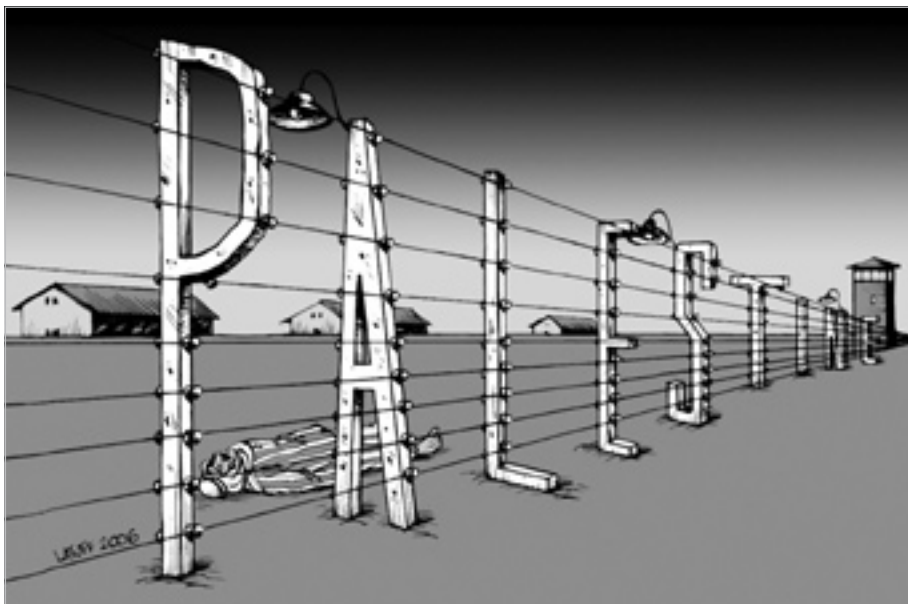
> Jaký mají vztah Palestinci, se kterými ses tam setkala, k používání násilí jako součásti boje proti okupaci?

Jak už jsem zmínila předtím, několik posledních let se prosazuje nenásilná forma odporu. Většina Palestinců, se kterými jsem byla v kontaktu, preferuje nenásilnou formu jako efektivní taktiku odporu proti okupaci. Jsou přesvědčeni, že ve smyslu docílení ukončení okupace je nenásilná forma efektivnější, i když z časového hlediska dlouhodobější, než ta násilná. To, jak se Izrael snaží toto nenásilné hnutí potlačit, ukazuje, že tato taktika funguje. Izrael si neví rady, jak zastavit nenásilné demonstrace a hnutí bojkotu, které získávají stále větší podporu u mezinárodní veřejnosti. I Izrael ví, že toto hnutí nelze legitimně potlačit násilnou cestou. Zvolil proto cestu zatýkání lídrů nenásilného odporu a potlačování hnutí prostřednictvím vojenských soudů.

> A jak se místní lidé staví k organizacím jako ISM, které deklarují nenásilnou formu odporu?

Většina organizací – nejenom ISM, ale i organizace izraelských aktivistů – primárně chápou svoji roli jako podporu palestinského boje. Takže Palestinci takovou podporu vítají – a to jak v rámci izraelské společnosti, kde je to nejdůležitější z hlediska médií, tak na mezinárodní úrovni, ať už politicky nebo mediálně. Bohužel platí taková logika, že když třeba postřelí jednoho cizince na demonstraci, mediální ohlas je mnohokrát větší, než když je na

té samé demonstraci zabito několik Palestinců. ISM využívá těchto výhod a především toho, že je hlas cizinců více slyšet. Když si představíme, že by v Čechách byla konference, kde by mluvili jenom Palestinci, tak to jistě bude mít jinou váhu, než kdyby na té samé konferenci vystupovalo deset lidí z Čech, kteří žili v Palestině a kteří mohou vyprávět o svých zkušenostech. Samozřejmě by bylo lepší, kdyby naše podpora znamenala zvýšení váhy hlasu Palestinců – my se o to snažíme, ale zatím je to takhle.

> Jedním z hlavních požadavků Palestinců je tedy vlastní území a vlastní stát, což se dá klidně vysvětlit jako Palestinu Palestincům. Neevokuje ti tento požadavek něco podobného jako Čechy Čechům?

Ten boj není ale nacionálního charakteru, je to boj o základní lidská práva, o navrácení ukradené půdy, o sebeurčení, přestože je tam chudoba, nedostatek vody a podobně, je nutné si uvědomit, že to není například humanitární otázka, jak si někteří myslí, problémy jsou způsobeny v první řadě okupací, a proto se taky protíná v první řadě bojuje, ostatní je v současnosti druhotné. Mluvíme o lidech, co nemají kontrolu nad nejzákladnějšími aspekty svého života, o lidech, co nevědí, zda oni nebo jejich blízcí budou zítra žít nebo zda budou mít střechu nad hlavou. Pro nás je jednoduché odsoudit nacionalismus, když vlastní stát máme. Přestože věříme v myšlenky anarchismu, nic nám nedává právo na to, abychom poučovali národ, který žije pod okupací, o tom, že způsob, jakým vedou boj za svobodu, je scestný. Důvodů, proč Palestinci chtějí svůj stát, je několik. Ten hlavní bych ovšem neviděla v nacionalismu. První je prostě navrácení půdy a majetku, o který přišli v roce 1948, 1967 a nadále přicházejí dodnes. Druhý je v tom, že veškerý život v Gaze a na Západním břehu je kontrolován Izraelem, který má na území vojenské základny a neustále rozšiřuje nelegální osady. Ekonomika trpí zejména kvůli okupaci (v Gaze kvůli blokáde), stejně tak zdravotnictví a školství. V poslední době se stále více ozývají hlasy po řešení v rámci jednoho společného státu. Tento názor zastávají například představitelé občanské spo-

lečnosti v Gaze, ale i stále více představitelů nenásilného hnutí odporu na Západním břehu.

> Setkala ses v Palestině s aktivistami Anarchist Against the Wall (AATW)? Je ti anarchistický pohled na tuto problematiku nějakým způsobem blízký?

AATW chodí na většinu demonstrací, které se konají každý pátek, ať už je to ve východním Jeruzalémě v Sheikh Jarrah, ve vesnicích na Západním břehu jako je Ni'llin a Bil'in, al-Ma'asara nebo Nabbi Saleh.

> Členové sdružení Anarchisté proti zdi jsou často terčem perzekuce ze strany úřadů. Jsou proti nim vedeny soudní procesy, několik z nich strávilo nějakou dobu ve vězení nebo mají zákaz vstoupit na určitá území.

Anarchistický pohled mi je blízký tím, že nevěřím ve státní zřízení a státní moc. Ale na druhou stranu, když jede člověk do Palestiny jako anarchista, tak si musí uvědomit kontext tamní situace, protože hlavním cílem, za který Palestinci bojují, je kromě ukončení okupace také samostatný palestinský stát. Bylo by nezodpovědné poučovat Palestince z našeho pohledu, který vychází z jiné reality a zkušenosti. ISM jako takové nemá žádnou podobnou ideologii a nemá za cíl poučovat Palestince o tom, jak vést boj proti okupaci. Operativně ale ISM a některé aspekty palestinského boje fungují na principech anarchismu, např. afinitní skupiny, konsensus, nehierarchická struktura a podpora angažovanosti všech obyvatel dané oblasti. V Palestině se tedy nejedná o nějakou autoritářskou revoluci vedenou vůdcí, ale jedná se o spolupráci skupin a jednotlivců.

> Jaký vliv mají v Palestině anarchistické organizace mezi obyčejnými lidmi a kolik jich tam vlastně funguje?

Třeba ani v Anarchists Against the Wall nejsou všichni anarchisti, palestinského anarchistu nepotkáš (znám jednoho), důvod je jasný, svůj stát nemají, tak proti němu nemohou bojovat.

> Během své přednášky v Praze jsi mluvila o tom, že v rámci propalestinského hnutí probíhají například v Británii přímé akce. Na koho jsou mířeny a co si kládou za cíl?

Tyto akce jsou namířené hned proti několika společnostem, které profitují z okupace. Ať už to jsou různé britské společnosti, které vyrábí součástky pro zbraně a vojenské letouny, nebo izraelské firmy, které nelegálně pěstují ovoce a zeleninu na palestinském území. Mohu jmenovat třeba Karbol a Gregscol, myslím, že od nich máme zeleninu i tady – papriku, avokáda, bazalku... Často se proti nim dělají blokády. Každoročně se koná týden akcí kolem sv. Valentýna, kdy mají tyto firmy velké zisky

z prodeje řezaných květin. Už několikrát proběhla úspěšná blokáda. Sice došlo k zatčení několika aktivistů, ale společnost nakonec stáhla všechna obvinění, protože u soudu vyšlo najevo, že provádí na palestinském území ilegální praktiky. Než aby se takové věci začaly probírat v médiích, raději ukončili soud. Další akce proběhla asi před rokem. Několik aktivistů vtrhlo do továrny, kde se vyrábějí součástky pro vojenské účely. Vyházeli počítače z okna a zničili celou továrnu tak, že byla nadále nepoužitelná. Anglie je na podobné akce dobrá. Stalo se, že aktivisti uspěli u soudu s tvrzením, že vykonali zločin, protože chtěli zabránit ještě většímu zločinu. Ale v tomto konkrétním případě jsou aktivisti stíháni na svobodě.

> Jak můžeme my sami přispět ke zlepšení situace v Palestině?

Hlavní věc je, že by se člověk neměl spoléhat na informace podávané oficiálními médii. Je sice těžké najít objektivní informace v češtině, ale pokud mluvíte anglicky, tak vůbec není obtížné si o problému cokoli vyhledat. Je dobré zjistit si informace o mezinárodních kampaních, třeba na stránkách ISM se objevují výzvy k celosvětovým akcím. Ty se vyhláší například na podporu politických vězňů, jejich účelem je vyvíjení nátlaku na příslušné autority. Mohlo by se zdát, že tyto akce nemají žádný reálný dopad, ale například na začátku tohoto roku byli i zásluhou mezinárodního tlaku propuštěni na svobodu dva političtí vězňi z organizace Stop the Wall (Mohammad Othman a Jamal Juma). Jako efektivní způsob boje za ukončení okupace se v posledních několika letech prosazují kampaně na bojkot izraelských produktů, stahování investic ze společností, které profitují z okupace. Tyto kampaně přinesly již první výsledky. Příkladem je třeba francouzská Veolia, která byla donucena odstoupit od smlouvy na provoz tramvajové linky, která spojuje osady ve východním Jeruzalémě.

Užitečné odkazy:

- > Popular Struggle Coordination Committee: www.popularstruggle.org
- > B'Tselem: www.btselem.org
- > Palestine Monitor: www.palestinemonitor.org
- > Palestine Chronicle: palestinechronicle.co
- > In Gaza (blog): ingaza.wordpress.com
(Eva Bartlett přímo z Gazy, kde žije již přes rok)
- > PACBI: www.pacbi.org
- > Boycott National Committees: www.bdsmovement.net
- > BIG Campaign: www.bigcampaign.org
- > Anarchists Against the Wall: www.awalls.org
- > Haaretz
(Izraelský deník, občas má dobré články od několika autorů, jako jsou Amira Hass, Gideon Levy, Nir Hasson, Akiva Eldar a další)
www.haaretz.com
- > Open Shuhada Street: www.openshuhadastreet.org
- > If Americans knew: www.ifamericansknew.org
- > Stand up for Jerusalem: www.standupforjerusalem.org
- > Addameer
(organizace, která bojuje za práva vězňů): www.addameer.org
- > Wadi Hilweh informační centrum
silwanic.net
- > ICAHD: icahd.org
- > Odpírači vojenské služby: december18th.org
- > Breaking the silence: shovrimshika.org
- > Bil'in: bilin-village.org
- > Active Stills: activestills.org

Demonstrace ISM a Palestinců na Západním břehu

Don't Pay The Poll Tax

1989-1990: britský odpor proti dani z hlavy

Na přelomu 80. let zasáhla Velkou Británií velká vlna odporu proti nově zaváděné paušální dani z hlavy. Dalekosáhlá kampaň vyzývající k neplacení daní nakonec donutila konzervativní vládu uložit kontroverzní poplatek k ledu a sehrála důležitou roli v konečném pádu Margaret Thatcherové.

Don't pay the poll tax, stick it up her arse...“ zpívá legendární kapela Exploited ve známé písni z alba *The Massacre* (1990). V roce 1989 uskutečnila konzervativní vláda Margaret Thatcherové svůj původní záměr zavedení paušální daně z hlavy. Plán odstranění daňového výměru (rating system) se objevil jako součást předvolebního stranického programu k volbám v roce 1979, návrh zavedení daně z hlavy byl později uveden v předvolebním prohlášení k volbám 1987. Plán počítal se zavedením daně nejdříve ve Skotsku na počátku finančního roku 1989/1990 a následujícího roku v Anglii.

Daň z hlavy (poll tax) v podstatě znamená zavedení jednotného poplatku pro každého, bez ohledu na výši příjmu nebo vlastnictví. Jinými slovy se stalo nepodstatným, zda-li žijí dva lidé v celém zámku, nebo v garsonce, výše daně pro ně byla stejná. Nová jednotná daň značně zatížila pracující třídu. Vládní přístup nejlépe zrekapituloval konzervativce Nicholas Ridley, státní sekretář pro životní prostředí: „**Vévoda může platit to samé co popelář.**“

Zavedení daně z hlavy bylo od počátku velmi nepopulárním krokem a nespokojenost ještě vzrostla, když se daňové sazby, stanovené řadou místních úřadů, ukázaly mnohem vyšší, než se na začátku předpokládalo. V průběhu roku 1989 se v opozici proti nové daňové politice vytvářela řada uskupení lokálního charakteru známá jako „**Anti-Poll-Tax Unions**“ (APTUs). Ke konci téhož roku jich bylo v celé Británii na tisíce. Aktivita APTUs nabírala různých podob, od vyzývání k neplacení daní k organizování protestních pochodů. Současně se ustanovily sítě členů komunit, které měly za úkol obranu proti exekutorům. Činnost se stala natolik úspěšnou, že v některých oblastech firmy na vymáhání pohledávek zcela vyklidily pole. V Edinburghu místní APTUs střezily dělnické čtvrti s auty a vysílačkami, v Londýně plnili tuto funkci někteří taxikáři. Docházelo k monitorování a následně i častému obsazování kanceláří exekutorů a ve Skotsku stovky lidí bránily domy proti násilné exekuci.

Během prvních měsíců roku 1990 získala kampaň citelně na síle a současně se stala pro vládu značně kompromitujícím důvodem v pokračování nové daňové politiky. V srpnu 1990 platil ve Velké Británii daň z hlavy průměrně pouze jeden člověk z pěti, nejvíce (27 %) v Londýně. Celkem 20 milionů lidí bylo vyzváno k neplacení. Mnoho místních orgánů podléhalo krizi a úřady čelily deficitu 1,7 miliardy liber k následujícímu roku. Počáteční úspěch s kampaněmi pro-

ti placení daní ve Skotsku vyústil k několika velkým demonstracím napříč celým královstvím, včetně známých nepokojů, ke kterým došlo v centru Londýna **31. března 1990**.

31. března se v ranních hodinách sešlo na 200 tisíc lidí v Kensingtonském parku v jižním Londýně a během odpoledne se pochod začal pozvolna přesunovat k pláno-

vanému cíli – Trafalgar Square. Policie odřízla části průvodu a následně zadržela velké skupiny demonstrantů, když zablokovala horní a spodní část Whitehallu. Po několika nevybíravých zatčeních vypukla řada rvaček a tahtanic, kdy se protestující pokusili prolomit policejní řady a pochodovat dál na Trafalgar Square.

Napadení průvodu jízdnicí policií na Trafalgarském náměstí a nájezdy policejních dodávek do davu se staly poslední špetkou k rozpoutání divokých riotů, které trvaly až do brzkých ranních hodin. Stavební buňky na náměstí a nedaleká budova Jihoafrického konzulátu se ocitly v plamenech. Boje se záhy rozšířily i do několika vedlejších ulic. Během riotů byly napadeny obchody renomovaných značek, Národní westminsterská banka či několik nedalekých podniků. Za své vzala i luxusní auta či kanceláře irských aerolinek. Během „**Bitvy o Trafalgar**“ bylo evidováno na **5000 zraněných osob (včetně policistů) a 339 zatčených demonstrantů**.

Na pomoc lidem zatčeným v souvislosti s rioty vznikla kampaň usilující o jejich propuštění. Kampaň byla skutečně úspěšná. Pomocí padesátihodinového videa, pořízeného bezpečnostními kamerami, se podařilo před soudem prokázat, že policie vždy nejednala v souladu s předpisy. Některé části videa například ukázaly nevyprovokované útoky ze strany policie vůči demonstrantům.

Policie, odbory, labouristé a řada marxistů a trockistů odsoudila páchané násilí a veškerou vinu za nepokoje přisoudila anarchistům. Navzdory těmto obviněním a ochotě některých anarchistů přiznat odpovědnost potvrdil policejní report z roku 1991, že se „**neobjevily žádné známky toho, že by problémy byly organizovány levicovým křídlem anarchistů**“.

Nepokoje a vzrůstající opozice proti nově zavedené paušální dani z hlavy donutily konzervativní vládu vzdát se svých plánů. Margaret Thatcherová v listopadu 1990 rezignovala na funkci ministerské předsedkyně a její následovník John Major brzy po svém nástupu do funkce oznámil zrušení kontroverzní daně. Nový daňový systém opět reflektoval sociální situaci poplatníků. **Nepopulárnost daně se plně projevila při londýnských nepokojích, ale skutečnými strůjci úspěchu byly především lokální organizace a taktika odmítání placení daní, které zatlačily státní moc do kouta.**

přeloženo z libcom.org

Člen Antifašistické akce vysvětluje naše postoje v rozhovoru pro srbské kolegy. Odpovídá na témata, jako jsou rostoucí represe a omezování svobod, fašismus, bolševismus, svoboda projevu, neonacisté v Česku a místní antifašistický odpor.

> Každoročně v květnu se slaví vítězství nad fašismem. Můžeme říci, že v demokratických zemích byl fašismus skutečně poražen, anebo tyto státy jen převzaly a zdědily úspěšné části fašistické agendy?

Rozhodně se nedá mluvit o tom, že by fašismus zanikl. Byly poraženy režimy, které se k fašismu a nacismu hlásily, ale samotné ideologie zničeny nebyly. Dá se říci, že postupem času se nynější „liberální“ společnost naučila pracovat s některými prvky fašistických režimů a dávkovat je tak opatrně, že je lidé vlastně vítají. Vidíme to dnes a denně – v rámci boje proti terorismu či proti extremismu se vzdáváme svobody projevu, shromažďování, svého soukromí a ještě tomu tleskáme a chceme víc. Současné státy se poučily z chyb „fašistických“ režimů a útlak již není tak zřejmý ani tak masivní, ale jsme pomalu vmani-pulováváni do pozice, kdy jsme sami strůjci tohoto útla-ku, zatímco si myslíme, že děláme dobrou a veřejně prospěšnou věc. Nejsmutnější na tom je, že se na těchto aktivitách často podílejí lidé zcela svobodně a neuvědomují si dosah svých činů.

> V nedávných letech jsme viděli velkou mobilitu práce, imigranty snažící se dosáhnout „pevnosti Evropa“ a rozvoj (nebo modifikaci) bezpečnostní architektury“ v rámci EU (biometrie, digitální bezpečnostní kamery...), a teď je tady ekonomická krize. Všechno tohle může být živná půda pro fašismus a jsme svědky toho, že evropská pravice je na vzestupu. Takže na jedné straně máme demokracii EU se svými nástroji sociální kontroly/ represe a antiimigrantskou politikou, masovým propouštěním a potenciálními horšími životními podmínkami pro všechny, a na druhé straně strany jako BNP, Forza Nuova atd. s otevřeně rasistickou, antiimigrační a fašistickou agendou, které se pravděpodobně pokusí vytvořit skupinu v Evropském parlamentu s veřejnými

Festival proti rasismu – Praha 2009

Rozhovor pro srbskou Antifašistickou akci

V létě 2009 nás srbská Antifašistická akce (AFA) požádala o rozhovor. Člen české AFA se v něm pokusil vyjasnit naše pohledy nejen na antifašismus, ale také na autoritářskou levicí, politiku, třídní boj, internacionalismus, imigraci, chápání svobody či kapitalismus – prostě na témata, která pro nás rozhodně nejsou tabu. Věříme, že právě tento rozhovor pomůže nejen čtenářům v zahraničí, ale i našim tuzemským sympatizantům a sympatizantkám (potažmo i našim odpůrcům a odpůrcyním) vyjasnit naše pozice.

dotacemi až do výše milionu liber za rok. Jaká je v této situaci perspektiva pro antifašistický boj (lokální i mezinárodní) a jak můžeme zabránit vzestupu fašismu skrz krizi způsobenou lidovou nespokojenost?

Myslím si, že naše perspektiva se nemění – troufám si říct, že pokud porostou ve společnosti pravičácké a fašizující tendence, tak úměrně tomu poroste i síla našeho hnutí. Stejně tak nám historická zkušenost říká, že v období těchto ekonomických krizí mají lidé tendenci „utíkat“ spíše ke klasické konzervativní pravici než k fašistům a neonacistům. Ano, pravděpodobně se je-

jich řady rozhojní, ale nemyslím si, že nějak markantně. Mnohem větší strach mám právě z nové bezpečnostní architektury pevnosti Evropa. Další zkroutnutí našich práv a svobod, už tak dost malých, stejně jako rozvoj sledovacích zařízení, v mnohém ztíží naši práci – hlavně tedy v té militantní rovině.

> A co evropské policejní složky jako Frontex a European Gendarmerie Force (EGF)? Existují zprávy, že řecká vláda zvažovala užití EGF proti lidovému povstání, a už tady byla i účast italských carabinieri z EGF v misi EULEX v Kosovu.

Samozřejmě to všechno svědčí o postupujícím trendu propojování a zlepšování celosvětového represivního aparátu, ale na naši práci coby Antifašistické akce zrovna mezinárodní policejní složky budou mít jen malý vliv. Naše práce je každodenní, ale orientovaná spíše lokálně. Mnohem větší strach jde spíše z projektů, jako je Evropská genová banka, rejstříky fotografií a otisků prstů poskytnuté jiným státům a spolupráce různých „protixtremistických“ složek policie napříč Evropou, protože to povede jedině k silnější perzekuci lidí účastníků se akcí i mimo území svého státu.

> Fašismus je často nesprávně pochopená ideologie zaměřovaná s rasismem. Co je fašismus a jak bychom proti němu měli vystupovat? Může být fašismus redukován na kapitalismus/velký byznys, anebo je to něco víc?

Fašismus je dost obtížně uchopitelná ideologie, protože již historicky nemá zcela jasné hranice a bývá navíc často zaměňován s nacismem. Fašismus najdeme tam, kde se spojují tři tendence – nacionalismus (a z něj často, ne však vždy nutně, vyplývající rasismus), odpor k rovnostářství (počínaje demokracií, přes liberalismus až k anarchismu) a snaha o vybudování totalitního státu (odkud obvykle pramení volání po vládě tvrdé ruky, zprísňení zákonů atd.). Tyhle tři věci mohou existovat pohromadě i bez toho, že by se hlásily explicitně k Mussoliniho odkazu. O nacismu mluvíme tehdy, pokud je k těmto třem tendencím ještě přidán fanatický rasismus a antisemitismus, který v klasickém fašismu nemusí být nijak důležitý. Vztah fašismu a kapitalismu je dost problematický. V minulosti i současnosti se fašisté prezentovali jako antikapitalisté, v momentě, kdy se dostali k moci, však dokázali s kapitalismem velmi dobře koexistovat a využívat ho, stejně jako kapitalismus dokázal využívat fašismus. Není tedy zatím zcela jasné, zda je fašismus pouze reakcí na kapitalismus, či zda je jen jednou z forem kapitalismu. Pokud chceme proti fašismu bojovat, musíme pochopit jeho kořeny a snažit se utóčit na ně. Odmítat mýtus nacionalismu a usilovat o svobodnou společnost založenou na solidaritě a rovnosti.

> Uvažujete o antifašismu jako o součásti třídního boje, a pokud ano, tak proč?

Některí/některé z nás určitě ano – není jednoduché odpovédět na tuto otázku nějak celkově, protože AFA se v České republice skládá z lidí, kteří se na svém politickém rámci pro boj s fašismem neshodnou ve všech rovinách. Všichni vycházíme z neautoritářského nebo anarchického prostředí, ale na této konkrétní otázce se neshodneme. Rozhodně ale nevěříme, že fašismus/neonacismus existuje sám od sebe – chápeme ho v kontextu věcí. Někdo jako poslední pojistku státu v boji proti utlačovaným, kteří se hlásí ke svým právům, někdo jej vnímá jako jednu z forem kapitalismu (demokracie se uchyluje k fašismu po určité době a pak se opět vrací k demokracii, viz 30. léta a následné režimy v Německu, Itálii, Španělsku, Portugalsku, které se samozřejmě od sebe lišily, ale i tak se stejně k demokracii po čase vždy vrátily) a někdo zase jako produkt kapitalistické společnosti, který dává naději těm, kteří nejsou dost „dobří“, aby uspěli v prostředí, které na ně klade nároky, jež nejsou s to zvládat, a oni si musí najít jiné pole působnosti, kde by vynikli. Party podobných lidí jim pak dají pocit souznělosti a smyslu existence.

> Měla by se svoboda projevu rozšířit i pro fašisty?

Dle našeho názoru rozhodně. Myslím si, že velké nebezpečí tkví právě v tom, že jsou neonacisti své názory nuceni zaobalovat a podávat společensky přijatelnějším způsobem. Kdyby zcela otevřeně pochodovali pod vlajkami s hákovými kříži a hlásali revizionistické názory, přijdou o podporu, kterou získávají díky své současné populistické pravičácké a rasisticko/antiimigrační rétorice.

> Jaká je vaše pozice ve vztahu k různým autoritářským komunistickým tendencím (bolševici, trockisti, maoisti)? Měli by je antifašisti/ky konfrontovat, a pokud ano, tak proč? Může být bolševismus a autoritářský komunismus nazýván nebo srovnáván s fašismem?

Antifašistická akce (AFA) v České republice v podstatě jako jediná v Evropě deklaruje otevřeně, že subjekty autoritářské levice jsou pro ni stejní nepřátelé jako fašistické či neonacistické skupiny, což se odvíjí od jejich anarchických základů. Pro nás je bolševismus, trockismus a podobné myšlenkové směry ekvivalentem útlatku, vykořisťování a tyranie, a proto naši aktivisté a aktivistky otevřeně vystupují proti tomuto zločinu. Na našich ak-

ANTIFAŠISTICKÁ AKCE V ČESKÉ REPUBLICE V PODSTATĚ JAKO JEDINÁ V EVROPĚ DEKLARUJE OTEVŘENĚ, ŽE SUBJEKTY AUTORITÁŘSKÁ LEVICE JSOU PRO NI STEJNÍ NEPŘÁTELÉ JAKO FAŠISTICKÉ ČI NEONACISTICKÉ SKUPINY.

cích nevidíte rudé vlajky či vlajky se srpy a kladivy, likvidujeme bolševickou propagandu, stejně jako tu neonacistickou, nespolupracujeme vědomě s nikým, kdo má tyto tendence, a naši aktivisté a aktivistky konfrontují bolševiky denně jak v teoretické a diskusní rovině, tak fyzicky. Viz nedávný případ útoku antifašistických aktivistů na členy Komunistického svazu mládeže (což je malá skupinka milující stalinistické diktátory a režimy) či na člena Národně bolševické strany (exotická skupinka mixující bolševismus s nacionalismem). A proč? To je jednoduché – nebojujeme proti fašistům a neonacistům proto, abychom umetli cestičku k moci jinému autoritářskému subjektu, stejně represivnímu jako ty, proti kterým jsme stáli. Má historická zkušenost je jasná. Je mi jedno, zda skončí pro své názory nebo původ v koncentračním lágru, gulagu nebo maoistickým pracovním táboře – ačkoli si uvědomuji, že je to již dnes málo pravděpodobné, výsledek pro mě bude obdobný. Na druhou stranu srovnávat fašismus a bolševismus je samozřejmě možné, ale jde o různé ideologie, byť jejich dopad a některé prvky mohou být shodné. Položením rovnítka mezi ně bychom však historickou realitu spíše zatemňovali a nijak tím nepomůžeme k pochopení, v čem je nebezpečný fašismus a v čem bolševismus.

> V kontextu předchozí otázky, během 80tých let byla britská AFA nastartována Red Action, DAM a obecně tam byla zjevná spolupráce mezi různými levicovými tendencemi uvnitř AFA, ale dnes se zdá (ve Velké Británii a ostatních částech Evropy), že se antiautoritářské antifašistické skupiny snaží distancovat od „rudých“. Proč si myslíte, že nastal tento obrát?

Protože se snad antiautoritářské subjekty poučily z historie – levicové autoritářské subjekty použijí důležité téma jako zástěrku pro svou stranickou agitaci, společnou platformu překroutí a zneužijí, jak se jim hodí. Pro příklad nemusíme chodit daleko – už zprofanovaná občanská válka ve Španělsku, kde byli anarchisté zrazeni bolševiky, rok 1968 ve Francii, ale stejně tak naše relativně nedávná zkušenost s různými českými iniciativami

proti rasismu, které se trockisti pokusili vytunelovat a vytvořit z nich jen náborová střediska pro své organizace. Možná se situace obrátila také proto, že po pádu železné opony a vzniku antifašistických hnutí ve východní Evropě získali lidé ze Západu lepší povědomí o podstatě místních autoritářských režimů a pochopili, že je to podobné zlo jako to, proti kterému doposud stáli. My se rozhodně o šíření těchto informací snažíme.

> Na druhou stranu jsou zde antiautoritáři, kteří obhajují koncept „lidových front“ nebo „širokých levicových front“ proti fašismu. Jaká je v tomto případě vaše pozice? Může z takovýto front antifašistické hnutí získat, anebo je to hlavně nástroj liberálního antifašismu nebo nějaký politický projekt?

Stojíme proti snahám vytvářet velká hnutí stojící pouze na konceptu „boje proti fašistům“. Antifašismus sám o sobě nemá žádnou hodnotu a nic neřeší, pokud není zasazen do celkového kontextu dění v tvém okolí či ve světě. Je potřeba pochopit, proč vůbec vznikají fašistické tendence, neřešit jen důsledky v podobě nácků, ale i to, kde a proč vznikají. A myslím si, že v prostředí, které by chtěli nastolit, ať už různé liberální či autoritářské iniciativy, by neonacistům špatně nebylo, jen by si možná říkali jinak. Nevnímáme antifašismus jako ideologii, ale striktně pouze jako „metodu“ vedení boje nebo určitou malou část celkové agendy, která je pro nás důležitá. Antifašismus pro antifašismus není řešení.

> Jaký je politický background lidí zapojených v Antifa.cz? Mohou se lidé, kteří obhajují liberální či sociálně demokratické myšlenky zapojit (ti, kteří jsou mimo strany nebo členové stran) do Antifa.cz?

Tak jde čas – čelo antifašistické demonstrace na Jižním Městě – Praha 2001

Jak zamezit izolaci a sektarství a zároveň zůstat otevřený potenciálním členům a zamezit jejich přechodu na „druhou stranu“?

Většina lidí zapojených do Antifašistické akce vychází z anarchistického/antiautoritářského prostředí a různým způsobem se k tomu hlásí. Naše organizace není ovšem pouze pro anarchisty a anarchistky, ale pro každého, kdo se shoduje s programovým minimem uveřejněným na našich stránkách. Odmítáme spolupráci se subjekty zapojenými do státního aparátu, a proto také vylučujeme spo-

ANTIFAŠISMUS SÁM O SOBĚ NEMÁ ŽÁDNOU HODNOTU A NIC NEŘEŠÍ, POKUD NENÍ ZASAZEN DO CELKOVÉHO KONTEXTU DĚNÍ V TVÉM OKOLÍ ČI VE SVĚTĚ.

lupráci s lidmi zapojenými do různých politických stran. V současné chvíli neexistuje nic jako jednotná politická linie AFA – naše organizace je federací regionálních buněk koordinovaných na nadregionální úrovni a každá z těchto buněk si svou politickou profilaci určuje sama – ovšem opět v mezích našeho programového minima. Bohužel, díky stylu naší práce, který je do značné míry konspirativní a uzavřený, se můžeme do jakési izolace dostat, ale tomu se snažíme zabránit spoluprací s dalšími, více na veřejnost orientovanými subjekty, jako je iniciativa Good night white pride (kampaň proti infiltraci nácků do hudebních subkultur), www.gnwp.cz, We will rock you (kampaň proti neonacistickému životnímu stylu, obchodům a oblečení, ze kterého jim jdou prachy), www.antifa.net, a další skupiny. Podporujeme i iniciativy, které nejsou primárně zaměřeny vůči náckům, jako například projekt Freedom not Fear (kampaň proti státnímu fízlování), freedom-not-fear.cz, kterým pravidelně věnujeme prostor na našich akcích. Jsme prostě otevření každému, kdo vidí svět, ve kterém žijeme, kriticky a pochybuje o jeho „přirozenosti“. Samozřejmě ti, kteří sice káží o svobodě, ale je za nimi jen teror a ostnaté dráty, mezi ně nepatří.

> Jaký je v současnosti stav českého fašismu (institucionálního, strany a boneheadská scéna)? Zdá se, že nenávisť k Romům roste. Co třeba zahraniční pracovníci (tj. z východní Evropy apod.)? A obecně, jaké jsou sociální/životní podmínky v ČR, členském státě EU, a jak to napomáhá růstu nacionalistických a fašistických nálad?

Otázka romské části české populace je problematická a ožehavá už delší dobu. O to překvapivější je, že fašisté/neonacisté ji začínají využívat až poslední dobou. Jistě, během ekonomické krize lidé na projevy o parazitech či zahraničních zlodějích práce slyší, což také rychle pochopily etablované strany naší politické scény, a tuto rétoriku převzaly do svého repertoáru. Palčivě se tato otázka projevuje například u velkých výrobních závodů v ČR, které až donedávna zaměstnávaly velké množství cizinců, převážně z Vietnamu, ale také z Mongolska. Tito lidé jsou teď po utlumení výroby či v rámci úsporných opatření hromadně propouštěni, což je téma pro neonacisty, kteří nechápou, že cizinci za nezaměstnanost samozřejmě nemohou – stali se prostě jen zbytečnými na trhu práce.

> A co antifašistické hnutí v ČR?

Roste a sílí! Po určité stagnaci, která na přelomu tisíciletí přišla po útlumu neonacistického hnutí způsobeného zčásti i naší výbornou prací na poli rozkrývání struktur českých neonacistů/tek, nyní Antifašistická akce funguje lépe než kdy dřív – roste zájem lidí zapojovat se do naší organizace, stejně jako vznikají lokální, na nás nenapojené skupiny, které se snaží řešit situaci ve svém okolí. Učíme se pružně reagovat na změny neonacistické taktiky, zlepšujeme své schopnosti v oblasti monitoringu. Zdá se, že nás už ani veřejnost nevnímá tak silně jako extremisty, což je určitě v porovnání s dřívějším velkým pokrok. Pořádáme méně veřejných protiakcí vůči neonacistickým demonstracím, které jsou pro nás, organizované antifa-

šisty, bezpečnostní hrozbou kvůli novému zákonu o policii (např. zákaz maskování). Tyto aktivity spíše přenecháváme iniciativám místních lidí, kteří v poslední době jasně dávají najevo, že jim nejsou lhostejné pochody a mítinky neonacistů v jejich městech, a jejich činnost má velice dobré výsledky (např. v poslední době demo proti mítinku DS ve Znojmě a Jihlavě či akce proti pochodu neonacistů v Plzni). Pořádáme ale samostatné akce – například velký protirasistický festival na 1. máje, který loni navštívilo osm tisíc lidí a prostřednictvím informačních, promíta-

cích a diskusních stánků se mohli přímo seznámit s našimi myšlenkami a postoji. Na webu mayday-festival.cz můžete shlédnout videoreportáž z této akce.

> Několik posledních měsíců sledujeme nárůst kriminalizace antifašistického hnutí v Rusku a na Ukrajině. Mělo by nás překvapit, že jak ukrajinská demokracie, tak ruský patriotismus zkouší prezentovat antifašismus jako formu extremismu a perzekvovat antifašisty/tyky? Děje se něco podobného v České republice?

V kontextu realit těchto dvou zemí to určitě není překvapující. Potvrzuje se tak teze o neonacismu/fašismu jako pojistce statu quo zastávaného kapitalistickými vládami. V Rusku jsou boneheadi často zapojeni do mládežnických prokemelských skupin. V České republice je dlouhodobě spíše trend obecného boje proti extremismu zaměřeného jak na nás, tak na neonacisty. Jistě, mezi neonacisty je dost policistů či vojáků, stejně jako členů pravicových konzervativních stran, které byly v současnosti u moci, ale nedá se říci, že bychom byli systémově perzekvováni více než fašisté.

> Jaký je váš pohled na protirasistické/protifašistické organizace jako United against Racism, kampaň Young Antifascists (iniciována YHRM) apod.?

Dosti skeptický. Tyto organizace, které se snaží řešit problém neonacismu v mezích tohoto systému a zákonnými prostředky, často volají po zpřísnění legislativy v oblasti shromažďování a obecně po tvrdším postupu proti takzvaným extremistům. Tuto kategorii ovšem odmítáme, neboť slouží pouze jako další propagandistická zbraň vládnoucí garnitury v boji proti systémovým protivníkům, což samozřejmě zasáhne i nás, potažmo všechny neautoritářské i autoritářské subjekty v naší zemi. Na druhou stranu existují u nás organizace, které si zaslouží náš respekt například pro monitorovací práci, kterou provádějí. Nevládní organizace často volají po větším angažování státu v otázkách potírání fašismu a rasismu. My tento postoj nezastá-

váme. Chceme vyvracet zažitý status quo státní moci, která musí lidi chránit jako neschopné ovce. Věříme, že nastal čas vzít své životy do vlastních rukou a za své bezpečí bojovat vlastními silami. Nepotřebujeme stát, aby nás chránil, odmítáme legitimizovat úlohu policie ve společnosti, odmítáme monopol vládnoucí garnitury na násilí. Práva nám nemůže nikdo darovat, vezmeme si je sami.

> Můžete říct něco o mezinárodní práci, do které je Antifa.cz zapojena, a přiblížit něco z témat, kterým čelí soudruzi/žky v ČR a jiných státech?

I když v rozhovoru mluvíme o AFA v ČR, je potřeba zdůraznit, že naše vztahy s antifašisty a antifašistkami ze Slovenska jsou na takové úrovni, že fungujeme prakticky jako jedna organizace (což je samozřejmě dáno minulostí našich zemí). Intenzivnější spolupráci máme také s některými antifašistickými skupinami v Německu (vzájemná podpora akcí, výměna poznatků z monitoringu atd.). S ostatními zahraničními skupinami komunikujeme, ale intenzita je různá, logicky je intenzivnější s geografickou blízkostí. Samozřejmě, že v těchto směrech je stále co zlepšovat. V kostce se dá říci, že jsme se do této chvíle zabývali hlavně budováním silného a akceschopného hnutí v naší domovině. V tuto chvíli se cítíme natolik konsolidováni, abychom napřeli více sil na zahraniční spolupráci, a do budoucna je to určitě jedna z našich hlavních priorit.

> Jakou nejlepší radu týkající se boje proti fašismu a za svobodnou společnost byste mohli dát někomu novému v hnutí? Co antifašistické hnutí potřebuje, aby zvítězilo?

Už to, že se zapojí do hnutí, je krok správným směrem – organizovat se, to je základem všeho. Snažit se přemýšlet kriticky o věcech kolem sebe, hledat souvislosti, být pozorný a vnímavý. Najít si v rámci hnutí činnost, která mu půjde a bude ho naplňovat, a tomu se věnovat. Nepodceňovat inteligenci fašistů/neonacistů a nepodceňovat ani efektivitu státního aparátu. A co potřebujeme k vítězství? V době, kdy se globalizuje kapitál i kontrola nad lidmi žijícími po celém světě, je potřeba globalizovat i náš odpor. Začít navazovat více kontaktů takřkajíc „přes hranice“, naučit se efektivně kooperovat a začít vytvářet společné projekty. Neomezovat svůj boj proti neonacismu jen na mlácení nácků v ulicích, ale jít po kořeni celého problému, kterým je sociální vyloučení, protože antifašismus je jen jedním ze stupňů dlouhé cesty, která před námi leží.

> Můžete poukázat na nějaké téma, které nebylo výše zmíněno?

Rádi bychom především poděkovali vám za prostor k prezentaci našich myšlenek a zajímavé dotazy. Právě kooperace a komunikace mezi antifašistickými a ostatními antiautoritářskými subjekty nás snad jednou dovede ke kýženému vítězství na fašismem/neonacismem i nad těmi, kteří vytvářejí podmínky pro fungování těchto zvrhnutých ideologií. Hodně štěstí ve vašem boji – uvidíme se na barikádách!

text a foto: antifa.cz

Japonská kapela Envy na pódiu před tisíciemi se davy – Festival proti rasismu – Praha 2009

Anekdota v boji **PROTI** fašismu

Poslední hlášení německé branné moci: Martin Koudelka

„Podařilo se nám prohrát válku, aniž nepřítel co zpozoroval.“

V době, kdy v Evropě nabývalo na síle fašistické hnutí a pomalu, ale jistě si podrobovalo jeden stát za druhým, v době, kdy se tyto státy, ale hlavně lidé v nich žijící potýkali s životem pod krutou nacistickou diktaturou, kdy každou chvíli hrozily prohlídky, represálie, zatýkání, mučení, deportace do koncentračních táborů a v nejhorším případě i popravy, se podmínky pro odbojovou či alespoň kritickou píseň nezdály moc příznivé. O nějaké svobodné publikační činnosti ani nemluvě. Proto na jejich místo nastoupila anekdota, a to hned z několika důvodů.

Anekdota je možné si vyprávět i v těžké situaci, a to při různých příležitostech: v rodinném či přátelském kruhu, při besedách, u snídaně nebo večere, při náhodném setkání přátel na ulici, ve vlaku, v autobuse nebo v autě. Anekdota totiž nespotřebuje mnoho času, často jde o hodně krátkou folklórní formu sdělení, reakce, předání informace. Za okamžik jich lze povědět i více po sobě. **Josef Gruss** to v úvodu své sbírky protektorátních anekdot „Jedna paní povídala“ popisuje: „Sešli se dva tři přátelé, a místo aby smutně věšeli hlavy v tupé beznaději, říkali si anekdoty.“ Anekdota má

často jen nepatrný rozsah, někdy jde jen o jednu pouhou větu, vyjadřující celou pointu několika slovy, proto je snadno zapamatovatelná, což pomáhá při jejím kolování a rozšiřování. Často stačí také zapamatovat si pouze pointu a výslednou podobu a stylizaci si pak upravit podle dané situace, vyprávět ji jako příběh, když je dost času, nebo ji „osekat“ na to nejpodstatnější, když není času nazbyt. A tak se anekdota, kterou někdo zaslechl v Praze, i za ztížených podmínek života v diktatuře lidovou cestou někdy ještě týž týden již vyprávěla v Brně nebo v Ostravě. A časem se dostala třeba i do ciziny.

Většina anekdot je invetivou/obranou/útokem proti něčemu nebo někomu silnějšímu. Vtip vyhledává slabiny a zranitelná místa, zesměšňuje nepřítele, čímž se ho snaží zbavit zdání nepremozitelnosti. **Karel Čapek** to vyjádřil slovy: „Vtip je útok i obrana; je to projev převahy i zbraň slabšího (...) Primitivní rozkoš ze vtipu je požitek ze slovní převahy v boji o život. Chytrost a lest, hubatost a parátnost jsou prvotně stejným předmětem obdivu jako statečnost a síla.“

Čapek také anekdotu a její oběh přirovnává k eliptické dráze komety: „...anekdota koluje nějaký čas od úst k ústům, potom vymizí a po řadě let se opět vynoří jako zbrusu nová“, což částečně vysvětluje i prameny a zdroje české okupační anekdoty. V předválečném období a během protektorátu v letech 1939-1945 se tak v Čechách v nových variantách, s novými kulisami a obměněnými hlavními postavami vyprávěly mnohé anekdoty, které zde kolovaly již během války 1914-1918. Významným zdrojem protinacistických a antifašistických anekdot vyprávěných u nás před a během 2. světové války byla protinacistická německá anekdota, která svůj vznik datuje již do doby převzetí moci Hitlerem ve 30. letech 20. století. K nám ji donesla německá antifašistická emigrace a již v letech 1934-35 u nás vychází první sbírky protinacistických anekdot. Německá protinacistická anekdota u nás získala značný ohlas a silně zapůsobila na českou folk-

loristickou tradicí, což dokazují poválečná bádání v tomto okruhu lidové tvorby, kterému se věnovali právě v Německu. V německých sbírkách se objevují mnohé paralely a varianty českých válečných anekdot, některé české anekdoty naopak působí dojmem pouhého čistého překladu z němčiny, mnohé vy/používají německé výrazy i celé věty.

Za nejdůležitější zdroj české okupační anekdoty je však nutné považovat sám každodenní život v protektorátu, krutou realitu situace, do níž se, proti své vlastní vůli, dostal každý žijící člověk bez rozdílu věku a pohlaví.

Ač má zcela jistě každá anekdota vždy nějakého svého autora či autorku, je v podstatě anonymní, proto i okupační anekdotu je možné považovat za skutečný folklórní projev. K. Čapek má za to, „že ještě nikdo nikdy nezastihl anekdotu při jejím vzniku. Každá anekdota se začíná slovy: ‚Slyšel jste už tu novou anekdotu?‘ K samé podstatě anekdoty náleží, že ji člověk od někoho slyšel; ten, od koho ji slyšel, ji opět slyšel od někoho, kdo ji od někoho slyšel, a tak dále do nekonečna. Žádná anekdota se nezačíná slovy: ‚Slyšte anekdotu, kterou jsem právě svořil.‘ Anekdota nemá autora, nýbrž jen vyprávěče. Nevymýšlí se, nýbrž koluje od úst k ústům. Není známo a historicky ověřeno ani jedno jméno tvůrce anekdoty; a udává-li někdo nějakou anekdotu za svou, buďte ujisti, že je to podvodník a lžidimitrij. Zdá se, že veškeré anekdoty jsou na světě od věčnosti, neboť nelze zjistit jejich historický počátek.“ Šíří se od úst k ústům, od člověka k člověku, vyskytuje se v mnoha variantách – místních, krajových, ale i mezinárodních. Anekdota je nejvýraznějším a možná i jediným folklórním projevem, který má svůj původ ve městě. Domovem válečných anekdot tak bylo hlavně právě městské prostředí.

Protektorátní anekdoty je možné rozdělit do několika variant, a to jak vyprávěčských, spočívajících na paměti a vyprávěčských schopnostech, tak i reflektujících krajové rozdíly. Např. v anekdotách z východní Moravy, Valašska a Těšínska se často v hlavních rolích objevují komické dvojice Jozefka Melhoby a strážka Křópala nebo Antka a Jaška (které se ve vtipcích objevují ostatně dodnes, stačí otevřít jakýkoliv moravský humoristický časopis), typické pro zdejší folklór.

Okupační anekdota byla reakcí na průběh událostí jak doma, tak i na frontě. Je možné pozorovat různá období dle

toho, kolik anekdot v té které době vznikalo a kolik se jich mezi lidmi vyprávělo. Docházelo rovněž ke střídání fází odlišných forem anekdoty a opět nového přílivu. V jakžtakž „přijatelných, lepších“ časech, např. v době spojeneckých úspěchů, docházelo k anekdotické stagnaci. Při změně válečného štěstí ve prospěch fašistů však začaly anekdoty opět rychle vznikat a kolovat. Protektorátní anekdoty byly pohotovou reakcí komentující domácí politický vývoj a živě provázely situaci na válečných bojištích. Anekdoty jsou i ukázkou toho, jak občas docházelo ke změně a třibení veřejného mínění: vtipy o protektorátním prezidentu Háchovi byly zpočátku dobrácké, chápavé, s ironickým přízvukem, postupem času však nabývaly formy ostrého sarkasmu a zloby.

Česko válečnou /protinacistickou/ okupační anekdotu je možné rozdělit do čtyř větších skupin podle jejich obsahu.

1 Anekdoty svým obsahem komentující ideologii, systém a instituce nacistického systému. Sem patří anekdoty hovořící o nacistické propagandě, tisku, rozhlasu, politických a jiných fašistických organizacích, gestapu, armádě, udavačství, koncentracích, nacistické diplomacii a poměru ke spojencům nacistického Německa (Itálie, Japonsko a tzv. Slovenský štát):

Goebbels se rozhodne, že si zase jednou přezkouší veřejné mínění. Pořídí si vhodné přestrojení a zajde do jedné venkovské hospody. Hospoda je plná venkovanů a u každého stolu se debatuje o válce. Goebbels si přisedne k jednomu osamělému soukmenovci a ptá se ho: „Myslíte, že Německo vyhraje válku?“ Venkovan se na Goebbelse dívá podezřívavě, vezme ho za ruku a táhne ho z lokálu na chodbu, potom na záchod a stále se nedůvěřivě ohlíží. Nakonec Goebbelse zatáhne až do sklepa, zastaví se s ním v nejtemnějším koutě, nakloní se mu k uchu a co nejtíšeji zašeptá: „Já osobně tvrdím, že to Německo vyhraje – ale vykládejte to těm volům v hospodě!“

Do této kategorie se řadí rovněž anekdoty o Židech a antisemitismu, který patřil k ideologické výzbroji nacismu a fašismu:

Židům vzali rádiové přijímače. A tak Moric chodí poslouchat na Václavák, odkud tlaпчаče vytrubují vítězné pochody a poslední zprávy. Moric stojí, poslouchá, mlčí, jen nedůvěřivě vrtí hlavou ze strany na stranu. Kroutí tak hlavou po celé zpravodajství. Až se z amplionu ozve: „Konec zpráv. Správný čas: Je třináct hodin, patnáct minut.“ Moric se podívá na své hodinky a řekne: „Ja... tohleto štimuje.“

2 Početně zřejmě nejbohatší skupinu tvoří tzv. „septané noviny doby“, abychom použili označení Hanse-Jochena Gamma, německého autora knihy o válečných politických vtipcích ve třetí říši. Tyto anekdoty satiricky zachycují a komentují politické a válečné události v samotném Německu, v zemích okupovaných fašistickými velmoceři a zejména na evropských a jiných frontách. Jsou tak zvláštní kronikou doby: kousavým, ironickým výkladem společenských zvrátů od podzimu 1938 až po poslední dny války:

Zastaví se babička před výlohou knihkupce a prohlíží si velkou mapu světa. Po chvíli zastaví kolemjdoucího německého vojáka a ptá se ho: „Kde je ten protektorát?“ Voják ukáže a babička se diví, jak je maličký. „A to nás ochraňuje Německo?“ Voják přisvědčuje. Babička se ptá neúnavně dále: „Kdo jsou všechno spojenci Německa?“ Voják ukazuje Finsko, Bulharsko, Rumunsko, Itálii a Maďarsko. „Kdo válčí proti Německu?“ Voják ukazuje Anglii, Ameriku a Rusko. Babička kroutí hlavou, dívá se střídavě z mapy na vojáka a z vojáka na mapu a říká: „Prosím vás, vojáčku – a viděl vůdce tu mapu dřív, než začal válčit?“

Na troskách Berlína sedí chlap, v ruce má knihu a směje se a směje se na celé kolo. Lidé se kolem něj kupí. Jak se může v takové hrůze smát? Tu se on rozhlédne po té spoušti kolem sebe, pak jím ukáže Hitlerovu knihu *Mein Kampf*, ze které čte, a hlasitě jim přečte tento výrok: „Dejte mi na deset let Německo a uvidíte, co z něho udělám!“

3 S předešlou kategorií se bezprostředně stýká i tato, věnující se hlavně poměrům v protektorátě. Tyto anekdoty glosují a komentují každodenní život, ať už v podobě zásobovací situace, dvojjazyčných názvů ulic, náhražek či poslechu zahraničního rozhlasu:

Přijde Neurath na Hrad a chlubit se: „Podívej se, Hácho, jaký mám fungl nový krásný šaty.“ Hm. A od čeho máš tu díru na kalhotách?“ „A hrome, to mě vypadl suk.“

4 Ve značně oblíbené byly anekdoty o figurách a postavách tehdejšího vojenského a politického života. Nejvíce vtipů vznikalo a vyprávělo se samozřejmě o Hitlerovi, další na řadě byli Göring, Goebbels, Mussolini. Satirickému „útoků“ se však nevyhnuly ani protektorátní osobnosti – Hácha, Moravec, Frank, Neurath, Heydrich. Celá galerie osobností je mnohem rozsáhlejší, některé z nich však vystupují pouze okrajově nebo výjimečně. Často se o nich hovoří pouze dočasně, v souvislosti s aktuální situací. Vtipy o R. Hessovi tak kolují hlavně v době jeho nena-dálého odletu do Anglie, maršál Rommel se stává terčem v období jeho severoafričských neúspěchů a porážek.

Jako příklad tohoto druhu humoru můžeme uvést úryvek z divadelní hry *Osvobozeného divadla* dvojice **Voskovec** a **Werich** – *Osel a stín* z roku 1933:

NEJEZCHLEBOS: (...) Vůbec, když Dollfus, Mussolini a Hitler plavou po vodě, kdo myslíte, že se první potopí?

Osvobozené divadlo – V+W

*SKOČDOPOLIS: Hitler, protože má pořád otevřenou hubu.
NEJEZCHLEBOS: Ano. Potom Mussolini. – Protože
s jednou rukou ve vzduchu se nedá dlouho plavat. No
a poslední Dollfus.
SKOČDOPOLIS: Copak špunt se může utopit? (...)*

K dalším, již méně početně výrazným skupinám patří např. vtipy o tzv. slobodném Slovenském štátu, o jeho politických, armádě a vojenských „úspěších“ na frontě, anekdoty dvojjazyčné, parodující zejména názvy ulic, tituly filmových a divadelních her, veřejných označení a tabulek atd.

Hlavními postavami a aktéry anekdot se stávaly také některé známé skutečné nebo fiktivní osoby, herci, divadelní či románové figury: Spejbl a Hurvínek, Švejk nebo Vlasta Burian atd.

Karel Čapek anekdoty řadí mezi dramatickou literaturu, považuje je totiž za komedie zredukované do několika vteřin. Vtip tak není hra s věcmi, ale hra se slovy. „Skoro všechny anekdoty jsou v podstatě verbální; neřeší se činem, nýbrž slovem; je to miniaturní dialog nebo situace vyvrcholená nějakou reakcí „v řeči přímé.“ Hra se slovy, slovní hříčky a dvojsmysly totiž velice často vytvářejí základ (nejen protektorátní) anekdoty:

Debatuje otec Spejbl s Hurvínkem: „Tak co Hurvínku, jestlipaks už viděl to německý vojsko?“ „Viděl.“ „A byls je uvítat?“ „To nebyl, ale půjdu je vyprovodit.“

V podobně zaměřených anekdotách, spočívajících pouze na hře se slovy a zjevných či skrytých dvojsmyslech, často nevystupují žádné postavy, samotný vtip je statický a nemá žádný vnější děj:

Zprávy vrchního velitelství branné moci o dobývání Stalingradu: Pondělí: Dobyli jsme předsíní. Úterý: Obsadili jsme kuchyň. Středa: Naše statečná vojska dobyla ztečí ložnice. Čtvrtek: Prudkým protútokem jsme se zmocnili spíže. Pátek: Mocným náporom jsme vnikli do koupelny. Budou-li takto boje pokračovat, jsme do neděle v hajzlu.

Objevují se také anekdoty dějové a situační, které jsou jen málokdy rozsáhlejší a rozvinuté. Největší díl situačních, dějových anekdot se projevuje prostou a hutnou kompozicí. Objevují se v nich dvě, maximálně tři postavy rozvíjející mezi sebou přímočarý dialog. Někdy jde jen o jednu otázku, za níž následuje odpověď – pointa. Jindy jde o celý řetězec otázek a odpovědí: vtip končí rychlou, překvapující pointou, řešením. Technika okupačních anekdot se nijak neodlišuje od běžných postupů jiných anekdot. Vlastní význam a smysl protifašistické a protinacistické okupační anekdoty spočívá především v jejím obsahu.

Okupační anekdota, stejně jako každá jiná anekdota, patří k závažným a zajímavým projevům lidového smýšlení a odporu za války. Přesto si jí folkloristika, literární věda a historie povšimla jen okrajově. V prvních letech po osvobození vychází několik sbírek těchto anekdot, nejobsáhlejší z nich, *Hlas lidu* (Světlé chvílky z dob zatmění 1938-1945) redigoval v roce 1946 **Jaroslav Vojtěch**. Všechny podobné sbírky a antologie jsou vesměs dílem amatérů/ek, novinářů/ek a spisovatelů/ek. Později dochází k útlumu podobné publikační činnosti. Až v roce 1965 vychází *Mějte nás rádi Rudolfa Marynčáka*, věnující se protifašistické anekdotě na Těšínsku. Objevuje se také několik časopiseckých článků. V těchto sbírkách se tak podařilo uchovat na 1000 různých anekdot, a to v mnoha obměnách a variantách.

Podobné sbírky okupačních anekdot byly pořádaný zpravidla chronologicky, tedy podle událostí a situací, o nichž anekdoty pojednávají. Zdá se totiž, že tento ča-

Perák – legendární fiktivní český válečný hrdina, který díky svým pružinám dosáhl až supermanských schopností a připravil nejednu horkou chvíli pro příslušníky německého okupačního vojska, našel své ztvárnění například ve filmu Jiřího Trnky – „Perák a SS“.

sový princip je nejpřirozenější a dá se považovat za jakési „dějiny“ vývoje politického vtipu během války.

Na protektorátní, protinacistické anekdoty vzdáleně navazují i tzv. memoráty. Jde o prozaický žánr obsahující vzpomínkové vyprávění, povídku ze života, vycházející ze skutečných příhod a zážitků: vyprávěčka je buď sám/sama prožila/a, byla/a jejich svědkem/svědkyní, nebo je slyšel/a vykládat od někoho jiného, v rodině, mezi přáteli, sousedy. Obsahově bývají různorodé a pestré a týkají se mnoha různých stránek života. Memoráty však nejsou výlučně humoristického, satirického rázu, věnují se i dramatickým, mnohdy tragickým událostem. I mezi nimi se však najde humorná stránka všedního života. I některé z nich nakonec získaly tištěnou podobu, a tak se můžeme dočíst o muži, který se před příslušníky gestapa, které si pro něj přišlo, vydával za svého švagra a po jejich odchodu mohl uprchnout. Na podobné humorné memoráty narážime však i v jiných zemích, které se potýkaly s fašistickou/nacistickou diktaturou.

„Chtěl bych vyprávět jednu příhodu, jejíž hlavní akterkou je má babička. Naproti našemu domu v Clot stál kostel. Byla to vysoká budova. Zastíňovala nám sluneční paprsky. Babička byla prostá žena, katolička. Znamená to, že příliš nevěřila v církev, ale věřila ve svaté. Revoluce z této ženy učinila revolucionářku. Jak k tomu došlo? Místní farář se v kostele zabarikádoval a střílel do davu. Lidé kostel zapálili a zbořili. Nežůstal kámen na kameni. Jednoho dne jsem babičku navštívil, seděla na balkoně. „Co děláš, babi?“ zeptal jsem se. „Opalují se“. Po chvíli dodala: „V celé této revoluci je mnoho věcí, které

se mi nelíbí, a nelíbí se mi, že jsou lidé ozbrojeni, nelíbí se mi, že se vzájemně mordují, ale jedna věc se mi líbí. Byl zbořen kostel, teď do mého domu pronikají paprsky slunce,“ vzpomíná na období španělské sociální revoluce, kdy se lidé vzbouřili proti fašistické falanze generála Franca, španělský anarchista Abel Paz.

Na mnohé kousky svého otce, polského anarchisty **A. T. Pilarského**, za druhé světové války vzpomíná také jeho dcera, **Joanna Pilarski**, v rozhovoru, který byl otištěn v 10. čísle AKCE. Jde především o jeho zapojení do Akce N a jeho úspěšné vydávání se za švédského občana Thomase Jansonu. Na otázku, zda Pilarský uměl švédsky, jeho dcera odpovídá: *„Ne, Němci našťestí ale také ne. Je to málo populární jazyk.“*

Zdroje:

- Česká literatura v boji proti fašismu (Československý spisovatel, Praha, 1987)
- Španělský anarchista a spisovatel Abel Paz navštívil Prahu (Svobodná Práce č. 30, 2003)
- Od Hitlera ke Gierkovi aneb Život slezského anarchisty (Akce č. 10, 2005)
- Karel Čapek Marsyas, Jak se co dělá (Spisy XIII) (Československý spisovatel, Praha, 1984)
- V+W. Hry Osvobozeného divadla 1 (Československý spisovatel, Praha, 1958)

Guerilla

Nekrolog z antiautoritářského nebe

Richard Kocourek

V jednom z mnoha berlínských klubů, jež zaplňuje několik stovek antifašistů a antifašistek, se rozeznává refrén právě hrající kapely Guerilla: „*Bojuj s fašistickou lůzou, jednota znamená sílu, Antifašistická akce, ulice jsou naše.*“ Zvednuté pěsti, zběsilý tanec a hromadný doprovod diváků při zpěvu refrénů, to vše je vystoupení vystoupení Guerilly na koncertu v rámci ANTIFA festivalu na podzim roku 2008. O několik měsíců později kapela oznamuje svůj poslední koncert a odebrá se definitivně do věčných lovišť politických kapel. A protože Guerilla představovala jednu z velice zajímavých a inspirativních kapel, chtěli bychom vám její tvorbu na následujících řádcích více přiblížit.

Kukly, Marcuseho knihy, Kappa šustáky

Kapela pěti německých aktivistů vznikla kolem roku 2003 se záměrem dělat muziku s jasným politickým názorem. Od té doby Guerilla koncertovala nejen po celém Německu, ale také v zahraničí a připravila čtyři studiové nahrávky. Přestože jejich image, energická muzika a chytlavé texty, z nichž některé aspirují na to stát se oblíbenými hesly současné radikální scény, tvoří nebezpečně chytlavý hudební molotovův koktejl, který oslovil mnoho lidí po celé Evropě, v našich končinách kapelu kromě několika nadšenců příliš lidí nezná. Koho zajímá pozadí fungování kapel a životní příběhy jednotlivých členů, ten nejspíše bude trochu zklamán. Guerilla nejenom že na svých webových stránkách nezveřejňuje veselé příhody z cest na koncerty, oblíbené koníčky, jména svých zvířecích mazlíčků ani neoznamuje, který člen kapely zrovna prodělal těžký rozchod s partnerkou, ale ani vám neukáže obličej, protože vystupuje v kuklách. Právě skrývání své identity pod kuklou se stalo poznávacím znamením

kapely, i když je jasné, že u Guerilly za tím nebude snaha o vybudování správné macho image, ale spíše praktické důvody vyhnout se represí ze strany států. Zakonspirovanost je u této kapely na místě, protože jako jedna z mála dává přímo najevo svoji příslušnost k antiautoritářskému hnutí a její třetí deska „Zona antifascista“ je celá věnovaná Antifašistické akci. To, že kapela vychází z politického hnutí, dobře reflektují některé songy, které nemluví pouze o obecných tématech, ale zaměřují se na konkrétní situace nebo vztahy přímo v tomto hnutí. Například netradiční skladbou „Shut“, mířenou do aktivistického prostředí, chtějí zdůraznit důležitost nevyprávění u policejních výslechů: „*Ochraňuj mě, ochraňuj své přátele, ochraňuj sebe. Solidarita, vim co znamená. Před policajtema jsem vždycky zticha.*“ V dalším songu „Choose your side“ Guerilla zpívá o tom, jaké by měly být vztahy mezi lidmi zajímající se o radikální politiku: „*Tohle je náš úkryt, malá komunita, respektování jeden druhého musí být naše společné téma,*“ a v další sloce nazývají tým, že ukazují, s kým se rozhodně stýkat nechťejí:

„*Vyber si svoji stranu, konzervativní a konzumující, příliš opilý, abys diskutoval, vlastenecké a bezmyšlenkovité násilí – s námi nemáš nic společného.*“

Celou tvorbou Guerilly prochází nadšení k akci, touha nenechat si nic líbit, jak od nácků, tak od celého ekonomicko-politického systému, který kriticky rozebírá ve svých textech. Písničku po písničce nám kapela připomíná, že tu se svým přesvědčením nestojíme sami, že má cenu bojovat a že se rozhodně nehodláme vzdát. Přitom se nejedná pouze o přezpívaná hesla, ale o texty plné lidskosti a povzbudivé kreativity. Dvě hlavní stránky kapely Guerilla nejlépe vyjadřuje úryvek textu písničky „Zona antifascista“: „*Z Marcuseových knih do Kappa šustáků, zajímáme se o to, co se děje kolem nás,*“ ve kterém se snoubí přihlášení se k teoretickému rozmyšlení o současném světě v duchu frankfurtské kritické školy s praktickou přímou akcí ve sportovním oblečení. Celkový dobrý dojem z kapely uzavírá její tvrzení, které se ozývá v intru k albu

ANTIFASCISTA

„Call to arms“: „*Nebojujeme za vás – bojujeme po boku s vámi.*“

Luxusní život pro všechny

První album „**Virus Macht**“ vydává Guerilla v roce 2003. Písníčky již naznačují hudební směr, kterým se později bude kapela vydávat, ale texty jsou prozatím pouze v němčině. Nicméně jenom názvy skladeb jako „*Odpor*“ a „*Solidarita a represe*“ ukazují na to, že kapela měla od začátku jasné poselství. O dva roky později přichází nahrávka „**Call to Arms**“ (Volání do boje), která je mnohými lidmi považována za vůbec nejlepší album kapely. Guerilla opouští definitivně němčinu a všechny texty na „*Call to Arms*“ jsou tak v angličtině. Celou nahrávku komentuje kapela na obalu desky: „*Tohle je volání do boje, protože je nejvyšší čas ozbrojit naše touhy. Luxusní život pro všechny. Je možný! Je nezbytný! Je nádherný! Knokautujeme kapitalismus! Teď jsme na řadě my... revoluce do toho! S respektem a solidaritou Guerilla.*“ V písníčkách na desce nenacházíme menší nadšení. Všechny vyjadřují hluboké přesvědčení a odhodlání k uskutečnění společenské změny. Kromě toho se jedná i o hudebně zdařilý počín, všechny písníčky se nesou v hardcorovém rychlejším tempu doplněném o melodické pasáže a zajímavé rytmické zvraty. Na albu vynikají především hitové písníčky „*Freedom Fighters*“ (Bojovníci za svobodu), „*Modern Generals*“ (Moderní generálové), ve které Guerilla přirovnává neoliberální ekonomu k vůdcům křížových výprav, a „*The Street are Ours*“ (Ulice jsou naše). Právě tato skladba se stala vlajkovou lodí diskografie Guerilly a se svým textem asi jednou z nejlepších radikálně antifašistických skladeb. Ostatně posuďte sami: „*Nejvyšší čas čelit faktům, vyjádřit svůj postoj, nejednat jenom na svoji obranu. Velký skok kupředu a ani krok zpátky. Je to na nás – útok.*“ Dále pokračuje: „*Totalitární společnost, jestli bys chtěl takovou sračku, jsi můj nepřítel. Naše svoboda existuje tam, kde končí jejich vliv. Nedej žádnou šanci bílé síle.*“

V textech Guerilla také probírá kamerové systémy (Artificial Eyes), kterým přisuzuje roli moderního a mocného kontrolora veřejného prostoru, jenž svým mocným okem sleduje, aby se v prostoru určenému ke konzumu a byznysu nenacházeli lidé, kteří nemají na utrácení. Na konci písníčky glosují: „*...bezpečnost, bezpečnost, ale kdo ochrání mě před jejich bezpečností!*“. Dál se vyjadřu-

jí ke streetartu, který podle nich v songu „*Urban Takeover*“ vrací alespoň nějakou autentickou identitu života do šedivých měst, ve kterých žijeme. Týmový duch, flexibilita, progresivita a slibná kariéra jsou všechno věci, kterými se nás snaží firmy nalákat k oddanosti a pracovitosti. V písníčce „*Corporate Identity*“ (Korporátní identita) se Guerilla vyjadřuje k moderním způsobům, jak ovládat pracující, a radí jednoduchou zásadou „*tvůj šéf není tvůj kámoš*“.

Zboříme pevnost Evropa!

Na úspěch *Call to Arms* navazuje v roce 2007 Guerilla s dalším studiovým albem s jednoznačným názvem „**Zona antifascista**“. Třetí album v řadě posouvá Guerilla do měkčích vod a objevují se dva songy, které by se daly označit za popové. To ale neznamená, že by Guerilla ztrácela dech, protože i jemnější muziku umí udělat s nasazením a naléhavým textem. Jak napovídá titul, částečně se jedná o pokračující odu na radikální antifašismus, ale na albu se objevují i další témata, jako veganství, jednání s policií, konspirační teorie... Textové nejzajímavější a hudebně nejchytavější je ale písníčka „*One Hope*“ (Jediná naděje), která přibližuje problematiku migrace z pohledu lidí, kteří se snaží dostat do Evropy za lepším životem. Cesta přes Středozemní moře je pro spoustu imigrantů

smrtelným riskem, při kterém si nemohou být jisti, jestli se jim podaří do Evropy dostat. Guerilla si taky bere na mušku „*Frontex*“, což je evropský systém kontroly hranic, který má zabránit nelegálním imigrantům ve vstupu na evropská území: „*Jediná naděje, jediná šance. Útěk do zaslíbené země, ale Frontex je všude kolem, aby je držel venku.*“ Na albu se také objevuje remix hitové písníčky *Streets are Ours* z předchozího alba. Guerilla ale vyměnila text a přibližuje nám problematiku antifašismu trochu z jiného pohledu: „*Ulice jsou moje a patří mým přátelům, rodině a partě. Je naše povinnost je udržovat čisté od takových zmrdů, jako jsi ty. Není tady žádný místo pro tvoji rasovou nenávisť. Vykopeme tě odsud a koukej si radši kryt žáda, protože my se nezastavíme, dokud nebude každý město antifašistická zóna.*“

A poslední slovo?

Bohužel na začátku roku 2009 oznámuje kapela poslední koncert na Block Action Music festivalu v Esslingenu, kde vystoupí společně se spřízněnou bandou Riot Brigade. Zároveň to ale není poslední věc, co od kapely uslyšíme, protože ještě tentýž rok Guerilla vydává poslední studiovou nahrávku „**Chapter IV. – Emancipation**“ (Čtvrtá kapitola – emancipace). Deska obsahuje 6 zbrusu nových studiových songů a jako bonus přidává 11 písníček z živého vystoupení. Tematicky se Guerilla na této nahrávce nijak neposunuje a zůstává u apelu na společenskou změnu, která je nezbytná k tomu, abychom konečně mohli žít podle našich přání. Texty jsou plné výzev k akci, k nesmiřeni se se současným systémem a oslavování myšlenek rovnosti a svobody. Mezi nejzdařilejší písníčky patří bezesporu „*2 Hell*“ (Do pekla), která na pozadí silných kytarových rifů říká jednoduchou věc: „*Moje argumenty pro změnu systému jsou nejsilnějším sloganem – skončujeme s chudobou.*“ Kapela ozvláštnila svoji poslední nahrávku spoluprací se známým politickým rapperem Chaoze One, který dává svoje zdařilé rýmy do písníčky *All my Force*.

Celkový dobrý dojem z poslední nahrávky, akorát kazí přihlášení se Guerilly k obhajobě státu Izrael v písníčce „*Right to Exist*“ (Právo na existenci), ve které mimo jiné říkají, že diskuse o Izraeli je absurdní a zbytečná. Je škoda, že u kapely, která vyniká svojí energií, inspirativními myšlenkami a kritičností, se nachází názory, které jsou pro obhájce svobody těžko přijatelné. ☹

Pracovní doba

Zásadním problémem dělnic a dělníků v oděvním průmyslu je dlouhá pracovní doba a nucené přesčas. Vedoucí továren obvykle nutí zaměstnance k tomu, aby pracovali 10 až 12 a někdy 16 až 18 hodin denně. Když se blíží termín dokončení zakázky, pracovní doba se prodlužuje. Sedmidenní pracovní týden se stává běžnou praxí v době, kdy poptávka dosahuje vrcholu. Zejména toto platí v Číně, a to i přes fakt, že tamní zákony stanovují na přesčasy limity. Tamější dělnice a dělníci ve zprávě Play Fair at the Olympics⁽¹⁾ z roku 2004 prohlásili, že v říjnu 2003 pracovali 120 hodin přesčas, což je trojnásobek čínskými zákony povoleného maxima. „Když je vysoká poptávka, máme nekonečné přesčasy a pracujeme nepřetržitě 13 až 14 hodin denně. A takhle je to každý den, šijeme a šijeme bez přestávky, až nás z toho bolí ruce,“ řekl jeden z nich.

Phan, dvaadvacetiletá dělnice v thajské oděvní továrně, popisuje svou práci takto: „Pracujeme od osmi do dvanácti, pak máme pauzu na oběd. Po obědě pracujeme od jedné do pěti. Denně pracujeme přesčasy od půl šes-

Pracovní podmínky v globálním oděvním průmyslu

té. Když je velká poptávka, pracujeme do dvou nebo do tří v noci. Jsme síce vyčerpaní, ale nemáme jinou možnost. Nemůžeme si dovolit odmítnout přesčasy, máme příliš nízké mzdy. Když si chceme odpočinout, nás zaměstnavatel nás přinutí pokračovat v práci.“ Krishanti, která také pracuje v oděvní továrně v Thajsku, dodává: „Někdy musíme odpracovat denní i noční směnu. Narušuje to normální tělesné funkce (...) Pracuji jako stroj, ne jako člověk.“

Přesčasy jsou povinné. Dělnicím a dělníkům je většinou sděleno na poslední chvíli, že se od nich očekává, že odpracují hodiny navíc. V mnoha případech jim dokonce bylo vyhrožováno propuštěním, byli potrestáni nebo čelili slovním útokům, když nemožili pracovat déle. Zpráva Play Fair at the Olympics také popisuje, jak bulharská továrna zásobující evropské značky uděluje pokuty těm, kteří neodpracují požadované přesčasy, jak čínští pracující po odmítnutí odpracování přesčasů dostávají pokuty 30 jüanů (85 Kč), jak dělnice a dělníci v dalších třech čínských továrnách nesměli v náročných obdobích dát výpověď, protože jim vedení po několik týdnů zadržovalo mzdu. Pra-

Znovu a znovu přicházejí z celého světa zprávy o extrémně dlouhé pracovní době, nucených přesčasech, nedostatku pracovní jistoty, chatrném zdraví dělníků a dělnic, vyčerpání, sexuálním obtěžování a psychickém stresu. Skutečný život v oděvních továrnách, zejména na pracovištích na nižším konci dodavatelského řetězce, je velmi vzdálený od práv, která pro pracující zaručuje zákon nebo etické závazky v prohlášeních velkých značek a prodejců.

často ani není věnována pozornost, natož aby byly léčeny. Místo úprav nástrojů a úkolů, které by předešly zraněním, vedoucí opakovaně ignorují stížnosti na bolest a nepohodlí a vyhazují pracující, kteří už na práci nestačí.

Dělnice a dělníci mohou také být vyhozeni za to, že si vezmou volno, aby si zajistili lékařskou péči nebo aby se zotavili ze zranění nebo nemoci. Jedna žena dotazovaná v Bangladéši v roce 2003 chodila do práce dva měsí-

struace musí nosit tmavé oblečení, protože vědí, že během dlouhé pracovní doby s omezeným přístupem na toalety jim krev oblečením prosákně.

Reprodukční zdraví dělnic i dělníků a jejich dětí může být poškozeno, protože jsou vystavováni toxickým látkám, vedru, hluku, přepracování a vyčerpání. V továrnách, kde těhotné dělnice smějí zůstat v práci, může být od těchto žen vyžadována práce v nebezpečných podmínkách, ale většinou jsou donuceny dát výpověď, aby jim zaměstnavatel nemusel platit mateřskou dovolenou a další výhody stanovené zákonem.

Mezi červnem 2004 a 2006 zemřelo v Bangladéši asi 200 dělnic a dělníků a mnoho dalších bylo zraněno při požárech oděvních továren. Většina z nich byla ušlapána, když v továrně zavládla panika a všichni se nahnuli k jedinému východu. Mnoho továren totiž vůbec nemá nouzové východy.

V reakci na nátlak mezinárodních kampaní se velké značky a prodejci přece jen začali zabývat problémem zdraví a bezpečnosti. Nicméně většinou jsou tato zlepšení financována dodavateli.

V MNOHA TOVÁRNÁCH NEDOSTÁVAJÍ DĚLNICE A DĚLNÍCI PITNOU VODU A NESMÍ JÍT NA TOALETU, KDYŽ POTŘEBUJÍ.

cující také často nedostávají placeno za přesčasy tolik, kolik stanovuje zákon.

Dlouhá a nepravdělná pracovní doba ztěžuje zejména ženám zvládnání jejich dalších povinností. Stres z práce v továrně zároveň s odpovědností za domácnost často vede ke zdravotním problémům, jako jsou deprese, bolesti hlavy, vředy, vysoký krevní tlak a únava.

Požadavky na pružnou pracovní dobu a nestandardní pracovní poměry zaměstnanců jen dále zhoršují problém extrémně dlouhých pracovních dob.⁽²⁾

Zdraví a bezpečnost

Většina zdravotních problémů dělnic a dělníků v oděvním průmyslu je způsobena nekonečnými hodinami práce. Práce, která se nehodí pro jejich tělesnou konstituci, ve spojení s dlouhou pracovní dobou a neustálým tlakem na splnění výrobních kvót vede k únavě očí, slabozrakosti, únavě a vyčerpání, jež mají za následek úrazy, kterým

ce nemocná, než si vzala den volno, aby šla k lékařům. Její vedoucí jí pak strhl dvoudenní plat a přišla o bonusy za vzornou docházku. Při návratu musela odpracovat osm neplacených hodin navíc, aby dohnala práci. Celkově jí její nemoc stála 11 denních platů.⁽³⁾

V mnoha továrnách nedostávají dělnice a dělníci pitnou vodu, nesmí jít na toaletu, když potřebují. Tato omezení jsou obzvláště nebezpečná pro ženy, protože jsou náchylnější k infekcím močového měchýře, pokud nepřijímají dostatek tekutin. Ženy také během menstruace potřebují čisté toalety, mýdlo a čistou vodu, ale tyto potřeby jsou často ignorovány. Na celém světě je mnoho továren, které otevírají malé množství toalet jenom v určitých částech dne, vyžadují vyzvednutí si propustky na toalety a zároveň nemají dostatek propustek pro všechny, neumožňují odejít na toaletu na konci pracovního dne, znamenávají, kolikrát ženy chodí na toaletu, kolik času tam tráví atd. Indonéské dělnice vyličily, že během men-

Info o webu sweatshop.info:

Zajímá vás, za jakých podmínek vzniklo oblečení, které nosíte, a nejen to? Víte, co jsou to sweatshopy a jaké praktiky využívají velké korporace i malé firmy ke zvýšení svého zisku? Sweatshop Info je projekt, který se snaží poskytovat informace o sweatshopech, lidských právech, korporacích a globální dělbě práce ve vzájemných souvislostech.

Těhotenství: či volba?

V některých oděvních továrnách se u pracovních pohovorů ptají žen, jestli jsou vdané nebo s někým chodí, zda plánují založit rodinu a jestli užívají antikoncepci. Někteří zaměstnavatelé najímají jenom svobodné bezdětné ženy a někdy dokonce nutí ženy podepsat prohlášení, že neotěhotní, dokud budou v továrně pracovat. Povinné testy při naboru jsou běžné – těhotné ženy nebo ty, které test odmítnou, nejsou najaty.

Dělnice, které otěhotní, se mohou snažit skrývat svůj stav tak dlouho, jak to jen jde, což má za následek nedostatečnou těhotenskou péči a možné vystavení se rizikům, která mohou způsobit vrozené vady, předčasný porod, nízkou porodní váhu dětí a další problémy. V polské továrně zkoumané partnery organizace Clean Clothes Campaign skrývaly ženy své těhotenství až do dvou týdnů před porodem. To znamená, že nemohly využívat výhod, na které měly podle zákona nárok, ale alespoň měly dojem, že tím snížily riziko výpovědi.⁽⁴⁾

V roce 2004 byly všechny těhotné ženy v jedné továrně ve Svazjsku donuceny podepsat výpověď, aby továrna nemusela platit mateřskou dovolenou.⁽⁵⁾ V Číně byly z továrny na obuv vyhozeny dělnice ze stejného důvodu. Dělnice popsaly, jak byly během těhotenství týrány nejen slovně, ale i tak, že byly nuceny splňovat vyšší výrobní kvóty, pracovat déle a vykonávat těžší práci vestoje místo vsedě, nebo byly přesunuty do částí s vysokými teplotami. Filipínské odborové svazy ohlásily, že ve výrobní exportní zóně Cavite byly těhotné ženy nuceny pracovat přesčasy i v noci. V další oděvní továrně potrátila dělnice na toaletě, protože jí bylo zakázáno odejít. Ve zprávě je také popisováno, jak vedoucí oděvních továren brání ženám v odchodu na mateřskou dovolenou, pokud se chtějí po narození dítěte vrátit do práce.⁽⁶⁾ Podle zpráv ICFTU z roku 2003 měly indonéské ženy sice právo na tříměsíční mateřskou dovolenou, ale byly propuštěny, pokud jí využily.⁽⁷⁾

Poznámky:

- 1) Citace a příklady na předcházející straně jsou ze zprávy Fair at the Olympics – Respect Workers' Rights in the Sportswear Industry, Clean Clothes Campaign, Global Unions and Oxfam International, 2004, strana 18 a 19. Konkrétní továrny nebyly jmenovány, aby se ochránili dělnice a dělníci. Organizace Labour Behind the Label a další nicméně upozornily dané společnosti na tato porušování práv pracujících.
- 2) Doposud došlo k několika pozitivním změnám, některé společnosti jako Marks and Spencer's, H&M, New Look a Pentland spolupracují s dodavateli na zkrácení pracovní doby a zároveň zvýšení produktivity.
- 3) The Cost for Women Workers of Precarious Employment in Bangladesh, A. Barkat, S. N. Ahmed, A.K.M Maksud and M.A Ali. Human Development Research Centre for Oxfam GB, 2003.
- 4) Workers' Voices: The Situation of Women in the Eastern European and Turkish Garment industries. Clean Clothes Campaign (2005).
- 5) Clean Clothes Campaign Newsletter 21, květen 2006.
- 6) Asserting Workers' Rights in Philippines Sweatshops, KMP (Trade Union Congress of the Philippines), listopad 2003.
- 7) www.cleanclothes.org/ftp/East_and_South_East_Asia_Regional_Research_Rep.pdf (2003). Strana 35.
- 8) Play Fair at the Olympics – Respect Workers' Rights in the Sportswear Industry, 2004, strana 24.
- 9) Made in Southern Africa, Clean Clothes Campaign, 2002, strany 88 a 92.
- 10) Play Fair at the Olympics – Respect Workers' Rights in the Sportswear Industry, 2004, strana 24.
- 11) Play Fair at the Olympics – Respect Workers' Rights in the Sportswear Industry, 2004.

Obtěžování a násilí

Dozorci, zaměstnavatelé, policie, státní obranné složky, stávkokazové a další často vyhrožují odborářům a odborářkám násilím. Dělnice a dělníci jsou týráni, bití a někdy zabijeni, pokud organizují odbory a vyžadují lepší pracovní podmínky.

Dělnice musí často projít ponižujícími prohlídkami, čelí slovním i fyzickým útokům, jsou obětmi sexuálního obtěžování na pracovišti. Také musí žít ve strachu z napadení a zná-

NĚKTERÉ ŽENY JSOU NUCENY SE SVLÉKNOUT, ABY UKÁZALY, ŽE NIC NEUKRADLY. DĚLNICE BÝVALY POZDĚ V NOCI CESTOU DOMŮ ZNÁSILŇOVÁNY, ALE VEDENÍ PŘESTO ODMÍTLO ZAJISTIT NOČNÍ DOPRAVU.

silnění cestou domů z továrny v pozdních nočních hodinách.

Vedoucí a dozorcí často dělnice a dělníky obtěžují, ponižují a týrají. Elina, dělnice v indonéské oděvní továrně PT Busana Prima Global, popisuje: „Často nás slovně urážejí. Vedoucí nám během práce nadávají do hloupých, líných, zbytečných bastardů. Říkají, že si nezasloužíme nic lepšího. Často dochází i k fyzickému týráni. Tahají nás za uši a zblízka nám do nich křičí.“⁽⁸⁾

Dělnice v továrně, kterou navštívila CCC v Lesothu, oznámily, že bývají každý den při odchodu z továrny prohledávány (dozorkyněmi). Některé ženy jsou nuceny se svléknout, aby ukázaly, že nic neukradly. Dělnice z této továrny bývaly pozdě v noci cestou domů znásilňovány, ale vedení přesto odmítlo zajistit noční dopravu.⁽⁹⁾ Indonéské dělnice popisují obtěžování: „Hezké dívky v továrnách jsou obtěžovány vedoucími. Přijdou za dívkami, zavolají si je do kanceláře, šeptají jim do ucha, dotýkají se jich (...), podplácují je a vyhrožují jim, že přijdou o práci, pokud se s nimi nevyspí.“⁽¹⁰⁾

Dělnice neustále vyzývají k přehodnocení přístupu a stereotypů, různými způsoby organizují obranu svých práv a požadují bezpečnější pracovní podmínky a skoncování s obtěžováním a násilím.

Odborové organizace v exportní výrobní zóně Katunayake na Srí Lance se například dotazovaly dělnic v ubytovnách v blízkosti zóny a zjistily, že ženy se obávají nočních cest domů, protože znásilnění tu nejsou výjimkou. Odbory se společně s dělnicemi rozhodly, že řešením by bylo získat autobus, který by dělnice vozil mezi továrnou a ubytovny. Místní úřady pak byly donuceny ke koupi autobusu a provozování této služby. Fungovalo to dobře, a proto odbory požádaly majitele továrny, aby koupil ještě dva autobusy. Ženy sice stále pracují dlouho do noci, ale aspoň již nemusí chodit pěšky tři kilometry mezi továrnou a ubytovny.

Nejistá práce za pochybných podmínek

Továrny často nemají se zaměstnanci regulární smlouvy, což dělnice a dělníky znemožňuje dosáhnout odškodnění, pokud jejich zaměstnavatelé nerespektují zákoník práce v otázce minimálních mezd, pracovní doby, mezd za přesčasy, zdravotního pojištění atd. Mnoho dělnic a dělníků, zejména migrantů a migrantek, si není schopno říci o smlouvu. Práce bez smlouvy se stává naprosto běžnou záležitostí. Pokud jsou podepsány nějaké smlouvy, zaměstnavatelé je stejně porušují. Ťing, čínská dělnice, o smlouvách řekla: „Naše smlouvy jsou bezcenné. Vedení továrny nám nedává to, co je napsáno ve smlouvě. Píše se tam o maximálně třech hodinách přesčasu denně, ale já si nepamatuji jediný den, kdy bych pracovala méně jak tři hodiny přesčas.“⁽¹¹⁾

Nejhůře je zacházeno s krátkodobě najatými dělnicemi a dělníky. Továrny je často najímají na krátkodobé dohody, které se opakovaně obnovují, aby se zaměstnavatelé vyhnuli zodpovědnostem daným zákonem (mateřská dovolená, zdravotní pojištění atd.). Tohle je běžná praxe zejména v Indonésii. Dalším způsobem je najmout dělnice a dělníky skrze agenturu. Pracující jsou pak zaměstnanci a zaměstnankyně agentury, ne továrny. Společnost, která továrnu vlastní, se tak vyhne všem povinnostem zaměstnavatele.

Mnoho z dělnic a dělníků dotazovaných během přípravy zprávy Play Fair at the Olympics nepobírali/y žádné zákonem stanovené výhody, jako je například zdravotní pojištění. V jedné kambodžské továrně byla pracujícím za tři dny nemoci strhávána ze mzdy částka odpovídající platu za jeden pracovní den, pokud byli nemocní víc jak tři dny, byli nuceni podepsat formulář, který umožnil továrně strhnout jim motivační odměny za daný měsíc. V jedné

indonéské továrně popsala dělnice praktiky, jako je trvalé snížení mezd a další tresty za vybrání nemocenské dovolené: „Nesmíme si brát nemocenskou dovolenou. Když to uděláme, po návratu do práce zjistíme, že nám snížili mzdu. Mě přesunuli z síňového oddělení do oddělení úklidu, když jsem šla na nemocenskou. Bylo to ponižující. Když s takovým přesunem nesouhlasíme, donutí nás odejít bez náhrady platu nebo jakýchkoliv výhod.“

Zastrašování odborů

V mnoha zkoumaných továrnách za posledních pár let mluvili dělnice a dělníci o tom, jak jim bylo vedením jasně dáno najevo, že organizování odborových svazů je nepřijatelné.

Dělnice a dělníci dotazovaní při přípravě zprávy Play Fair at the Olympics byli přesvědčeni, že pokud se přidají k odborům, budou vyhozeni. Rana, dvaadvacetiletá dělnice v turecké oděvní továrně, tazatelům řekla: „Loni, když se protestovalo ve vedlejší továrně, nám náš dozorce řekl: „Uvidíte, všichni přijdou o práci. Nikdy neudělejte stejnou chybu. Jinak se budete týkat se stejnými následky.““

Kambodžští pracující prohlásili, že zaměstnavatelé diskriminují kohokoliv, kdo se organizuje v odborových svazech. Když vedoucí v pohovoru zjistí, že uchazečka či uchazeč měli co do činění s aktivitami odborů, práci jim nedají. Indonéská dělnice popisuje, co se stalo u nich v továrně po stávce: „Nejdříve byli podmíněně propuštěni ti, kteří stávku organizovali. Nesměli chodit do práce a dostávali jenom tři čtvrtiny své základní mzdy. Potom je vyhodili. Měli jsme strach a cítili jsme se bezmocní, když se to stalo. Jako kdyby nám vedení řeklo: „Koukejte, dopadnete stejně, jestli budete stávkovat.““

Organizování se a členství v odborech je dále znesnadněno tím, že vlády vědomě upírají práva pracujícím, aby nalákaly zahraniční investory. Přestože svobody sdružování a kolektivního vyjednávání jsou v mnoha zemích zakotveny v ústavě, vlády často dovolují zaměstnavatelům tato práva porušovat. Společnosti proto míří do zemí, jako je Čína a Indie právě proto, že místní vlády jsou schopny zabránit nároku odborů na zvyšování nákladů na pracovní sílu.

Mnoho dělnic a dělníků nicméně vyjádřilo svoje přesvědčení, že zastoupení odborovými svazy by jim poskytlo vyjednávací sílu nutnou ke změně nezdravých a nedůstojných pracovních podmínek v továrnách.

přeloženo ze sweatshopinfo.wordpress.com

Kladenští neonacisté: Michal Glas, Jiří Bunda, Petr Vrbický, Zdeněk Kordule, Karel Lidák a Christian Cotthard. Dle webu AN: „Skupina mladých patriotů vynesla z řesa přibližně 100 kg odpadků“

Ekofašismus

Martin Bursík a kol.

Ideologie třetí říše měla propracovanou ekologickou politiku a ochranu přírody. Musíme připustit, že snaha nacistického Německa o zelenou politiku byla na svoji dobu propracovaná a uvnitř NSDAP bychom našli část partajníků, kteří skutečně usilovali o její realizaci. Dnešní neonacisté se snaží do své „nové“ ideologie znovu začlenit ekologickou tematiku, spíše však než skutečný vztah k přírodě v ní vidí další možnost, jak získat další příznivce. Jak jejich snaha vypadá, si můžete přečíst v následujícím článku.

Autonómni nacionalisté Považie pro svůj symbol, kterým se prezentují na veřejnosti, kromě ukradení vlajky AFA, užívaně všemi evropskými skupinami, a „vypůjčením“ si křídle vyobrazených na textilu Antifašistické akce v Čechách a na Slovensku přidali i svou špetku do mlýna, a to v podobě zelené tečky na rudé horní vlajce. Nejedná se o tiskovou vadu, kolečko je použito záměrně a má vyjadřovat „...ekologii, ochranu zvířat a přírody“. Než se podíváme, co si pod ochranou přírody dnešní „Autonomní“ nacionalisté představují, tak si uděláme krátkou exkurzi do historie nacionálně socialistického hnutí.

Historie ekofašismu

Téma ekologie provází nacismus od jeho počátku. Mýtus o krvi a půdě má však kořeny již v první čtvrtině 19. století. Propagátory a zakladateli mýtu byli Ernst Moritz Arndt a jeho žák Wilhelm Heinrich Reihl, oba xenofobové, rasisté a šovinisté. V jejich pracích se jednalo jen o německou půdu a německé rolníky. Vyhrzovali se proti míšení ras a ostatním národům jako Francouzům, Slovanům i proti Židům. Židé byli obviňováni z toho, že jsou vykořeněným národem, který nemá vztah k zemi. Na jejich obranu nutno poznamenat, že kvazimystické spojení krve (rozuměj rasa či Volk v původní nacistické konotaci) s půdou (země, přírodní prostředí) je specifikem germánských kmenů, které u Slovanů anebo Keltů nenajdeme.

Z myšlenek jejich jejich následovníků (například Ludwig Klages, Arndtovou filosofií se inspiroval Martin Heidegger a další) čerpala nacistická ideologie i s ní spojená praktická politika. Nacisté, stejně jako jejich předchůdci, vycházeli z toho, že je možné aplikovat biologické kategorie na lidskou společnost, míchali biologické a sociální dohromady. Pseudovědecký rasismus, antisemitismus, „čistota“ rasy, antiindustrialismus, narušení životního prostředí a další – to vše spojovali. Použitím prvků z různých vědních a politických disciplín, okořeněných řádnou porcí rasismu a antisemitismu, a jejich následným promícháním jako v pohádce o pejskovi a kočičce vznikl ideologický galimatyáš, typický jev národně socialistického hnutí.

Myšlenky reakční ekologie silně ovlivnily vysoce postavené činitele NSDAP (Adolf Hitler, Heinrich Himmler, Alfred Rosenberg, Walther Darré, Rudolf Hess, Fritz Todt, Alwin Seifert) a jako mix primitivní teutonské přírodní mytologie, pseudovědecké ekologie, iracionalistického pseudohumanismu a mýtů o spásě rasy prostřednictvím návratu ke kořenům a k půdě zakořenily v oficiální politice strany. Nejen Hitler, ale i ostatní nacističtí ideologové ve svých pamfletech zamítali antropocentrický pohled na svět (na tom samotném by ještě nemuselo být nic špatného) a znevažovali člověka v porovnáním s přírodou.

Člověk se podle nich měl absolutně podřít přírodě a jejím „nekonečným zákonům“ a přijmout, že je jen malou součástí celku, ať už přírody, nebo společnosti, a musel se bezpodmínečně podřítit v zájmu jejího chodu. Nemístná adaptace biologických koncepcí na společenské fenomény sloužila nejen k obhajobě totalitního pořádku ve třetí říši, ale i expanzivní politice dobývání východoevropského životního prostoru (*Lebensraum*) pro německý lid. Také můžeme nalézt i spojenci mezi čistotou životního prostředí a čistotou rasy.

Část nacistických pohlavářů byla fascinována tradičním agrárním romantismem a cítila odpor k městské civilizaci. Hlavní nacistický ideolog Alfred Rosenberg napsal: „*Ve městech viděli smrtelné nebezpečí pro náš lid. Města se neustále rozpinají, vyčerpávají a znervózňují náš lid a přetrhávají svazky, které ho poutají k přírodě; přitahují dobrodruhy a ziskuchtivce všech barev a napomáhají tak k rasovému chaosu.*“ (Alfred Rosenberg, Mýtus 20. století.)

Vůdce říšského rolnictva a ministr zemědělství v letech 1933 až 1942 Darré dokázal formulovat cíl nacistické politiky, kterým byl návrat k venkovskému způsobu života. Tento cíl nejenže souzněs s imperialistickou expanzí ve jménu získávání životního prostoru, ale dokonce se stal jedním ze základních zdůvodnění této expanze, ne-li přímo motivem k ní. Darré se snažil o začlenění ekologicky citlivých přístupů do základů zemědělské politiky třetí říše a byl propagátorem zavádění organického zemědělství v souladu s přírodními zákony. To vše v přímé souvislosti s ideologií podřízením se přírodnímu řádu, na němž je postavená reakční ideologie.

V roce 1941, když Rudolf Hess odletěl vyjednávat do Anglie, přišlo zelené křídlo v aparátu strany o svého hlavního ochránce. Po smrti říšského ministra Fritze Todta v roce 1942 byl odvolán i Darré a zelené křídlo bylo definitivně vytlačeno jeho odpůrci (Goebbels, Bormann, Heydrich), kteří v něm viděli jen nezodpovědné snílky anebo osoby rizikové z bezpečnostního hlediska. Tak ztratilo vliv v politice válečného Německa.

Neonacisté a přístup k ekologii dnes aneb Co nevíme, to si vymyslíme

Po přečtení sekce ekologie na stránkách „Autonomních“ nacionalistů z Čech a Moravy, musíme konstatovat

vat (a za pravdu nám dali i jejich kolegové z AN Považie), že ekologické myšlení je pro nácky prázdňým pojmem. Jen další slova, která mají nalákat nové ovečky. Náckům je úplně jedno, jak a na co si podchytí svoje případné sympatizanty. Pro získání nových duší využijí cokoli, ať už kradením hardcore muziky, black blocu, straight edge, oháněním se ekonomickou krizí, konzumní společností, prostě vším, co je momentálně v kurzu.

Kromě fotek uklízení lesa či mokřadu od odpadků můžeme najít na webu AN spíš ideologickou než ekologickou výzvu „Společnost a ekologie“. Nelze si zde nevyšimnout věty: „*Myslím si prostě, že chránit přírodu může jen ten, kdo k ní má kladný vztah a tedy i kladný vztah ke svému národu a své vlasti.*“ Autor úplně opomíjí fakt, že na ekologii nemůžeme pohlížet pouze v rámci hranic států nebo národů, že totiž většina ekologických problémů je globálních a hranice překračují. Například v případě kyselých dešťů mohou emise oxidu siřičitého z území jednoho státu vážně ovlivnit lesy a jezera státu jiného, ležícího ve směru převládajících větrů. Takto poškodila Česká republika některé skandinávské země. Úbytek ozonu v minulém období a globální změny klimatu v současnosti jsou příklady globálního znečištění – znečištění, při němž aktivity jedné osoby nebo jednoho státu mohou ovlivnit všechny lidi a všechny státy. Takže láska k vlasti a k národu nám moc nepomůže řešit některé ekologické problémy. Řešení je láska k celé planetě Země ve vší své různorodosti. Globální ekologické problémy musí řešit všechny národy, státy a rasy společně.

Stať „*Ekologická stopa – spočítejte si jak zatěžujete planetu*“ z téhož webu podepsaná Janem Rysem je pojednáním o ekologické stopě. Autor neuvádí konkrétní zdroj analýzy ekologických stop, které vztahuje k jednotlivým státům. Odlišné a daleko přesnější údaje lze nalézt na webu www.hraozemi.cz/ekostopa.

Na těchto stránkách je velikost ekologické stopy od těch uvedených v článku až několikanásobně odlišná, protože se liší metodou výpočtu.

Dále pro nás zůstává záhadou, jak „*Systém, který bude bránit své národní zájmy, přispěje ke snížení ekologické stopy na 2 ha při zachování stejné životní úrovně.*“ To je spíše zbožné přání než realita, jelikož tím redukuje ochranu životního prostředí jen na území státu,

přestože ekologické problémy hranice států překračují. Například ekostopa všech Čechů vysoce přesahuje rozlohu celé České republiky. Projevuje se to především čerpáním a využíváním zdrojů z méně rozvinutých „barevných“ zemí, které navíc využíváme jako skladiště pro náš nebezpečný odpad.

Národní odpor nechtěl zůstat pozadu a trumfl všechny výzvy AN svou ekologickou negramotností. Nejhloupější „*ekologický*“ článek byl odporáři zatím uveřejněn pod názvem: „*Globální oteplování a jeho následky*“. V něm se autor dopustil zcela školáckých chyb, když hned v prvním odstavci zaměňuje pojem počasí za pojem klima. Konkrétně píše: „*Vyprávěl mi, jaké tady bylo bydlení, lidé a především, jaké tady bylo počasí. Stačí se zeptat jen někoho staršího a ten vám poví, že počasí v těchto končinách bylo kruté, hovoříme-li o zimě.*“ Počasí je krátkodobý stav povětrnostních vlivů a je velmi proměnlivé, klima naproti tomu je dlouhodobý průměrný stav. Takže mluvit o „*historickém počasí*“ je nesmysl podobně jako mluvit ve vztahu k dnešnimu dni o „*dnešním klimatu*“.

Již v dalším odstavci píše o letošních (rok 2007) zimních teplotních rekordech jako o jednom z důkazů globálního oteplování. Rekordem by bylo, kdyby uplynul na Zemi měsíc a nepadl by nějaký teplotní rekord. Popravdě tehdejší zima byla opravdu teplotně extrémní a souvislost s globálním oteplením může existovat. Ale nelze to použít jako důkaz globálního oteplování, jelikož extrémní výkyvy se prostě stávají. Jako doložitelný následek globálního oteplování lze považovat až větší a častější výskyt těchto extrémních stavů počasí v průběhu několika let. Tento důležitý fakt ale autor úplně přehlíží a na základě jedné zimy dokládá globální oteplení, což by si žádný ekolog ani klimatolog netroufl.

Korunu svým (ne)vědomostem nasazuje autor vysvětlením mechanismu globálního oteplování, které svádí na odtávání ledovců. Odtávání ledovců a následný snížený odraz krátkovlnných slunečních paprsků je správně vysvětlen, ale v žádném případě se nejedná o příčinu globálního oteplení. Jedná se totiž pouze o jednu z mnoha desítek zpětných vazeb (v tomto případě pozitivní zpětnou vazbu) ovlivňujících změny klimatu. Skutečná příčina souvisí s vypouštěním oxidu uhličitého, o kterém se autor v textu zmiňuje, ale nevysvětluje jeho vliv na globální oteplení. Co je tedy skutečnou příčinou globálního otep-

lování? Příčinou je zesilování skleníkového efektu zvyšováním koncentrace skleníkových plynů (oxidu uhličitého, metanu, oxidu dusného a dalších) v atmosféře. Skleníkový efekt lze popsat zhruba následovně: na Zemi dopadá ze Slunce krátkovlnné sluneční záření, které je z povrchu planety zpětně vyzařováno jako dlouhovlnné (tepelné) záření. Toto dlouhovlnné záření je zvyšovanou koncentrací skleníkových plynů akumulováno v atmosféře naší planety Země. To je zhruba mechanismus globálního oteplování, na nějž dále působí celá řada zpětných vazeb, ať už posilujících, nebo oslabujících. Takto zní správná příčina globálního oteplování (o níž jednájí vědci z IPCC) a nelze to zastříti ani tím, že by těchto teorií bylo více, jak se snaží autor chytře poznamenat.

Dále autor přehání: „*Odborníci z celého světa varují, že pokud OKAMŽITĚ nepřestaneme vypouštět o 30 % méně oxidu uhličitého, bude tu například v roce 2100 teplota vyšší o 6,4 stupně a koncentrace CO₂ (oxidu uhličitého) kolem 1200 ppm.*“ To může být pouze jedna z extrémních možných předpovědí. Předpovězená teplota je sporná a bude záležet, do jaké míry se promítnou zpětné vazby. Výčet katastrofických vizí autora je až neuvěřitelný, ale ne úplně nereálný. Ovšem úsměvně v nich působí věta: „*Pouště by se měly rozšířit až do Arktidy.*“ To poukazuje na zeměpisné znalosti dotyčného „*ekologa*“, který si snad myslí, že pod Arktidou je pevnina.

Na závěr svého odb(p)orného článku se autor snaží najít viníka globálního oteplení a samozřejmě ho naráží ve Spojených státech (produkují zhruba jednu čtvrtinu emisí oxidu uhličitého) a Číně. Nejsnazší je samozřejmě hodit vinu na někoho jiného. Nelze popřít to, že největším aktérem jsou Spojené státy, ale role České republiky je také značná v porovnání se zbytkem světa. Česká republika vyprodukuje na jednotku HDP dvakrát více oxidu uhličitého než státy západní Evropy.

Česká vláda navíc darovala zákonem několik desítek miliard korun z byznysu s povolenkami největší české energetické společnosti. Proto by si zelení neonacisté měli nejdříve uklidit na svém českém dvorečku, než začnou křičet a svádět vinu na někoho jiného. Praktické kroky, jak omezit produkci oxidu uhličitého, oni sami nenavrhují, pouze dokola omílají, že nacionální socialismus spasí Českou zemi.

...a zase ten Filip

Dalším moderním „*ekologickým*“ aktivistou byl po jeden čas i současný „*občanskoprávní zastupitel*“, amaterský právník Filip Vávra. Internetová petice na ochranu zvířat před rituálními porážkami, která mu mohla zabrat třicet minut času, by za zmínku ani nestála, ale bohužel se jí chytl jedna dnes již prakticky neaktivní organizace na ochranu zvířat. Antisemitická prezidentka v čele této organizace v ní spatřila možnost, jak zatočit se žido-zednářským spiknutím, jemuž věří, a další významnou „*aktivitu*“, kterou mohla vykázat ve zpravodajii příspěvatelům sdružení. Další organizace na ochranu zvířat měly dostatek rozumu a sebevědomí se na podobných aktivitách nepodílet.

Nic jim nevěř

Pokud se tedy zeptáme, jaké jsou vědomosti neonacistů v oblasti životního prostředí, dospějeme k závěru, že na mizerné úrovni. Podobně pokud se zeptáme, jaké jsou skutečné aktivity neonacistů v ochraně přírody, zjistíme, že prakticky žádné nebo s nulovým dopadem. Zatím neonacisté vůbec neví, o čem vlastně mluví, a ekologické otázky pro ně představují jen další způsob, jak útočit na cokoli nečeského, ne snahu o jakoukoli skutečnou alternativu. Nezapomínejme ale na to, že ani nacismus nepředstavoval žádnou skutečnou alternativu, a přesto se dokázal chopit moci. Jediné, o co se neonacisté snaží, je vypadat seriózní. A tomu samozřejmě orientace směrem k ochraně přírody napomáhá. Neonacisté dobře vědí, že oteplování je nyní ekologické téma číslo jedna, a snaží se ho zneužít pro své vlastní zviditelnění. Jako ostatně zneužívají cokoli, co se jim hodí do krámu.

Alfred Rosenberg (vpravo za Hitlerem) s Adolfem Hitlerem, Hermannem Göringem, Albertem Speerem a dalšími nacistickými pohlaváry v Mnichově 9. listopadu 1939

Reporty z regionů

V následující rubrice vám ve stručnosti přinášíme aktuální regionální zprávy z několika zajímavých lokalit. Členové a členky jednotlivých antifašistických skupin, souhrnně působících v Antifašistické akci, informují především o nejnovějším dění na místní neonacistické (potažmo antifašistické) scéně. Koncept samotných reportů mnohdy zasahuje do hlubší minulosti a dobře tak dokumentuje vývoj jednotlivých neonacistických skupin.

Neonacistická scéna v Praze

Než se vůbec zaměříme na fakta, je třeba předeslat, že v Praze díky její velikosti a délce kontinuální existence neonacistické scény se nejedná o skupinu aktivistů, ale o skupiny **minimálně čtyři**. Tyto skupiny se však navzájem znají, občas se v aktivitách několika jednotlivců a jejich přátelských vztazích protínají a prolínají.

Nejmladší generace se na přelomu let 2008 a 2009 nejvýrazněji zformovala v nově založené pobočce Autonomních nacionalistů pod názvem **Národní socialisté Praha 4 Michle (NSP4M)**. Jednalo se o mladé neonacisty nejen z Michle, ale i Spořilova, Krče, Lhotky, Kamýku a Žižkova. Několik z nich patří mezi nejmladší chuligánskou generaci Slavie Praha. Výrazněji na sebe skupina upozornila v září 2009 útokem na rozcházející se lidi po DIY Karnevalu konaného k Týdnu nepřizpůsobivosti a dokumentací svých aktivit, při kterých si natáčeli útoky a okrádání lidí před školami a v parcích. Mimo to se NSP4M objevili jako pořadatelé na demonstracích Autonomních nacionalistů v Praze a na Kladně.

Útok po DIY Karnevalu prezentovali na webu Autonomních nacionalistů jako „rozbití koncertu AFA“ (tato akce však s AFA nic společného neměla). Na podzim 2009 antifašisté NSP4M opakovaně překvapili a o něco později se setkali i s neformálním vůdcem pobočky **Filipem Štůskem ze Spořilova**. Zanedlouho Antifašistická akce zveřejnila na svém domovském webu antifa.cz obrázky z videí, kterými si NSP4M dokumentovali své aktivity, a fotografie jednotlivých členů. Pro tentokrát v malém rozlišení, aby na nich zachycení lidé nebyli poznat – jako varování, že pokud svých

aktivit nezanechají, budou setkání s antifašisty pokračovat a jejich skupina bude veřejně dekonspirována. Od této doby aktivity NSP4M výrazně poklesly a jako skupina se nadále neprezentují. O podobnou aktivitu se snažila i skupina mladých neonacistů z Prahy 6 vedená **Jakubem Kabiem z Dělnické mládeže**, jinak také kolegou jednoho z šéfů Autonomních nacionalistů **Michala Glase**. Ti se však ve své aktivitě nedostali dále než k lepení samolepek a focení se v drsných pozicích a umísťování fotografií na server Facebook.

Nejvýraznější formou organizovanému aktivismu dává v Praze skupina střední generace neonacistů doplněná o jednotlivce z generace mladších i starších, která se snažila v uplynulém roce organizovat demonstrace v Praze. Ty však měly klesající úroveň a vyvrcholily demonstrací na Můstku na sklonku roku, kde se demonstrující sešlo jen dvacet šest, z čehož dvě třetiny bylo mimopražských – včetně skupiny, která dojela až ze severní Moravy. Tuto aktivistickou skupinu tvoří neonacisté a neonacistky napříč organizacemi: **Marek Žák (webmaster Autonomních nacionalistů)**, **Martina Boříková**, **Martina Bartořová** a **Michaela Čermáková** (všechny **Resistance Women Unity**), **Petr Čermák (AN)**, **Lukáš Strnad** (kdysi **Blood and Honour Praha**), **Monika Dörfllová** a její přítel **Radim, Richard Lang** a **Jiří Bárta** (oba **Národní odpor**) a několik málo dalších. Několik lidí z této neformální skupiny jsou zároveň i aktivisté Dělnické strany (Čermák, Strnad, Bárta). V roce 2009 tuto skupinu zasáhly policejní razie, při kterých ve vazbě skončili její dva nejschopnější členové **Patrik Vondrák** a **Lukáš Rod** (oba z Národního odporu Praha) a na sklonku roku i Richard Lang. Tato skupina

je také propojena s pražským obchodem s neonacistickými proprietami, který po **Martinu Fraňkovi** z NO Praha oficiálně převzala **Lada Hartmanová**.

Vedle těchto aktivistických skupin existuje v Praze i poměrně početná skupina starších neonacistů ve věku třicet let a více, kteří pocházejí zejména z první generace **Národního odporu Praha** a jeho předchůdkyně – pražské pobočky **Blood and Honour**. Část z nich se poměrně pravidelně účastní demonstrací, někteří sice neonacisty ve smyslu vyznávané ideologie zůstávají, ale kromě nošení tematických triček a drsných řečí v opilosti se neprojevují. Někteří již mají rodiny, jiní se pohybují v oblasti vymáhání, ochrany, organizování prostituce nebo okolo provozovatelů výherních automatů. Kromě občasné účasti na demonstracích, při společném pití alkoholu nebo zájezdech na koncerty prakticky žádnou politickou aktivitu nevyvíjejí. Tito lidé mohou být ale potenciálně nebezpeční jako vzory pro mladší a také díky ekonomickému zázemí některých z nich.

Vedle těchto skupin existuje v Praze poměrně široká scéna neonacistických chuligánů, kteří se až na výjimky v poslední době politických akcí neúčastní a ani nevíme – s výjimkou zmiňovaných mladých slávisťů z NSP4M – že by měli takové sklony nebo měli snahu o organizované politicky motivované násilí. V minulosti ale například masově podpořili pokusy o protiromské pogromy v Janově. Do Přerova o půl roku později pražští nabychuligáni dorazili v mnohem menším počtu a od té doby se na demonstracích nevyskytují. Nebezpečí těchto skupin spočívá, kromě jejich případného angažmá v aktivitách politicky profilovaných neonacistů, v nahodilém násilí, jaké

předvedla skupina chuligánů Sparty okolo **Michala Sýkory**, když loni napadla skupinu turistů ze Sri Lanky, kdy jeden z napadených skončil s proraženou lebku.

Antifašistická akce Praha
praha@antifa.cz

< < < > > >

Antifašismus na Kladně

Antifašistický odpor Kladno je jednou z mnoha autonomních skupin, která doplňuje širší spektrum obdobných uskupení souhrnně spadajících pod Antifašistickou akci. Vycházíme primárně z antiautoritářského a radikálně antifašistického politického přesvědčení, které má pochopitelně patřičný vliv na naše dílčí aktivity. Naši pozornost tak nesoustředíme pouze na problematiku neonacismu v našem blízkém okolí, ale naopak se snažíme svou praktickou činností jít více ke kořenům problému, kde podle našeho názoru tvoří neonacisté pouze příznačnou (a často zoufalou) špičku ledovce. Snažíme se tak navazovat spolupráci i s jinými ideově spřízněnými politickými/občanskými subjekty, ať již se věnují například problematice gentrifikace nebo policejního dohledu (tj. městských kamerových systémů). Naše aktivity se v první řadě omezují zejména na (jak již napovídá název skupiny) Kladensko a přilehlé okresy.

Jelikož chápeme antifašistickou činnost jako činnost pozitivní, odmítáme být pouze reakční silou a naopak primárně osvětovou/propagační činností působíme na širší spektrum veřejnosti. Zároveň tak nesouhlasíme s úzce subkulturálním náhledem na antifašismus. Do osvětové oblasti naší činnosti spadá zejména propagace prostřednictvím pořádáním výstav, přednášek, promítání a v neposlední řadě i vlastní street art tvorba. Praktickou stránku věci pak doplňuje kvalitní a dlouholetý monitoring lokální neonacistické scény a přímá konfrontace neonacistů v ulicích.

Abychom pochopili současný stav **kladenské neonacistické scény** (který je v určitých ohledech poměrně nepřehledný), musíme se vrátit v čase o několik let nazpět. Pokud odmyslíme primitivně nazi-skinheadské časy (a s nimi spojené občasně excesy – např. v roce 1994 pobodání romské ženy podnapilým útočníkem) z první poloviny 90. let a déle trvající fungování spíše fašistické **Vlastenecké fronty**, prvním lehce organizovaným subjektem na lokální NS scéně se stala **Anti-antifa (11 Kladno)** bojůvka vzniklá v reakci na silící antifašistické útoky zhruba v roce 2004. Tato skupina sdružovala přibližně 8-10 mladých neonacistů, z nichž u některých zaznamenáváme aktivitu dodnes. Do této bojůvky patřil i notoricky známý **Pavel „Adolf“ Jirásek**, který určitý čas plnil (ač je jeho role často přeceňována) jakousi funkci ideového vůdce. „Adolf“ Jirásek před svojí příznačnou sebevraždou plynovou pistolí (31. 7. 2006) tak ještě stihl se svými kamarády napadnout několik antifašistických koncertů. Nutno podotknout, že se u všech útoků promítla absence plánu a neschopnost racionálního uvažování. Tím pádem prakticky všechny pokusy končí fiaskem. Paralelně s aktivizací místní Anti-Antifa vzniká zhruba v polovině roku 2004 lokální buňka **Autonomních nacionalistů** (stávají se tak vůbec první aktivní buňkou Autonomních nacionalistů v celé ČR), kteří pod názvem **Autonomní nacionalisté Kladno (ANK)** brzy zakládají poměrně neohranbané webové

stránky a začínají vykazovat činnost. Z počátku však můžeme ANK personálně prakticky ztotožnit s 11 Kladno, čemuž odpovídá i náplň webu, kdy významnou část stránek zabírá monitoring pro neonacisty ideových nepřátel a rubrika Anti-Antifa. Stejně tak se dá inklinace k militantní neonacistické činnosti pozorovat i na propagačních materiálech ANK, které jsou jednoznačně zaměřené „konfrontačně protilevicovým“ směrem. Po Jiráskově smrti však v ANK postupně převládá část jedinců s politickými ambicemi (jmenovitě **Michal Glas**, **Jiří Bunda**, **Petr Indra**), což se postupem času promítá i na tvář webu, která se stále více a více uhlazuje – monitoring rubrika se tak již stává nevěřejnou. Důležitým zlomem u místních neonacistů je pořádání prvního ročníku kladenské „**Svatováclavské manifestace**“ dne 28. 9. 2005, kterou pravidelně nahlaňuje výše jmenovaný Jiří Bunda ve spojení s M. Glasem (v posledních případech pod záštitou Dělnické strany). Tato akce postupem času nabývá na síle, v roce 2009 proběhl již 5. ročník a bez přehánění se dá mluvit o jedné z celoročně nejzásadnějších NS akcí v celé ČR (počet účastníků stoupá až ke 350 jednotlivcům). Politické ambice J. Bundy (mimořádně dřívejší předseda **MO Vlastenecké fronty Kladno**) a P. Indry se také promítají v kandidatuře v regionálních volbách za politický subjekt **Právo a spravedlnost (PaS)**, kde ovšem nedosahují větších úspěchů (NK je v roce 2008 z vůle vlastních členů zrušen). Současně s rozmachem Autonomních nacionalistů v Kladně dochází k aktivizaci na neonacistické scéně celorepublikově, na což promptně reagují správci webu ANK (samotná správa stránek se postupem času předává z Kladna do Prahy), ze kterého se tak stává web všech skupin autonomních nacionalistů (zhruba v roce 2008). ANK začínají nadále vystupovat pod názvem **AN střední Čechy**, nebo zkráceně **AN Střed**. Ve svém obsazením jsou ze začátku doplněni o několik jedinců z blízkých okresů. Snad nejzásadnějším bodem v fungování AN Střed je prudký rozmach **Dělnické strany** na začátku roku 2008. Na kandidátce DS pro krajské volby tak nacházíme zhruba 12 – věkem většinou kolem 20 let – více méně aktivních neonacistů z Kladenska. Kromě výše jmenovaného „dua“ můžeme zmínit např. **Markétu Pražákovou**, **Zdeňka Korduleho** či **Michala Milforta**. Strana ve volbách opět nezaznamenává výraznější úspěch – jedinou zajímavostí se tak stává poměrně vysoký počet přednostních hlasů (126) pro **Jiřího Bundu** a stejně tak překvapivě vysoký počet kandidátů (cca 9 jedinců) ze samotného Kladenska. Politické ambice kladenských neonacistů však stále v poslední době doplňují i občasně snahy o přímé napadání pro ně nepohodlných jedinců – tedy konfrontační činnost. Zde nelze nevidět jednoznačnou souvislost s „rozkvětem“ fotbalově-chuligánské scény v Kladně, související s postupem místního fotbalové týmu do 1. ligy. V roce 2009 dochází k výraznější politizaci fotbalového „kotle“ (v dřívějších dobách spíše apolitického) a na scénu přichází chuligánská skupina složená z cca 15 velmi mladých jedinců (15-17 let) – **Buldočci**. Lidé z fotbalové prostředí začínají velmi brzo pošilhávat po větší politické seberealizaci, část z nich se tedy personálně propojuje s AN Střed (jmenovitě **Christian Gotthard**, **Karel Lidák**, **Tomáš Kühnel** aj.). Jádro Buldočků nadále zůstává charakterem spíše chuligánské než primárně politické, nicméně převládá xenofobie a k neonacismu blízké smýšlení. Není překvapením, že ke stejné skupině se také poji většina útoků na alternativně vzhlízející jedince, stejně tak i na (pro ně) alternativní podniky. Zatím se jedná pouze o varovné signály. Situace do budoucna zůstává nejasná – s případným koncem fotbalové ligy v Kladně můžeme očekávat i ochabnutí zájmu ze strany veřejnosti a stejně tak mladších neonacistů. Poslední podstatný pokus o útok na antifašistický koncert se udal **24. 1. 2008**, během vzpomínkového koncertu na zavražděného J. Kučery. Útok však skončil spíše oboustranným neúspěchem.

Pitoreskní snahou neonacistů o proniknutí do hudební subkultury (která je však sama ze své podstaty neonacistům více než příznivě nakloněna) je nepravděelné pořádání

NS black metalových koncertů pro úzké spektrum příznivců (max. 30 jedinců) a vznik v současnosti jediné kladenské NSBM kapely – **Bloody Lair**. V této kapele mimořádně vystupuje bývalý člen lokální pobočky Vlastenecké fronty – **Lukáš Obst** a zpěvák – občasný přispěvatel do hudebního fanzinu Mortem zine – **Eduard Dufek**.

Závěrem lze tedy souhrnně poznamenat, že dění na kladenské neonacistické scéně přímo poznamenává celorepublikově autonomně-nacionalní struktury, zejména kvůli přítomnosti dvou hlavních ideových představitelů tohoto směru. Stejně tak je důležité zmínit nadstandardní vztahy ANK (nebo chcete-li AN Střed) s neonacisty z jiných měst (Most, Rokycany, Plzeň), které Kladno staví na přední místa zájmu jak samotných neonacistů, tak i radikálních antifašistů. V současné době se dá hovořit o znatelnějším útlumu na lokální NS scéně, související zejména s generační výměnou, zvýšenou pozorností represivních složek (celorepublikově) a odlivem schopnějších aktivistů do jiných měst. Jedinými „sektory“, ve kterých neonacistům neubývá vlivu, jsou výše zmíněné fotbalové prostředí a značně subkulturální nacionalně-socialistický black metal (NSBM).

kladno@antifa.cz

< < < > > >

Příbramský report

Po pádu železné opony se v Příbrami, tak jako v jiných městech, začala utvářet alternativní scéna, která se zmožila pouze na občasně pořádání koncertů. Většina lidí z těchto řad však nebyla schopna adekvátně reagovat na neonacistické bojůvky, které zde již v té době působily. Od té doby se stav ultrapravicové scény pravidelně pohybuje mezi obdobím klidu a nečinnosti s obdobím aktivním.

Mezi veterány neonacistické scény patří **Václav Mezera**, který zde působí dodnes. Je častým účastníkem ultrapravicových akcí a disponuje rozsáhlými kontakty po celé republice. Většina místních mladších neonacistů (**Michal Kořán**, **Ladislav a Jan Nelibovi** atd.) v něm nachází svého vůdce. Místní kuriozitou je brankář 1. FK Příbram **Jakub Rondzik**, v minulosti aktivní neonacista, jenž se nyní věnuje rapu. Dvojice nácků, **Vladimír Dezort** a **Jan Kmec**, stojí za žhářským útokem na romský dům v Rožmitále pod Třemšínem.

Místní antifašistické hnutí je poměrně mladé. Poté, co byl náš kamarád, **Jan Kučera**, zavražděn neonacistickým agresorem, se začala dříve neorganizovaná scéna radikalizovat. V současnosti zde působí **Autonomní Antifa Příbram (AAPB)**. Mezi naše aktivity patří monitoring neonacistických aktivit, pořádání antifašistických koncertů, veřejná propagace našich myšlenek a fyzická konfrontace nácků.

Je však smutné, že většina místních lidí hlásících se k antifašismu raději sedí doma u piva, než aby se postavila za své kamarády a přesvědčení. Naštěstí jsou tu lidé, jimž není lhostejná situace v jejich okolí a použijí jakékoliv prostředky, aby zastavili neonacistické ubožáky!

Antifašistická akce Příbram

Momentka z pohřbu zavražděného příbramského antifašisty Jana Kučery

Ukázka street artu z kladenských ulic

trem Olomouce na podzim 2008, předvolební mítink Dělnické strany v květnu 2009 a neohlášená demonstrace za propuštění organizátorů neonacistických koncertů v červnu 2009. Mnohem více než veřejné vystupování je pro zdraví Olomoučanů škodlivější násilná pouliční činnost neonacistů. Ve městě a okolí působí několik neformálních neonacistických skupinek větší i menší důležitosti. Na jejich rostoucí aktivizaci během minulého roku doplatil větší počet převážně mladých jedinců, kteří většinou skončili na ošetřovných pouze s lehkými zraněními. Útoků nebo pokusů o napadení za poslední rok monitorujeme několik desítek. Je zřejmé, že se nejedná o náhodný fakt, ale o cílenou činnost skupiny neonacistických násilníků.

V Olomouci jsou dvě skupinky nazi-chuligánů, které stojí za to připomenout. První z nich jsou Roštáci, jako je skupina hrstky věrných fotbalových rváčů a rasistů, jako je **Daniel Boblach** a **Libor Uhlík**. Ti jsou samozřejmě jako kovaní fotbaloví rváči fyzicky nebezpeční a postrádají přirozený strach a opatrnost, za což si již několikrát vysloužili pátrání ze strany PČR. Další skupinkou je parta **Hooligans Hovada Zubr (HHZ)**, kde se angažují neonacisté jako **Josef Hájek** nebo **Jakub Florián**. U některých členů HHZ si nelze nevšimnout odklonu od fotbalu a přestupu k pouličnímu násilí – nebaví je již dostávat nakládačku při fotbalových zápasech, radši budou hledat nevinné osamělé oběti v ulicích. To vedlo celkově k přesunu násilí z organizovaných chuligánských bitek ke zbabělejšímu „čištění ulic“.

Útlum fotbalového násilí vedl k formování jiných organizovaných skupin mimo stadion. Nejnápadněji se projevují **Tarzan Boys Olomouc (TBO)** – původně hokejoví fanoušci. Nejvíce jejich aktivit však vznikalo právě při již zmíněném „čištění ulic“. Většinu útoků na osamělé chodce nebo skupinky měli na svědomí právě členové TBO. U zrodu této skupiny stojí **Radek Čada**. Daleko nebezpečnější než jeho pěti je ovšem jeho sociální potenciál, jelikož dokázal dát vlastními silami dohromady skupinu čítající okolo 40 členů a asi 20 „juniorů“. Nutno podotknout, že spousta členů TBO je samostatně roztroušená po širším okolí. Což ovšem nezabránilo vytvoření jádra skupiny, které rádo v přesile napadne kohokoliv, kdo se jim znelíbí pro svůj názor, účes, oblečení nebo barvu kůže. Najdou se mezi nimi jak neškodní otlučkánci a tluchubové, jako je **Tomáš Suchánek**, tak i sportovci jako **Petr Navrátil**, trestanci jako **Jan Sklenák** nebo krouhvičky, které jednou bonzují na TBO a přišť zase jim, jako třeba **Petr Šišma**. Těto skupině, která zmlátí kohokoliv, kdo jim řekne svůj názor otevřeně, vše procházelo beztržně již delší dobu. Takže případy, kdy byla vymáčena hospoda, napaden koncert nebo připraven člověk a přitom byl viník znám, zůstaly nepotrestány a násilníci smějící se a hrdí na svou beztržnost si vesele dál pokračovali ve svých aktivitách. Ovšem rčení, že tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne, platí i v tomto případě. Nejen zvýšený zájem ze strany Policie ČR, ale i odvetné opatření od skupinek Romů nebo alternativní mládeže na sebe nenechaly dlouho čekat. Bohužel tento odpor nebyl dobře plánován a cílen. Proto situace připomíná spíše válku gangů než efektivní boj s fašismem a ruka policie dopadá rovným dílem jak na neonacisty z TBO, tak na jejich odpůrce. Ale i přesto se náckové k dnešním dnům raději stáhnou z ulic.

Další skupinou v Olomouci je **Národní odpor Olomouc**, složený ze starších olomouckých neonacistů, který se ale svými aktivitami navenek příliš neprojevuje. Parta **Horka Dement Gang (HDG)** je spíše bandou alkoholiků než čehokoliv jiného. Proto nemá význam tato individua nějak představovat.

Celkové hodnocení neonacistů a fašistů v Olomouci je alarmující především na úrovni pouličního násilí a veřejných shromáždění než na úrovni politické. Odhadujeme, že v Olomouci a okolí se nachází asi **150 jedinců** hlásících se k této zvrácené ideologii diskriminace a xenofobie. Nejedná se o zvlášť intelektuálně nadané neonacis-

ty s možným politickým nebo ideologickým potenciálem, ale jejich fyzická připravenost a odhodlanost z pocitu beztržnosti je o to větší.

Autonomní Antifa Olomouc
olomoucko@antifa.cz

< < < > > >

Ostravský report

Autonomní Antifa Ostrava je lokální skupinou hlásící se k české Antifa. Funguje od roku 2005, ale od této doby prošla dvěma radikálními změnami, co se týče členů. Aktivně se podílí na propagační, informační a praktické činnosti a taktéž na rozvoji kulturních akcí v regionu.

Vzpomínka na výročí osvobození od fašismu z Ostravy

AAO se v roce 2008 a 2009 věnovala především monitoringu a propagaci pro získání dalších členů. Dne 8. 5. 2008 byla uctěna památka padlých antifašistů. V roce 2009 se na internetu objevila vizitka www.antifa-ostava.cz. Také proběhly přednášky v centrech pro romskou mládež a několik kulturních akcí (koncerty, promítání filmů). Během těchto dvou let se povedla navázat spolupráce s antifašisty z Moravy i jiných měst. Antifašisté z Ostravy také několikrát podpořili demonstrace pořádané spřátelenými antifašistickými skupinami.

Neonacistická scéna v Ostravě v posledních letech taktéž prošla mírnou změnou. To především vznikem buňky **Autonomních nacionalistů** a jejich pouhým zviditelněním se jednorázovým street artem a prostorem na webu nacionaliste.com. Dále pak vstupem některých neonacistů do **Dělnické strany** a jejich výskytem na předvolebních kandidátkách. Tato strana v Ostravě získala pro nás sice nepřekvapující, ale i přesto dost odstrašující množství hlasů. Klasicky nejnebezpečnějšími neonacisty v tomto městě jsou členové **Národního odporu** a někteří z řad fotbalových chuligánů, jednotlivé scény se však mnohdy prolínají.

V roce 2008 a 2009 se ostravští neonacisté účastnili jak pokusů o pogrom v Janově a Přerově, tak protiromské demonstrace v Ostravě. V tomto městě také proběhla schůze a mítink Dělnické strany, spontánní demonstrace za uvězněné neonacisty a jeden koncert neonacistických kapel za polskými hranicemi.

Autonomní Antifa Ostrava
ostrava@antifa.cz

< < < > > >

Zlínský report

Antifašistická akce Zlínko 2009

V minulém roce se **AFA Zlínko** zaměřila především na kulturní aktivity a fyzickou konfrontaci neonacistů. Doplnkovou činností bylo vzdělávání a rozšířili jsme také kapacity pro fyzickou přípravu a tréninky bojových sportů. Proběhla jedna veřejná akce pod taktovkou AFA.

Již v lednu proběhla spontánní demonstrace v Otrokovicích svolaná AFA Zlínko, které se zúčastnilo kolem

stovky antifašistů. Proběhla ve vzpomínce na antifašistického skinheada Honzu Kučeru.

V průběhu roku jsme opět zorganizovali několik benefičních akcí, za všechny můžeme jmenovat koncerty kapel a interpretů, jako jsou němečtí **Stage Bottles**, francouzští **Skarface**, pražští **Flowers for Whores**, **Vladimír 518** nebo **Los Perdidos**. Úspěchem byl také koncert ruských **What We Feel**, jehož výtěžek šel na podporu antifašistů z Moskvy.

Pro místní neonacisty zůstala i nadále stěžejní organizace **Autonomní nacionalisté Zlínko**. V rámci této skupiny uskutečnili několik aktivit, které byly antifašisty pravidelně monitorovány. Již na začátku roku došlo k výměně hlavních představitelů a skupina se začala postupně omlazovat. Ani to ale nezabránilo plíživé stagnaci, která vyvrcholila zrušením lokálních webových stránek ke konci roku.

Po celý rok probíhaly útoky na jednotlivce a majetek předních neonacistických aktivistů a vůdců Autonomních nacionalistů. Úspěch sklídila také propagační kampaň, která se formou plakátů zaměřila na zveřejnění aktivit a fotografií mladého neonacistického násilníka. Veřejná akce Autonomních nacionalistů proběhla jediná. Šlo o spontánní demonstraci 13. 6. 2009 na podporu aktivistů Národního odporu zadržovaných v rámci policejní akce „Power“. Zúčastnilo se jí asi 40 nácků ze Zlína a okolních měst. Proti byla svolána demonstrace neorganizovaných antifašistů, která neonacistickou akci převýšila, a ve Zlíně se tak jako v jediném městě ČR postavili proti spontánním akcím neonacistů antifašisté. Organizovaní antifašisté působili tento den v ulicích a tvrdě konfrontovali hlavní organizátory neonacistické taškařice.

Druhou akcí místních Autonomních nacionalistů měla být dnes již tradiční provokační demonstrace v Otrokovicích. Tu v roce 2009 naplánovali a řádně nahlásili na 28. října, ovšem celý proces příprav provázely nebyvalé zmatky, kdy byla akce jednou potvrzena a jednou zase odvolána. Můžeme si jen domýšlet, zda k tomu, že do Otrokovic nakonec dorazily pouze tři desítky nácků a organizátoři se vůbec nedostavili, dopomohl i nátlak ze strany antifašistů a den před akcí fyzická konfrontace samotných organizátorů a vůdců Autonomních nacionalistů v ulicích Zlína. Nutno dodat, že v Otrokovicích se 28. října sešlo na spontánní antifašistické protiakti přes 150 antifas a město bylo v tento den především ukázkou dalšího utahování šroubů policejní represe.

Naše aktivity v roce 2009 doplňovala samostatná skupina mladých antifašistů s názvem **Antifašistická mládež Zlínko**, která bezmála dva roky působí v regionu a přebírá některé aktivity AFA.

V roce 2010 se hodláme zaměřit na další konfrontaci předních neonacistických aktivistů tak, aby se pro ně ulice a čtvrti města Zlína nestaly bezpečné a život v nich bezproblémový. Připravujeme také brožuru, která se bude věnovat vývoji a činnosti organizovaného neofašismu a neonacismu ve Zlíně a okolí po roce 1989.

AFA Zlínko
zlínko@antifa.cz

Spontánní demonstrace v Otrokovicích za zavražděné antifašisty – začátek roku 2009

Tato rubrika přinese aktivistům/kám v následujících číslech Akce především praktické poznatky, související jak s přímou propagací antifašistických myšlenek, osvětovou (přednáškovou) činností, tak i s chováním „v terénu“. První téma sekce se úzce zaměřuje na problematiku street artu. Rubrika je doplněna o menší fotogalerii – ukázkou antifašistické street art tvorby.

Těžiště výhod tohoto způsobu propagandy spočívá zejména ve snadné manipulaci se šablonami a s dlouhodobou „trvanlivostí“ (a tím pádem i větším efektem) realizovaných návrhů. Zatímco výlep letáků má v praxi trvanlivost v řádech maximálně dnů až týdnů, zde můžeme v příznivém případě mluvit i o letech. Na stencil artu mohou umělecky naladěni jedinci také vybit své ambice – a dokázat tak, že radikální antifašismus nestojí, narozdíl od neonacistické ideologie, na tupém a bezduchém kopírování a vůdcovském stereotypu. Následující rady směřují především k praktickému jádru věci.

Výroba návrhu

Zvolit správný námět mnohdy bývá základním kamenem úrazu – možnosti se nabízí spousta – často je nacházíme v naší každodenní realitě. Šablonou můžeme upozornit na problém, který nás trápí, v jiných situacích se spíše hodí návrhy, které mají význam jakéhosi značkování území (antifa zóna...). Výběr tedy spočívá především na vás. Pro praktickou ukázkou jsme vybrali jednoduchou šablonu, která propaguje domovské internetové stránky Antifašistické akce – antifa.cz. Postup při grafické úpravě tohoto návrhu byl velmi jednoduchý – stačí pouze vybrat vhodný font/styl písma. Obrázek dále upravujete ke svým potřebám v libovolném grafickém editoru (Gimp, Adobe Photoshop). Po dokončení gra-

Street ART

Jednou z neefektivnějších a také nejčastěji používaných forem politické propagandy je stencil art. Jinými slovy rychlé sprejování vlastního návrhu za pomoci šablon/y.

fických úprav převeďte obrázek do rozlišení vámi požadovaného formátu (obvykle A4, A3) – pro lepší přehled o hotovém návrhu. Berte v potaz také to, aby nebyl návrh šablony příliš blízko u kraje, a neztížil tak samotné vyřezávání a realizaci. Někdy se používají i vícevrstvé šablony či šablony s nadstandardní velikostí – pro tyto případy je vhodné využít tiskařský stroj – plotter – který samotný návrh strojově vyřeže. My však budeme dále pokračovat s naším jednoduchým motivem.

Vyřezávání šablony

a) **pomůcky – kobercový nůž, čím tenčí čepel, tím lepší, vyplatí se zainvestovat do kobercového nože s ocelovou rukojetí** (foto č. 01)

- > kobercová páska
- > tvrdší (kvalitnější) karton
- > podložka – kuchyňské prkénko, rýsovací prkno
- > samotný návrh vytištěný na papíře (foto č. 02)
- > tvrdé, průhledné kancelářské desky
- > kancelářská lepenka
- > pravítko (klidně i starší – při výrobě se znečistí)
- > průhledná oboustranná lepicí páska

b) **Realizace šablony**

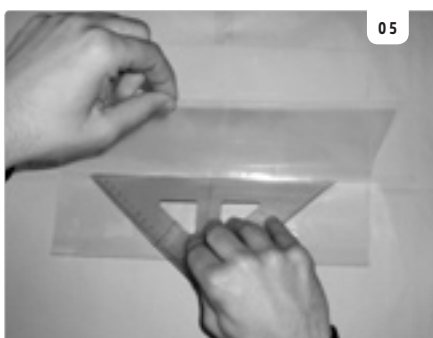
Předem bychom rádi rozvedli řeč o samotném materiálu šablony. Výběr materiálu na šablonu je v podstatě klí-

čový jak s ohledem na životnost, tak i na kvalitu motivů na zdi či jiném podkladu. Z našich zkušeností doporučujeme středně tvrdý plast. K tomuto účelu dobře poslouží běžné (tvrdší) kancelářské desky. Desky jsou svařeny na dvou krajích (foto č. 03). Uřízněte kratší stranu svaru tak, aby se list desek dal odklopit. Poté nalepte po celé ploše vnitřní strany desek oboustrannou lepenku (foto č. 04). Používejte opravdu pouze průhlednou oboustrannou lepenku, mléčná je pro naše účely nevhodná – dojde ke ztížení viditelnosti samotného návrhu. Jestliže bude pokryta celá plocha, sloupněte ochrannou vrstvu oboustranné lepenky, ale dejte pozor, aby se vám samovolně

nepřilepil již zmiňovaný odklopený list desek. Po odstranění všech ochranných folií si otočte šablonu tak, abyste svár měli bližší u těla. Do jedné ruky vezměte volný list desek, do druhé pravítko. Pravítko přiložte hned ke svaru, tlačte na šablonu a posouvajte jím směrem od sebe (foto č. 05). Tímto se z větší části vyvarujete tvorbě bublin, které jsou dále při ztvárnění nápadu nežádoucí. Nyní pevně připevněte šablonu přes návrh. Myslete na to, že tímto de facto určujete umístění příslušného motivu na šabloně. Opravdu si dejte záležet na připevňování návrhu i šablony. Jestliže by se vám totiž šablona odlepila, opětovně zasazování je zbytečně pracné (foto č. 06). Teď už jen zá-

01

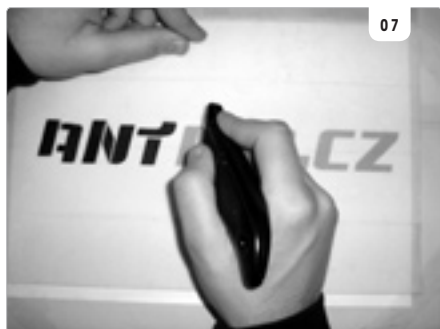
02

03

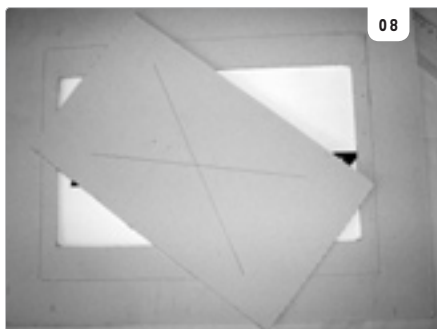
04

05

06

07

08

09

leží na vaší zručnosti a pili. POZOR! – před samotným vyřezáváním motivu si dobře rozmyslete umístění „spojovacích mostů“ (foto č. 07). Mohlo by totiž dojít k tomu, že bez můstku byste odřízli chtěný detail (příklad – písmeno „O“). Právítko vám pomůže při rovných řezech. Tímto máte šablonu z větší části hotovou. Velmi praktickou věcí je následně vytvoření hrubého rámečku kolem výsledné šablony. Rámeček má více výhod. První tkví v estetickém hledisku. Při stříkání šablony totiž musíte dodržet určitou

výběr přepravné tašky. Zapomeňte na batohy nebo nekladné přepravy – nejlepší účel má jednoduchá látková nákupní taška. Taška tohoto typu při správné volbě barvy působí spíše nenápadně, při akutním nebezpečí můžete tašku odhodit do křoví a už se o ni dále nestarat. Navíc – pokud je vše z přírodního (rozuměj neplastového) materiálu, výrazně snížíte riziko akustického prozrazení. V případě, že berete námi doporučené 2 šablony opatřené zpevňovacími rámečky (viz výše) – odděluje jednotlivé stencily v nákupní tašce klasickými kartony z tvrdšího papíru – vzniknou vám tak primitivní přihrádky, která usnadní vytahování/schovávání návrhů z/do „přepravy“. Prázdný karton od pizzy je mezi street artery také často používanou přepravkou. V tomto případě záleží opravdu jenom na vás.

to případě se kreativité meze nekladou – ale zároveň upozorňujeme, abyste rozhodně nechali alkohol, stejně tak i jiné návykové látky doma. Pokud chodíte ve více afinitních skupinkách, použijte jednoduché vysílačky (které ovšem předem vyzkoušejte) – pro rychlou a bezpečnou domluvu. Oblečení volte jednoznačně praktické/sportovní a spíše tmavší barvy, nedoporučujeme chodit až příliš v Black Bloc stylu – přitahujete zbytečně pozornost. Drobnější, ale stále praktickou „vychytávkou“ je nošení cyklistického pásu, do kterého můžete snadno umístit několik sprejů a schovat jej pod vytahanou bundu. Vezměte si (stejně tak i na přímé akce) – občanský průkaz, zdravotní průkaz a bankovku větší hodnoty, které umístíte nejlépe ve vnitřní kapse bundy. Telefon můžete, ale nemusíte nechat doma. V případě zatčení policií mějte předem domluvenou jednu verzi výpovědi, naše rada v tomto případě ale přesto zní – nevyprávět!

(Stencil)

vzdálenost spreje (podle šířky trysky) a mnohdy se stává, že zasáhnete i mimo okraj šablony a tím se na zdi vyskytne obrys hrany šablony. Druhá funkce rámečku: Zpevnění. Za třetí: Šablona se lépe vytahuje z přepravné tašky/kartónu, což je při této činnosti vcelku praktická věc. Ze zkušeností nám stačí rámeček o celkové šíři min. 7 cm (2centimetrový přesah pro ukotvení šablony je již započítán). Následně co nejpevněji přilepte šablonu ke kartonu/rámečku. Lepíme nejlépe kobercovou páskou. Snažte se, aby váš rámeček byl co nejpevnější z hlediska (jak jsme již výše podotkli) „ztužovacího“. Ovšem nejpevnější rámeček je z jednoho kusu kartonu. Jednoduše vyříznete „okénko“ do kartonu (foto č. 08). Myslete ovšem na nutný přesah pro následné uchycení šablony. Tento obrázek tak znázorňuje zadní část šablony (foto č. 09), zatímco tento „předek“ (foto č. 10).

Přeprava šablon/y

Před tím, než vyrazíte do terénu, prodebatujte se svou skupinou, kolik šablon/návrhů chcete v praxi sprejovat. Doporučujeme osvědčený způsob maximálního počtu 2 šablon pro dvojici. Podle okolností můžete počet návrhů variovat – například – dáváte důraz na kvantitu – berte pouze jeden návrh (a hodně sprejů) – a naopak – pokud vám jde především o estetickou stránku věci, vezměte klidně i více než 2 šablony. Při pohybu na ulici a hlavně při manipulaci se stencily hraje prim správný

V terénu

Mezi jednu z nezávadnějších (a také nejvíce podceňovaných) věcí v průběhu realizace stencilů patří dobrá znalost terénu, kde hodláme sprejovat. Je proto velmi vhodné vyrazit s dostatečným předstihem (a nejlépe v jiném – „civilním“ oblečení) na obhlédnutí ulic, a předem se pobavit s kolegu/ní o tom, kde a v jakém počtu chceme realizovat stencily. K tomuto bodu musíme jednoznačně podotknout, že byste měli/vy místa volit tak, aby šablony neztráceli propagandistický efekt (jinými slovy, sprejujte na viditelná, ale zároveň vhodná místa – takovým místem může například být omšelá zeď paneláku). Stejně tak důležitým faktorem by měla být i dobrá znalost umístění civilních, ale i dopravních kamer. Těsně před tím, než vyrazíte, si domluvíte se skupinou předem smluvené signály – například pokud u vás má jeden člen roli hlídače, měl by předem oznámit všem zúčastněným, jak se bude chovat v případě ohrožení. Pod svícem bývá největší tma – a někdy je proto nejúčinnější prosté hraní si na opilce a s tím spojené nesmyslné halekání. V tom-

Pomůcky ke sprejování

Rozhodně nepodceňujte nákup kvalitnějších sprejů. Z vlastní zkušenosti doporučujeme klasické graffiti spreje Montana 400 ml, ideálně v matných barvách. S tryskami příliš neexperimentujte a volte průměr, až mírně menší průměr. Nezbytnou pomůckou jsou také plastové rukavice, které můžete koupit například v lékárnách (v tomto případě chirurgické), finančně nákladnější, ale o to kvalitnější jsou černé rukavice Montana, které se obvykle prodávají v obchodech se spreji. Na spodní stranu spreje můžete umístit několik magnetů – zamezíte tím alespoň částečně nepříjemnému zvuku kuličky promíchávající barvu.

Konečně jsme se tedy prokousali k samotnému závěru, a nám nezbyvá než popřát vám v našem společném boji hodně úspěchů!

text a foto: AKCE!

Freedom Writers – streetart.antifa.cz

Tento web by měl být prostorem pro inspiraci a výměnu zkušeností lidí, kterým vadí stav dnešní společnosti a zabývají se pouličním uměním – street artem. Podporujeme Antifašistickou akci, která je nám svými postoji nejbližší. Proč to děláme? Nelíbí se nám, že se dnes lidé musí bát chodit po ulici. Nesouhlasíme s tím, aby nás šmírovaly na každém rohu policejní kamery. Nelíbí se nám šedé město ani její maskování všudypřítomnou reklamou. Nesouhlasíme s tím, že by lidé bez domova měli chodit po ulicích lemovaných prázdnými domy. Street art je jeden z našich prostředků. Pokud sdílíš stejné názory jako my, začni něco dělat. Aktivitě se meze nekladou. Všechno je jenom na tvém nápadu. Potkáme se v ulicích! Freedom fighters, Freedom writers.

10

DIY Banner

Jak na to?

Výhody x Nevýhody

Pro začátek je důležité nastínit všechny stránky (ať již pozitivní, nebo negativní), které výrobu a využití DIY banneru provázejí.

Výhody:

- > příprava probíhá v klidu a v bezpečném zázemí
- > neomezenost délky tvorby
- > široké využití vlastní kreativity a schopnosti improvizovat
- > na rozdíl od graffiti či stencil artu nehrozí přílišné riziko postihu ze strany státních represivních složek

02

Na originál obrázku přiložíme folii a černým fixem překreslíme motiv. Folii položíme na obrázek tak, aby nám nahore zbyval cca 1cm pruh na protáhnutí provázku. Opatrně uděláme dva otvory v horních rozích folie a protáhneme provázek. Originál nevyhazujeme, budeme ho dále potřebovat!

03

Na zeď pevně uchytneme plachtu (horní rohy můžeme skřípnout do dveří, připevnit připínáčkama atd.). 3 – 5 m od plachty položíme na židli lampičku a v ose mezi lampičkou a plachtou zavěsíme folii s předlohou. Folii nejlépe přivážeme na hrdla dvou stejně vysokých lahví, které položíme na stoleček či žehličku prkno (dá se nastavovat výška). Po ztmění místnosti (pozor, ať do místnosti není vidět zvenku) zapneme lampičku namířenou skrz folii na plachtu a vše „vycentrujeme“ tak, aby stín na plachtě měl velikost a pozici podle naší potřeby. Zajistíme plachtu, folii a lampičku tak, aby se nám po dobu překreslování nic nepohybovalo!

Politický street art, jakožto široké a kreativní odvětví, můžeme uchopit mnoha způsoby. Jedním z nich je vyvěšování DIY transparentu, tedy banneru, jehož využití najdeme zejména v případě zvláštních událostí (tedy jednorázově), a to k připomenutí významného výročí, jako reakci na politické dění a v neposlední řadě i jako projev solidarity. Stejně tak DIY banner nachází svoji funkci i v dlouhodobější propagaci – v prostorech klubu, squatu – tedy na místech, kde máte záruku trvanlivosti. Následující fotoprůvodce v krátkosti zmiňuje všechny aspekty výroby vlastního transparentu, ať již podrobným výpisem pomůcek potřebných k výrobě, či popisem samotného pracovního procesu.

žek (maximálně pokuta či řešení domluvou, sundáním banneru)

- > snadnost vyvěšení napomáhá rychlému umístění na viditelné místo, transparent následně není jednoduše přehlédnout

Nevýhody:

- > v případě vyvěšení na veřejné a snadno dostupné místo transparent málokdy vydrží déle než 1-2 dny
- > pokud je samotný banner příliš velký/neskladný, na místo jej budete těžko dostávat bez pomoci auta – tj. náročnost na přepravu

Výrobní proces

Na výrobu banneru potřebujeme plachtu („bannerovinu“), fantazii se meze nekladou, vhodný materiál si můžete například „zapůjčit“ z oplocení v okolí velkých staveb, stejně tak lze použít i staré prostěradlo, což se ovšem ve výsledku projeví jak na praktické, tak i na estetické stránce. V některých případech je vhodné použít tvrdý igelit (krycí plachta z PE folie), ale tato varianta patří k těm dražším a vyplácí se především na jednorázový (většinou velkorozměrný) banner.

Dále budeme potřebovat pevné šňůry na upevnění, „ducttape“ či krepovou pásku (pokud chceme vytvořit přesné „chlívečky“ pro nápis). V případě, že nebudeme uvazovat spodní část banneru k pevným bodům, potřebujeme 2 plastové pet láhve o větším objemu.

Výtvarná část

Příslušenství potřebné na výtvarnou část procesu se liší podle několika předem zvolených způsobů.

01

Vytiskneme si obrázek, který chceme přenést na banner. Formát musí být menší než formát průsvitné folie – nejlépe A4 nebo menší – kvůli ostroty stínu.

- > Banner můžeme nastříkat sprejem, kdy lze využít připravené šablony (viz návod na **stencil art** v tomto čísle), či šablony z lepenky, které po zasnění barvy sundáme (ideální na rovné linky, písma).
- > V případě igelitových transparentů se dá použít lepená koláž. Vzhledem k náročnosti, času a pořizovací ceně spíše nedoporučujeme.
- > Nejjednodušší a zároveň neefektivnější metodou je klasické malování štětcem a nesmyvatelnými barvami. Pokud chceme detailnější malbu, existuje možnost tzv. filmové metody (viz níže).

Praktické rady

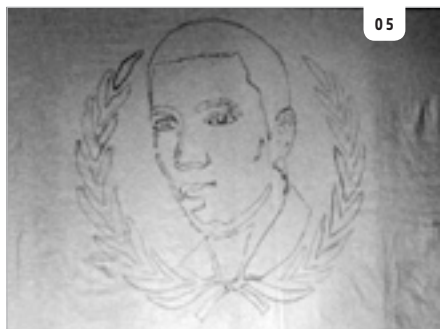
Předem si navažte provazy (např. při usychání barvy) a banner si složte tak, abyste jej na místě co nejlépe a nejjednodušeji rozbaliili. Pokud nebudete banner upevňovat za dolní část, ale bude viset, připevňte na spodek jako závaží plastové láhve s objemem cca 1-2 l. Otvory na uchycení do banneru vždy vyřezávejte kvůli riziku samoprořezání provazu přesně. V případě nejistoty můžete vzniklé díry oblepit lepicí páskou.

Stejně jako při jiných „rizikových“ činnostech místo na vyvěšení předem naplánujte a prohlédněte, zjistěte

04

Za pomoci vytisknutého originálu obkreslíme fixem stín na plachtu. Stačí tence, jedná se pouze o návrh.

05

Rozsvítíme či odtemníme místnost, abychom zjistili, zdali máme původní obrázek zkopírovaný na plachtě.

06

Náčrt vybarvíme barvami

07

Podle originálu dopracujeme detaily.

umístění kamer v okolí a dohodněte se na případných únikových cestách.

Věšení je vhodné provádět v počtu 2-3 lidí, tak aby vždy jeden člověk mohl hlídat a včas upozornit v případě nebezpečí. Domluvte si signály pro komunikaci mezi hlídkou a lidmi, kteří banner vyvěšují.

„Filmová metoda“ (viz obr. 01 až 10)

Tuto metodu doporučujeme zejména pro bannery s dlouhodobějším využitím a pro malování detailnějšího motivu. Největší výhodou tohoto způsobu je snadné použití prakticky jakéhokoliv motivu/obrázku, nejlépe však černobílého, či předlohy na stencil. Metoda stejně tak nevyžaduje tisk ve velkém formátu ani zvláštní umělecký či praktický talent.

K všem potřebným na výrobu (viz bod **Výrobní proces**), nesmyvatelným barvám a štětcům budeme potřebovat ještě provázek, průsvitnou folii (v každém papírnictví A4 za 5Kč), vytisknutou předlohu (klidně i v menším formátu) a silnější lampičku.

text a foto: AKCE!

09

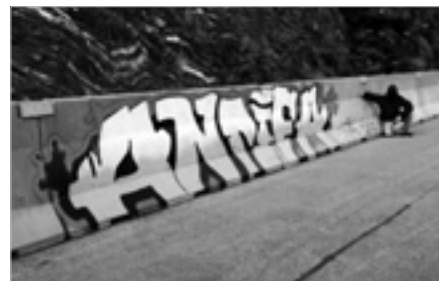
Dopíšeme potřebné informace a hesla a banner dozdobíme.

10

Hotový banner vyvěsíme!

Antifa Street ART

Muž z Davosu, muž z black blocu a ženy v růžovém...

Zamyšleli jste se někdy nad tím, proč je militantní taktika černého bloku doménou mužů? Napadlo vás někdy, že kromě toho, že má ekonomická globalizace drtvě, ale různé dopady na životní úroveň lidí z odlišných částí světa a utváří podobu práce, jak na bohatém severu, tak chudém jihu, že zesiluje nerovnosti mezi muži a ženami?

Marta Kolářová, která pracuje v Sociologickém ústavu AV a dlouhodobě se zabývá analýzou genderu v sociálních a protestních hnutích, vydala publikaci, která se zešíroka zabývá kritikou globalizačních protestů a feministickým a genderovým rozměrem v něm. Krom toho, že nachází posílení nerovného postavení žen a mužů v éře globalizovaného světa, poukazuje na to, že se ve světě vytvořila nová neoliberální bílá elita obchodníků a politiků, které jsou symbolizovány a reprezentovány, jako tzv. Muž z Davosu.

Originální a v našem prostředí ojedinělá je cesta po stopách genderové a feministické kritiky v rámci alterglobalizačního hnutí. To bohužel z hlediska genderového hlediska nedopadá příliš dobře. Přes některá dílčí prohlášení aktivistických sítí a velké zapojení žen v aktivistických skupinách, gender do popředí témat hnutí nevstoupil a zůstal přehlušen jinými problematikami. Podle některých dalších autorů dokonce alterglobalizace zůstává stejně maskulinní jako globalizace.

Velká a nosná část knihy je věnována rozboru pražských protestů proti zasedání MMF z roku 2000. Autorka otevírá témata jako taktiky protestů z hlediska genderu, složení hnutí a feministické aktivity v rámci hnutí. Tím, že je tato pasáž vztahována na prostředí českého anti-autoritářského hnutí a na bezmála 50 stránkách vychází z problematičtějšího přístupu k genderu, který se táhne od 90. let, může být zajímavým příspěvkem nebo impulsem k oživení diskuze na toto téma.

Marta Kolářová,

Protest proti globalizaci – Gender a feministická kritika,
SLON Praha 2009, 253 str.

< < < > > >

Byla jednou jedna revoluce...

Asi takovými slovy by mohla začínat brožurka skupiny Kolektivně proti kapitálu – Listopad 1989: Proletariát svázaný sametovou trikolórou. Úvodem ale pohádka končí, protože sametová revoluce je ztělesněná v našem prostředí a neodehrává se za devatero lesy a horami. K 20. výročí státního převratu jsme se mohli dočíst hned několik verzí oficiálního výkladu toho, jak vyhrálo dobro (rozuměj kapitalismus) nad zlem (komunismus), a byli jsme svědky oslav, které nekriticky vyzdvihovaly současné zřízení.

Kolektivně proti kapitálu se ve své brožurce ale vyrovnal s tématem více než důstojně a přináší čtenáři

velice zajímavou analýzu, která má k pohádkové schematičnosti postav a vývoji událostí, na rozdíl od mediálních pohledů, na míle daleko. O listopadu hovoří pomocí chronologie událostí a detailního rozboru chování důležitých aktérů během událostí: Občanského fóra, studentů a dělnické třídy. Dozvíme se, jaké prvky kontinuity existovaly mezi režimy v tržních principech, jak drželo Občanské fórum radikálnější elementy revoluce na uzdě a jak dělnická třída nevyužila možnost více promluvit do společenské změny.

Tento počín je sympatický svojí důsledností, prací se zdroji a tím, že události podává opravdu zajímavě. Na českém prostředí radikální literatury také vyniká svojí neheslovitostí a nebrožurkovitostí. Určitě stojí za to si „Listopad 1989“ přečíst a zamyslet se nad tím, jak to tehdy vlastně bylo.

Kolektivně proti kapitálu,

Listopad 1989: Proletariát svázaný sametovou trikolórou,
listopad 2009 KPK (ČR, SR), 41 str.

< < < > > >

I růže mají trny

Tento nápis nesl jeden aktivista při vyklizení posledního fungujícího českého squatu Milada, který se stal obětí represivní politiky. I když komunita lidí hájících své základní právo na bydlení stále existuje v novém prostoru Truhlářská, tak se Jan Hanuš rozhodl udělat filmové zhodnocení několika významných pokusů o založení alternativního místa k životu ve svém filmu Squat Wars.

V bezmála půlhodině nám prostřednictvím vzpomínek bývalých obyvatel/ek a archivních záběrů přibližuje život na Miladě, Zenklovce a Ladronce. Celý film je pojatý po vzoru Star Wars a během dokumentu tak putujeme zpátky v čase v jednotlivých epizodách až k Ladronce.

Kromě toho, že je film přínosný tím, že nám umožňuje nakouknout pod pokličku míst, kam mnoho z nás nemohlo přijít, je také sympatický formou, jakou je distribuován. Jan Hanuš nepověsil film hned na internet ke stažení, ale poskytl ho pouze pro živé projekce v klubech a alternativních centrech.

Jan Hanuš,

Squat Wars,
2009 DIV, 27 min.

< < < > > >

Hitler, Hitler, Hitler

Že dnešní knihkupectví jsou zaplavená literaturou zabývající se až s náboženskou fascinací třetí říší a osobou Hitlera, což ústí do paradoxní situace, kdy se můžeme dočíst o „Hitlerově bleším cirkuse“ a „Tkaničkách důstojníků SS“, vtipně poznamenal v jednom svém fejetonu pro Nový Prostor Jan Stern. Z řady těchto knih se ale vyjímá kniha britského historika Iana Kershaw – Hitlerův mýtus.

Kershaw původně o Hitlerovi psát nechtěl, ale během jeho dlouholetého výzkumu lidového mínění v Bavorsku v dobách éry nacionálního socialismu na něj zřetelně začal vystupovat obraz vůdce u obyčejných lidí a členů NSDAP. Proto Kershaw vztáhnul svoji práci na celé Německo a zaměřil se na to, jakým způsobem byl konstruován obraz Hitlera a jak ho vnímali obyvatelé Německa. Kershaw se opírá o zprávy, v kterých zachycovaly mínění o Hitlerovi tajné služby a veřejná správa, ale také jako protiváhu o zpravodajství, které si dělaly v říši pro svoje potřeby opoziční skupiny jako socialisté.

Z jeho publikace se můžeme dovědět o tom, jak se Hitlerův obraz a k němu navázaná symbolika proměňovaly postupem času (před válkou, během války) a podle toho, v jakých fázích byla celá německá společnost. Autor vyvozuje také zajímavé poznatky o tom, jak byl vnímán antisemitismus v Německu a jak se lišily názory na stranu, kterou lidé často hodnotili negativně, a na vůdce, který kritickým stránkám režimu úspěšně unikal.

Jestli jste otráveni dalším dílem dokumentární série na ČT 2, která rozebírá Hitlerův jídelníček, a přesto vás problematika nacismu zajímá, Hitlerův Mýtus bude dobrá volba.

Ian Kershaw,

Hitlerův mýtus,

Levné knihy 2009, 284 str.

< < < > > >

Bitva o Janov

Nepokoje, které probíhaly na litvínovském sídlišti Janov v listopadu 2008, byly jedním z vrcholů aktivity neonacistické scény v minulých letech. Neonacistům se podařilo zmobilizovat skoro 1000 lidí a hlavně si získat částečnou podporu místních obyvatel, kteří byli ochotni jít řešit problémy na svém sídlišti způsobem, který připomínal pokus o pogrom.

To, co bylo označováno a heroizováno neonacisty jako Bitva o Janov, se rozhodla popsat ve svém dokumentárním filmu Kruh – portrét demonstrace Tereza Reichová. K místu hlavního střetu neonacistů s policií přivádí autorka hlavní aktéry listopadových událostí a konfrontuje je s natočenými záběry z demonstrace. Na kruhovém objezdu k nám promlouvají místní Romové, zastupitelé a velitel policejního zásahu, zástupce médií, mezi kterými je například i redaktor serveru policista.cz Dušan Stuchlík, jenž spolupracuje s neonacisty, a nakonec i samotní neonacisté reprezentovaní vtipnými figurkami Dělnické strany – Jiřím Petřivalským a Lucií Šlégrovou.

Kromě toho, že vyznění dokumentu je kontroverzní a sporné, protože se dostáváme do situace tří na jednoho, kdy až na výjimky zastávají všechny tři strany protiromské pozice, je dokument zajímavým příspěvkem k zhodnocení janovských událostí. Filmem se táhne diskuze o roli médií při zobrazení a eskalaci konfliktu, zhodnocení situace romského etnika po roce 1989 a odhadování případných následků neonacistického pokusu o pogrom, pokud by se neonacistům do Janova skutečně podařilo proniknout.

Už proto, abyste slyšeli vtipné názorové přeshlapování členů Dělnické strany při dotazech po řešení situace, které samozřejmě nenabízejí, stojí za to film vidět. Samozřejmě byste si také neměli nechat ujít vrcholnou chvíli Jiřího Petřivalského, který ve filmu označí za viníky situace Židy.

Tereza Reichová,

Kruh – portrét demonstrace,
studio FAMU 2009, 62 min.

připravil Richard Koucourek

PRÁVĚ VYŠLO NOVÉ CD
We've got nothing to lose
but the... **chains**

nahrávka je zadarmo ke stažení na edelweisspiraten.priort.com

Nemáme co ztratit
leda své okovy

EDELWEISS PIRATEN

myspace.com/theedelweisspiraten
bandzone.cz/edelweisspiraten

ASBESTOS IN OSBESTRICS
thrash/hardcore/punk, sfx Municipal Waste a D.S.-11
www.asbestosin.com

STOLEN LIVES
ostřed thrash metalové pláta a punkovské kachle
bandzone.cz/stolenlives

RAPSÖD
energičný thrash punk sdílí v nové složbě
www.rapsod.com/rapsodthrashere

28.5.2010 19:00
klub 007 Strahov

A-PUNK.CZ
active! punk <be

A-punk.cz je web o muzice a věcech, které se nás v každodenním životě dotýkají a často nás pořádně štve. Zároveň jsme skupina kamarádů, kteří se spolu rádi vidají a něco dělají, díky webu taky poznáváme další lidi z jiných měst i zahraničí, což je na tom asi úplně nejlepší, je to nejlepší zpětná vazba a dokonalá motivace. Web je DIY, obsah tvoří spousta lidí, ale je vidět, že ne každý je zvyklý se vyjadřovat a něco aktivně dělat.

Pohybujeme se v hc/punkové scéně, ale nejsme žádní subkulturní inkvizitoři, nevybíráme si kamarády podle toho, jakou poslouchají hudbu, ale podle toho, jací jsou. Sami jsme dost různorodá skupina, ale stejně nás něco spojuje.

Děláme spolu web, několik projektů, máme malé DIY distro, pořádáme různé akce a koncerty. Náš první koncert byl na Miladě, což byla zároveň i poslední akce tam. To vyklizení byla věc, která nás hodně naštvála a utvrdila v našich postojích. Chceme žít své životy a ne je jen pasivně konzumovat. Nevíme důvod, proč by o nás měl rozhodovat někdo jiný, často ještě větší blbec, než jsme sami.

BLOODY MARY
DIY FEMINISTICKÝ ZIN
SE SYMPATIÍ KE QUEER

ČLÁNKY
NÁVODY PRO ŽIVOTNÉ
RUCE
ZÁBAVA

BLOODYMARY.GENDERFUCK.CZ

MOB ACTION
je víc než móda

MOB ACTION je značka oblečení, kterou v roce 1996 v Německu založili lidé, pro které jsou solidární, rovnost, kritické myšlení, antirasismus a vůbec všeobecná snaha o jinak fungující svět životním postojem. MOB ACTION chce právě tyto myšlenky aktivně podporovat. Z prodaje MOB ACTION se nikdo neobohacuje a veškeré finance jdou na podporu antirasistických aktivit, kampaní, iniciativ nebo projektů. Při výrobě oblečení a doplňků MOB ACTION nepoužívá žádné živočišné produkty ani dětskou či otročskou práci. Přesvědčte výrobce MOB ACTION musejí jako my všichni sáhnout nacházení obživy v kapitalistickém systému, pravidla tzv. spravedlivého obchodu – fair trade – jim alespoň zajišťují podstatně lepší podmínky, než jaké mají textilní dělníci v běžných robotárnách. Prodej a objednání v **Emergency Shop, Chvalova 8, Praha 3**
Kompletní info a nabídka na www.mob-action.cz

JINÉ TISKOVINY

PŘÍMÁ CESTA

ČASOPIS ANARCHOFEMINISTICKÉ SKUPINY nejen o anarchofeminismu
Tvořte s námi vlastní časopis! Stahujte a objednávejte na: anarchofeminismus.org

A-KONTRA

ANARCHISTICKÝ MĚSÍČNÍK

K dostání všude možně – navštiv a-kontra.netZájemci o zasílání poštou či členství v Klubu přátel A-kontra, pište na email: redakce@a-kontra.net

ANARCHISTICKÁ REVUE

Vydává Československá anarchistická federace
Existence vycházela v letech 1998-2000. Myšlenka na obnovu časopisu, který se věnuje především anarchistické teorii a praxi, byla realizována začátkem letošního roku.
Vychází čtvrtletně a k sehnání je v tištěné podobě na e-mailu csaf@csaf.cz nebo ke stažení na stránkách csaf.cz.

EXISTENCE

LOVE FOOTBALL HATE RACISM

Love Football Hate Racism (LFHR) je kampaň, která vznikla na jaře 2006. Jejím hlavním cílem je boj proti rasismu a stále vzrůstající komercializaci profesionálního fotbalu. Máme rádi tuhle hru a nenecháme si ji ničit rasistickými projevy fanoušků na stadionech ani manažery, kteří ve fotbale vidí akorát způsob, jak si ještě více namastit kapsu. Fotbal by měl patřit především hráčům a tolerantním fanouškům, ne rasistům a byznysmenům.

Hlavní činností kampaně **LFHR** je organizování fotbalových (a jiných) turnajů. Spíše než o výsledky jednotlivých zápasů nám jde o vytvoření přátelské atmosféry během hry.

Chceme, aby se turnaje staly místem, kde se mohou setkávat lidé s podobnými postoji, vzájemně se poznávat a aktivně strávit den.

Chceme, aby naše turnaje nebyly POUZE sportovní událostí – na turnajích jsou obvykle distra s (nejen) antirasistickou tematikou, muzika, případně koncert coby afterparty po turnaji. Pokud by ses chtěl(a) aktivně zapojit svým distrem, vystoupením, performancí nebo čímkoliv jiným, určitě to uvítáme.

Nevymezujeme se pouze vůči rasismu, nýbrž i jakýmkoliv jiným formám diskriminace. Projevy sexismu, homofobie, šikany nebo jakéhokoliv jiného chování nerespektujícího rovnost lidí a tím pádem vedoucího k pošlapání lidské důstojnosti nebudou na turnajích tolerovány!

LFHR se dá považovat za pražskou aktivitu, nicméně rádi bychom, aby se turnaje organizovaly i v jiných městech. Pokud máš chuť zapojit se do kampaně **LFHR** a uspořádat turnaj ve svém městě, ozvi se na mail. Rádi poradíme, pomůžeme, poskytneme prostor k propagaci na webu atd.

Najdete nás na nové adrese: lfhr.antifa.cz

Kam se dál podívat?

- > Czechcore: czechcore.cz
- > Československá anarchistická federace: csaf.cz
- > Ideozločin: ideozlocin.cz
- > Kolektivně proti kapitálu (KPK): protikapitalu.org
- > Milada: milada.org > Realita: realita.tv

internetová distribuce
VIRUS.N.C.Z

- široký výběr nářevů a plásek a punk, hardcore, crust, ska, metal, seo, skate, vegan, reggae, hip hop a další tématikou
- publikace se subkulturní, sportovní, ekologická a anarchistická zaměřením
- levná výroba plásek pro kapely, organizace, kolektivy či jednotlivce

VIRUS.N.C.Z

AFA Benešovsko
benesovsko@antifa.cz

AFA Berounsko
berounsko@antifa.cz

AFA Blanensko
blanensko@antifa.cz

AFA Bratislava
antifa.sk
aab@antifa.cz

AFA Brno
brno@antifa.cz

AFA Kralupy n. Vltavou
kralupy@antifa.cz

AFA Olomoucko
olomoucko@antifa.cz

AFA Praha
praha@antifa.cz

AFA Rakovník
rakovnik@antifa.cz

AFA Severní Čechy
sever@antifa.cz

AFA Teplice
teplice.antifa.net
teplice@antifa.cz

AFA Trnava
antifa-trnava@safe-mail.net

AFA Vysočina
vysočina@antifa.cz

AFA Východní Čechy
vychod@antifa.cz

AFA Zlínsko
zlinsko@antifa.cz

**Autonomní antifa
Ostrava**
antifa-ostrava.cz
ostrava@antifa.cz

**Antifašistický odpor
Kladno**
kladno@antifa.cz

Kdo jsme? Přidej se k nám!

Kdo jsme?

Antifašistická akce – všemi prostředky společně proti fašismu!

Antifašistická akce (AFA) se zabývá propagačními, informačními a praktickými formami boje se všemi autoritářskými ideologiemi a skupinami usilujícími o jakékoli formy útlaku, v první řadě s neonacismem a ultrapravicí.

AFA je otevřená každému, kdo se chce aktivně podílet na boji proti fašismu, nacismu a bolševismu ve všech jeho podobách, a to i v době, kdy je antifašismus často posuzován jako extremismus. Stejně tak nás nenechává klidným současným systémem přiná-

šející čím dál větší kontrolu nad životy lidí, drancování přírody a prohlubování sociální a ekonomické nerovnosti na celém světě.

AFA sdružuje radikální antifašisty a antifašistky, kteří vytvářejí po celém území České republiky lokální autonomní skupiny, kde přednostně vyvíjejí svou činnost. Zároveň se dobrovolně sdružují do nadregionálních struktur, dle místa působnosti nebo oboru činnosti. Vnitřní struktura autonomních skupin je založená na přirozené rovnosti všech jejích členů, bez umělých autorit a vůdců.

AFA nespolupracuje se státními orgány, politickými stranami ani represivními

složkami. Spolupráce probíhá pouze se skupinami a jednotlivci, jejichž působení není v rozporu s našimi principy a cíli.

AFA usiluje o spojení všech lidí, kteří souhlasí s tím, že křivda na jednom je křivda na všech. Ve svém fungování vycházíme z přesvědčení, že obrana našich práv je záležitostí nás samých.

Jsou-li antifašistické principy i tvými principy, pak se přidej k nám!

< < < > > >

Přidej se k nám!

Je nutné si uvědomit, že osamocené jedince proti fašistické hrozbě mnoho nezmuže. Proto je důležité se organizovat ve větším počtu lidí se stejnými cíli. Proti fašismu můžeš s ostatními vytvářet koordinovanou aktivitu všude tam, kde se vyskytuje nebo kde potkáš lidi ochotné se v tomto směru angažovat. Jsou-li hodnoty svobody a rovnosti i tvými hodnotami, pak se přidej k nám. **Organizujme se – braňme se!**

Než poprvé napíšeš **AFA**, zastav se a zkus chvíli popemýšlet: co chci napsat, co tím sleduji a komu přesně je to určeno. Každý den dostáváme množství E-mailů a pro jejich efektivní vyřízení je zcela zásadní, abys nám byl nápomocný. Zde je několik jednoduchých doporučení, jak komunikovat s **AFA** tak, aby tato komunikace byla maximálně efektivní.

Pokud se chceš připojit:

Nejdříve se podívej na kontakty na lokální **AFA** skupiny. Je-li v tvém městě antifa skupina, která se dá kontaktovat – piš raději jí než na hlavní e-mailový kontakt Antifašistické akce, komunikace se urychlí.

Pokud lokální skupina není v tvém městě, ale existuje poblíž (např. jsi z Havířova, pak nejbližší skupina je v Ostravě), piš opět na její adresu.

Pokud v blízkosti tvého města není žádný kontakt uveden, piš na hlavní e-mail, ale uveď do předmětu své bydliště nebo alespoň region.

Do mailu uveď základní informace o sobě a hlavně to, jakým způsobem by ses rád v Antifašistické akci angažoval – chceš například rozšiřovat propagační materiály, tvořit antifašisticky orientovaný street art nebo pomoci s pořádáním přednášek a jiných akcí.

Monitoring:

Pro monitoring existují speciální formuláře v sekci monitoring. Pokud ovšem nechceš komentovat některou z fotek, ale naopak nám poslat fotky vlastní nebo zajímavé informace, piš na uvedený e-mail a do předmětu uveď „monitoring“ + region, ze kterého jsi.

Cokoli jiného:

Pokud cítíš potřebu nám sdělit jakoukoli další věc týkající se antifašismu – například vyjádřit sympatie k činnosti **AFA**, vynadat nám, zaslat článek, nebo cokoli jiného, co tě napadne, pokud se do předmětu uveď, oč běží – např. „pochvala“, „článek“ atd.

Doufáme, že tohle pomůže zefektivnit komunikaci mezi AFA a tebou. Pokud ti někdo delší dobu nepíše, nevnímej to jako křivdu, rozhodně to není z nezájmu nebo zlého úmyslu. E-mailů nám chodí hodně a jsme také jen lidé.

Nič bariéry mezi lidmi – neboj se komunikovat!

GOOD NIGHT WHITE PRIDE (GNWP)

Kampaň Good Night White Pride (GNWP) původně vznikla v prostředí hudebních subkultur, jako jsou hardcore nebo punk. Postupem času se však vyprofilovala a dnes ji podporuje široké spektrum hudebních skupin, subkultur, labelů a promotérů. Je zcela otevřená všem, kdo chtějí její myšlenku podpořit a uvést ji v praxi.

GNWP je angažovaným postojem, jenž je spjat s odmítnutím lhostejnosti vůči tomu, co se děje v našem okolí, scéně či subkultuře. Už od svého vzniku je o rázném odmítnutí xenofobních postojů – nacionalismu, rasismu, diskriminace kvůli barvě pleti či sociálnímu postavení, fašismu, nacismu, všech snah svázat životy lidí pod dohledy všudypřítomných kamer či podle pravidel chování a myšlení.

Fyzické útoky, veřejná propagace rasové nenávisti, zastrašování, hlasité pochody našimi městy... S praktikami neonacistů a fašistů se setkal skoro každý z nás, ať již osobně, nebo prostřednictvím médií či negativní zkušenosti svých přátel a známých. Zatímco řádění samozvaných ochránců veřejného pořádku a bílé rasy pokračovalo za tichého mlčení nevíšmavého okolí, v tobě se mísil vztek s bezmocí. Nechápal jsi, odkud se ta nenávist bere, ale zároveň ses cítil bezradný, protože jsi jako jedinec neměl sám šanci jim v tom zabránit...

Z podobných pohnutek vznikla před více než deseti lety v ČR skupina Antifašistická akce (AFA). Cítili jsme potřebu sjednotit ty, kteří nechtějí jen nečinně přihlížet a spoléhat se, že jejich každodenní problémy s rostoucím neonacistickým hnutím vyřeší policie a politici. Zvolili jsme cestu aktivní sebeobrany a sebeorganizace. Sebeobrany vedené nejen proti pouličním gangům mladých násilníků, ale také proti nenávistným myšlenkám, kterými své jednání zaštiťují. Fašismus a neonacismus nepředstavují totiž jen nějakou extrémnější formu rasismu nebo nacionalismu. Jsou to především ideologie postavené na násilí a teroru proti všem, kdo pro ně představují opozici. A nezáleží na tom, zda skutečnou či jen domnělou.

V českém prostředí si tyto metody oblíbila zejména organizace Národní odpor, jejíž příznivci se otevřeně inspirovali érou hitlerovského nacismu a antisemitismu. Vyvráždovací mašinerie třetí říše je pro ně buď zdrojem perverzního obdivu, anebo faktem, jehož existenci s oblibou důrazně popírají. Červivé jablko nepadlo daleko od stromu ani v případě tzv. Autonomních nacionalistů, jejichž struktury kopírují soudobé německé vzory. Hnědočernou mozaiku pak doplňuje neonacisty prolezává Dělnická strana sociální spravedlnosti (bývalá Dělnická strana), která zneužívá sociálních problémů a hraje si na stoupence svobody. Nacismus a fašismus ale nepřinášejí ani řešení, ani svobodu. Hesla o sociální spravedlnosti používají neonacisté jen jako vábníčku pro nespokojené lidi. Víme moc dobře, že nacismus a fašismus znamenají v praxi pravý opak – totální kontrolu nad lidmi, nucené vzorce chování a myšlení, otrockou práci, slepou loajalitu, teror a společnost řízenou „elitou“ šéfů a politiků.

Není překvapující, že tam, kde se objevily organizované skupiny fašistů a neonacistů, vzrostl i počet násilných útoků na kohokoli, kdo se odlišoval barvou pleti nebo jen neprošel jejich módní či ideovou „prověrkou“. Snaha o násilné ovládnutí veřejného prostoru je jejich dlouhodobě uplatňovanou taktikou. Tě se ale daří jen tak dlouho, dokud se jí někdo nepostaví na odpor. Jakmile tito „nadhle“, za které se tak rádi považují, narazí na organizovanou opozici ochotnou je konfrontovat všemi dostupnými prostředky, je s jejich „hrdinstvím“ často konec. Jak dokazují příklady z historie i současnosti, je tato strategie neúčinnější. Pokud si totiž nejsou neonacisté jisti svou fyzickou převahou v ulicích, přesunují se jejich politické aktivity zpět za ulepené umakartové stoly restaurací čtvrté cenové skupiny.

Skutečná efektivní a radikální opozice se však nevytvoří přes noc sama od sebe. Naši snahou je vybudování silné a nezávislé sítě skupin a jednotlivců, které spojuje myšlenka, že obrana svobodného životního prostoru je věcí především nás samých. Nestojíme proto o podporu těch, kteří se perou o moc na parlamentním dvorečku, a ani o ty, kteří s láskou vzpomínají na masové vrahy v rudém kabátě. Je mnoho aktivit, do kterých se může zapojit každý a zasadit tak pomyslný kámen do zdi, o kterou si pohrobcí Hitlera a Mussoliniho rozbijí hlavu. Dokud budou lidé volit politiky, spoléhat na politické strany, podřizovat se šéfům, milovat státy a velebit národy, vždy bude také existovat rasismus, války, korupce a sociální rozdíly. Proč stále opakovat tyto chyby? Opravdu je tohle všechno nutné? Ne! My jsme přesvědčeni, že jiný svět není jen možný, ale že je nutný. Možná je to utopie, ale pokud by neexistovaly utopie, nebylo by revolucí, a pokud by nebylo revolucí, nebylo by změn.

Ptáš se, co můžeš udělat ty?

- > pravidelně sleduj novinky na webových stránkách www.antifa.cz a stránek kampaní We Will Rock You www.ryantifa.cz a Good Night White Pride www.gnwp.cz
- > účastni se veřejných akcí pořádaných AFA
- > doporučuj internetové stránky a tištěné materiály AFA svým přátelům, spolužákům nebo kolegům
- > informuj AFA o rasistických, neonacistických a fašistických aktivitách ve svém okolí
- > stáhni si ze stránek AFA letáky, plakáty, samolepky a další materiály a rozšiřuj je v místě svého bydliště, studia nebo práce
- > zorganizuj antifašistický infostánek na koncertě, ve škole, na party nebo třeba na svém pracovišti a distribuuj tam antifašistickou literaturu i další propagační materiály
- > konfrontuj neonacisty a fašisty všude, kde šíří nenávistnou propagandu
- > netoleruj ve svém okolí neonacistickou a neofašistickou módu, obchody, muziku a názory
- > vytvářej prostor, kde neonacisté nebudou vítáni
- > pracuj na sobě: vzdělávej se, kritizuj, tvoř, boj!

**Nebýt náckem nestačí! Buduj politický antifašistický odpor!
Buď aktivní, zkontaktuj AFA a připoj se k nám!**

Pokus o nazi black bloc pod zástítkou
Dělnické strany – 1/5/2008,
pražské náměstí Jiřího
z Poděbrad

